PLAYBOY

TÜRKİYE

EKİM 1987 ● 2500 TL (KDV + Konut Fonu dahil)

BOND'un KIZLARI

İsveçli Misyoner: Carina Persson

Playboy Röportajı: Sakıp Sabancı

Necati Cumalı'dan Küba Libra

Almanya 9 DM.
Belçika 18.5 F.
Fransa 28 F.
Hollanda 10 Fl.
İngiltere 2.70.
İtalya 6100 Lit.
İsviçre 9 F.
Kıbrıs: 3.100 TL.

3266 NO'LU KANUN GEREĞİ 18 YAŞINDAN KÜÇÜKLERE ZARARLIDIR

Rothmans
KING SIZE
Rothmans
KING SIZE
BY SPECIAL APPOINTMENT
FILTER TIPPED
ROTHMANS OF PALL MALL, LONDON EST. 1890
PARANIN
SATIN ALABİLDİĞİ
EN İYİ TÜTÜN
1979 yılı icra pl. 467. tedbir uyarınca sigara sağlığa zararlıdır

PLAYBOY'DAN

EYLÜL sayımızı hazırlarken dünyanın en ilginç referandumunun heyecanı içindeydik. Bazılarının "Evet demek, demokrat olmanın göstergesidir" savına, bazıları "12 Eylül öncesine dönmek istemiyorsanız hayır deyin" savıyla karşı çıktılar ve sonuçta kimsenin gönlündeki olmadı ve halkın kararsızlığını belirten bir sonuç ortaya çıktı. Şimdi de sürpriz bir erken seçimin eşiğindeyiz. Peki hayatımızda ne değişiyor? Memurların çift maaşından başka... Hiçbir şey. Her şey yine bilinen mutadında devam ediyor. Çünkü çok ağır bir kesinleme de olsa katılmamız gereken bir iddia var: "Hayatımızı politika değil ekonomi belirliyor." Biz de bu düşüncenin doğruluğuna inanarak bu ayki **Playboy Röportajı**'na **Sakıp Sabancı**'yı konuk ettik. Arkadaşımız **Ahmet Kahraman**, Sakıp Sabancı'yla onun bilinmeyen görüşlerini deşmeye çalışan açıkyürekli bir sohbet yaptı.

Politika dedik, en iyi yol bu işi uzmanına sormak dedik ve **Yavuz Donat**'tan PLAYBOY okurları için yazmasını rica ettik. Bizi kırmadı ve **Türkiye'de Liberalizm**'i yazdı. **Selçuk Demirel**'in karikatürüyle renklenen bambaşka bir liberalizm yazısı Donat'ınki. Bu sayımızın diğer önemli makalesi **Amansız Takip. Hakan Nalçacı**'nın yazıp **Çağlayan Yalçın**'ın resimlediği makalede Klaus Barbie'nin ilginç öyküsünü merakla izleyeceksiniz.

Ekim sayımızda iki hikâyemiz var. İlki usta yazarlarımızdan **Necati Cumalı**'nın kaleminden **Küba Libra**. Cumalı'nın hikâyesini **Bedri Baykam** resimledi. İkinci hikâyemiz **Küçük Mavi Haplar**'ı ise **Michael Lubow** yazdı **Bill Rieser** resimledi.

James Bond filmleri her zaman olay yaratmıştır. Gerek filmin çekilmesi, gerek artistlerinin seçimi hep olaylı olur. Son Bond filmi de yine öyle oldu. James Bond bizlere nefis bir sarışını tanıttı: **Maryam d'Abo.** Maryam'ı **Stephen Wayda**'nın objektifinden izlemek bir başka keyif olacak. Tabii bu arada 007'nin diğer güzellerine de bir göz atmayı ihmal etmemenizi öneriyoruz.

Ekim'in diğer güzellerine gelince... **Adil Gültekin**'in fotoğrafladığı **İpek Pınar**, özellikle arabesk severlerin yakından tanıdığı bir güzelimiz. Gerek şöhret basamaklarını bir hamlede tırmanmasıyla, gerekse güzelliğiyle haklı olarak binlerce hayrana sahip. Yine biz dergimizdeki fotoğraflarının ona binlerce yeni hayran kazandıracağı kanısındayız.

Playmate'imiz **Carina Persson**, İsveç'ten bize sıcak bir hava getiriyor. **Ken Marcus** ve **Kerry Morris**'in fotoğrafladığı Carina'yı seveceksiniz.

Antalya Film Festivali, Türk sineması için her zaman bir dönüm noktası olmuştur. **Agâh Özgüç** festival öncesinde bizler için küçük bir kılavuz hazırladı. Özgüç'ün yazısı bir anlamda gelecek sezon izleyeceğimiz belli başlı Türk filmlerini de tanıtıyor. Arkadaşımız **Erkan Sevinç**'in, **Alp İşmen**'in illüstrasyonuyla sunduğumuz makalesi **Öyle Bir Hemşire ki...** de yine önemli bir cinsel konuya ilginç üslubuyla parmak basıyor. **Montxo Algora**'nın resimlediği **Sürücünün Gerçek Dünyası**'nda **Ken Gross** tanınmış otomobil yarışçılarıyla normal yollarda araba kullanmanın zevkini (!) konuşuyor. Diğer otomobil makalemizde **Alfa Romeo**'nun '88 modelini tanıtmaya çalışıyoruz.

Moda sayfalarımızda ilginç bir hikâye var: **Sekreterin Günlüğü**, modanın da ötesinde tatlar getirecek sizlere arkadaşımız **Tayyar Yıldız**'ın kamerasından.

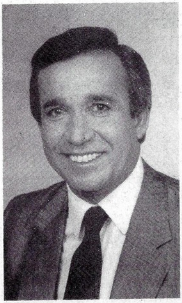
DONAT

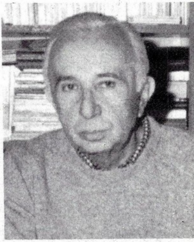
CUMALI

BAYKAM

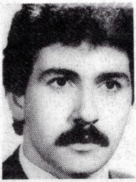
NALÇACI

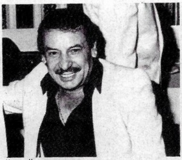
ÖZGÜÇ

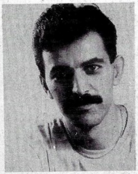
GÜLTEKİN

SEVİNÇ

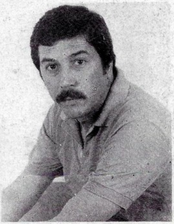
YILDIZ

TÜRKİYE PLAYBOY. EKİM 1987. YIL 2 CİLT 2 SAYI 9 ↑ ADRES PLAYBOY. BASIN SARAYI 34410 CAĞALOĞLU İSTANBUL ABONE KOŞULLARI: YILLIK 20.000 TL. ALTI AYLIK 12.000 TL. POSTA ÜCRETİ YAYINEVİMİZE AİTTİR. ABONE ÜCRETLERİ POSTA HAVALESİ İLE GÖNDERİLEBİLİR. İŞ BANKASI CAĞALOĞLU ŞUBESİ NEZDİNDEKİ 200 NOLU HESABA DA YATIRILABİLİR. YURTDIŞI ABONELER İÇİN UÇAK POSTA FARKI ALINIR.

Zeki
TRiKO
"Genç Erkek"
SİZİN İÇİN EKİM SONUNDA ÖZEL MAĞAZA AÇIYOR.
Valikonagı Caddesi No.23/1 Nisantası

PLAYBOY

Cilt 2, Sayı 9, Ekim 1987

İÇİNDEKİLER

PLAYBOY'DAN 3
SEVGİLİ PLAYBOY 6
PLAYBOY SOHBETLERİ 8
SİNEMA .... BURÇAK EVREN 10
MÜZİK .... ORHAN KÂHYAOĞLU 11
KİTAP .... TUĞRUL TANYOL 14
SPOR .... İSLÂM ÇUPİ 15
PLAYBOY DANIŞMAN 17
PLAYBOY FORUM 19
PLAYBOY RÖPORTAJI: SAKIP SABANCI—açıkyürekli bir sohbet 23
TÜRKİYE'DE LİBERALİZM—makale .... YAVUZ DONAT 30
SULTAN-ÜL ARABESK: İPEK PINAR—fotoğraf 32
KÜBA LİBRA —hikâye .... NECATİ CUMALI 38
BİR SEKRETERİN GÜNLÜĞÜ—moda 42
SÜRÜCÜNÜN GERÇEK DÜNYASI—makale .... KEN GROSS 48
CARINA PERSSON—playboy'un bu ayki playmate'i 52
AMANSIZ TAKİP—makale .... HAKAN NALÇACI 66
GERÇEK BİR KARAKTER: ALFA ROMEO 75—modern hayat 70
ÖYLE BİR HEMŞİRE Kİ—makale .... ERKAN SEVİNÇ 72
007'NİN KIZLARI—fotoğraf 76
MARYAM d'ABO—fotoğraf 80
ŞARABIN KEYFİ—modern hayat 88
KÜÇÜK MAVİ HAPLAR—hikâye .... MICHAEL LUBOW 92
20 SORUDA: MUHLİS BEY 96
ANTALYA FİLM ŞENLİĞİ'NİN TRUVA ATLARI—makale .... AGÂH ÖZGÜÇ 99
PLAYBOY MARKET 108
SEVGİLİ PLAYBOY GÜZELİ 115
POTPURİ 118

Bond'un Son Güzeli S: 80

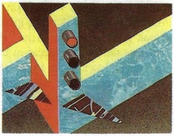

Başka Yollar S: 48

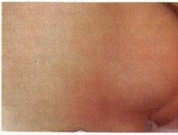

Ekim Güzeli S: 52

İlaç Gibi S: 72

KAPAK: Bu ay kapağımızın konuğu Maryam d'Abo. En güzel, en son Bond kızı. Stephen Wayda'nın görüntülediği Maryam'ın makyajını Tracy Cianflone yapmış. Tavşanımıza gelince bulmak hem çok kolay hem de çok zor.

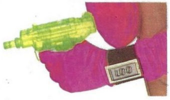

ADRES: MERKEZ: PLAYBOY, BASIN SARAYI 34410 CAĞALOĞLU, ISTANBUL, TELEKS: 23360 KARC TR; ANKARA BÜROSU: TUNUS CAD. 6/7 06640 BAKANLIKLAR, ANKARA, TELEKS: 42512 MILT TR; İZMİR BÜROSU: 859 SK. SARAY IŞHANI A-5/406 35250 KONAK, IZMIR, TELEKS: 53587 MILT TR. OKURLAR TARAFINDAN BIR MUKAVELE SÖZ KONUSU OLMAKSIZIN PLAYBOY'A GÖNDERİLMİŞ MEKTUPLAR, YAZILAR, ILLÜSTRASYON VE FOTOĞRAFLAR ÜZERİNDE HIÇBIR HAK IDDIA EDILEMEZ. YAZI IŞLERI BUNLARI YAYINLAYIP YAYINLAMAMAKTA, YAZILARI KISALTMAKTA, TÜRKÇESINI DÜZELTMEKTE SERBESTTIR. **TELİF HAKKI - COPYRIGHT** © 1986: BU DERGININ IÇINDEKI YAZI, FOTOĞRAF VE ILLÜSTRASYONLARIN TÜMÜ PLAYBOY'A AITTIR. PLAYBOY'UN YAZILI IZNI OLMAKSIZIN HIÇBIR YAZI, FOTOĞRAF YA DA ILLÜSTRASYON KISMEN YA DA TAMAMEN IKTIBAS EDILEMEZ, BASILAMAZ, ÇOĞALTILAMAZ. PLAYBOY, PLAYMATE, AYIN PLAYMATE'I, FEMLIN VE TAVŞAN BAŞI IBARE VE DESENLERI PLAYBOY ENTERPRISES INC'E AIT TESCILLI MARKALAR OLUP, ONUN IZNI ILE KULLANILMAKTADIR. BU SAYIDA YER ALAN TAMAMEN YA DA KISMEN HAYAL ÜRÜNÜ YAZILARDA GEÇEN ŞAHIS VE OLAYLARLA GERÇEK ÖZEL VE TÜZEL KIŞILER VE OLAYLAR ARASINDAKI BENZERLIKLER TAMAMEN TESADÜF OLUP, YAYINEVINI ILZAM ETMEZ. **İÇERİDE BELİRTİLMEYEN İMZALAR:** DAVID POVILAITIZ 11, ESAT TEKAND 14, PATER SATO 9, 17, HARUMI YAMAGUCHI 19, JOHN BRYSON 76, MÁRIO CASILLI 76, DAN JAO S.A. 76, TERRY O'NEILL 76, DENNIS PIEL 76, POMPEO POSAR 77, LARRY SHAW 80, DON SILVERSTEIN 76, TOM STAEBLER 76, A. TIBURRIZZI 76, ADIL GULTEKIN 89, 108 118, HAKAN TÜRKKUŞU 96, LATIF DEMIRCI 96, 98, BEHIÇ PEK 96, 98.

SEVGİLİ PLAYBOY

ADRES:
BASIN SARAYI, 34410
CAĞALOĞLU, İSTANBUL

MARCOSLAR NE ZAMAN TANRI OLACAK?

Marcoslar röportajınızı okudum, dehşete düştüm. Belki de bize uzak bir ülke olması nedeniyle Filipinler'de olanlar hakkında basmakalıp diyebileceğimiz bilgilerimiz vardı. İşin doğrusu Marcoslar'ı da söylendiği gibi diktatör olarak görmüyordum. Ama "Biz Tanrı olmanın sadece bir parçasını becerebildik" diyebilecek kadar fütursuz olabilecek insanlardan her şey beklenebilir. Güzel bir röportajdı tebrikler.

Mehmet Atalay, Kadıköy-İstanbul

Sevgili PLAYBOY,

PLAYBOY'u ilk sayısından itibaren izliyorum. Röportajlar her zaman öncelikle okuduğum sayfalardır. Ama bugüne kadar bu kadar sevdiğim bir röportaj yayınlamamıştınız. Bir diktatöre diktatör olduğunu söyletmek ancak PLAYBOY'un başarabileceği bir iş olsa gerek. Gelecek sayılarda da bu tür röportajlar okumak dileğiyle.

İ. Yıldırım, Levent-İstanbul

BAYAN LE PEN HİZMETÇİLİK YAPIYOR

Gazetelerde okuduğumuzda inanamamıştık ama doğruymuş. Bayan Le Pen gerçekten de hizmetçilik yapıyormuş. Sanırım herkes evinde Bayan Le Pen gibi bir hizmetçi olsun ister.

Mehmet Yılmaz, Samsun

Sevgili PLAYBOY,

Bayan Le Pen'in fotoğraflarını yayınlayarak yine olay yarattınız, bu açıdan sizleri öncelikle kutlamalıyım. Ama işin bir de diğer yanı var. Bir an için Bay Le Pen'in Fransız Neo-Nazi partisi lideri olduğunu unutalım ve düşünelim, hangi koca karısının PLAYBOY'a poz vermesini onaylar.

Söyleyin siz onaylar mısınız? Böylesine rahatlıkla poz veren bir kadının evliyken neler yapabileceğini gelin bir düşünün isterseniz.

Ahmet Atak, Erzurum

LEYLA BİR ÖZGE CANMIŞ

Aylar sonra PLAYBOY'da bir Türk güzelini playmate olarak görmek bizi çok sevindirdi. Leyla'nın fotoğraflarına doyamadık desek yeridir. Ama anlayamadığımız bir nokta da yok değil. Nedense bizim güzellerimiz soyunmak konusunda çekingen davranıyorlar. PLAYBOY'daki yabancı güzellerle karşılaştırırsanız siz de rahatlıkla bunu göreceksiniz. Güzellerimizden daha cüretkâr pozlar bekliyoruz.

Cengiz Önder ve Ali Yaman, Küçükköy - İstanbul

Eylül sayınızdaki playmate'imiz Leyla o kadar güzeldi ki anlatmak imkânsız. Hemen her gün dönüp dönüp Leyla'nın fotoğraflarına bakıyorum. Leyla'ya doyamadım desem yeridir. Acaba Leyla'nın başka fotoğraflarını yayınlamanız mümkün mü?

Erkan Aksoy, İstanbul

Ahhh Leyla...

REKLAM YAYIN İLKELERİ: REZERVASYON ANCAK ORDİNO GÖNDERİLMESİ HALİNDE YAPILIR. FİLMLER SONRADAN GÖNDERİLEBİLİR. DERGİNİN REKLAM SAYFALARININ DOLMASI HALİNDE GELEN REKLAMLAR BEKLEMEYE ALINIR. PLAYBOY FORMA İLAVESİNE KARAR VERİRSE YAYINLANIR. REZERVASYON İPTALİNİN EN SON TARİHİ, İLAN FİLMİNİN TESLİM TARİHİNDEN BİR HAFTA ÖNCESİDİR VE BAŞVURU YAZILI YAPILMALIDIR. İLAN FİLMİNİN SON TESLİM TARİHİ AYIN İLK HAFTASI İÇİNDEDİR. ÖRNEĞİN, MART SAYISI İÇİN ŞUBAT AYININ İLK HAFTASI. REKLAM ŞİRKETLERİNİN İLAN FİLMLERİYLE BİRLİKTE, PROVA BASKI VEYA KROMALİN PROVA GÖNDERMELERİ, RENKLERLE İLGİLİ BİLGİ VERMELERİ GEREK BASKIDA, GEREKSE REKLAMIN YERLEŞTİRİLMESİNDE TERCİH SEBEBİ OLUR. REKLAMLARDA ÇOK İNCE YAZI VE ÇİZGİLERİN TRİKROME RENKLERDEN ANCAK BİRİNDE VERİLMESİ; NEGATİF METİNLERİN UZUN OLMAMASI VE ÇOK İNCE HARFLERDEN DİZİLMEMİŞ OLMASI GEREKİR. SİLME SAYFA İÇİN HAZIRLANIN REKLAM FİLMLERİNİN ÇEVRESİNDE, KESİM ALANININ DIŞINDA AYRICA EN AZ 6 MM'LİK BİR ALAN BIRAKILMASI, REKLAM FİLMLERİNİN 54'LÜK TRAMLA POZİTİF OLARAK HAZIRLANMASI, FİLMİN ÜSTÜNDEKİ "IŞIN" BİTTİĞİ YERDEN 15 MM BOŞLUK BIRAKILMASI, BU BOŞ ALANLARIN ÜST VE ALT KENAR ORTALARINA "IŞTEN" EN AZ 5 MM UZAKLIKTA BİRER "KROS" ATILMASI GEREKLİDİR.

PLAYBOY

TÜRKİYE
imtiyaz sahibi:
GÜN GAZETECİLİK LTD.

OĞUZ DEMİRCİOĞLU *genel koordinatör*

yayın danışmanı
SONER OLGUN

METİN ZEYNİOĞLU
sorumlu yayın müdürü

YAYIN KURULU
METE ÇUBUKÇU, ORHAN KÂHYAOĞLU, FERİHA BİNGÖL; **ANKARA:** AHMET KAHRAMAN; **İZMİR:** ERKAN SEVİNÇ; **ALMANYA:** MEHMET CANBOLAT; **DÜZELTİ ŞEFİ:** SERRA TÜZÜN.

SANAT
ESAT AYIK
CEM BURAK BERKSOY
art direktörler

SATIŞ
DURSUN ARIK *satış müdürü*
BERRİN ÇETİN *abone sorumlusu*
Dağıtım: GAMEDA

İLAN VE DIŞ İLİŞKİLER KOORDİNATÖRLERİ:
CAHİT CEYLAN, NİLGÜN ALEMDAR
MÜŞTERİ TEMSİLCİSİ
NACİ BALTACI

PROMOSYON MÜDÜRÜ
ALP DOĞAN YILDIRAN

MÜESSESE
ÖZHAN KÜÇÜKTOPUZLU *mali koordinatör;*
HASAN ÇAĞLAYAN *bütçe ve planlama müdürü*

FOTOĞRAF
TAYYAR YILDIZ *servis şefi;*
SAVAŞ DİK *laboratuvar*

KARACAN
OFSET
CENGİZ HASTÜRK *ofset hazırlık*
HÜSEYİN ASLAN *renk ayrımı*
BASKI SORUMLUSU
SİNAN GÜZENGE
TEKNİK SORUMLU:
SEMİH IŞIK
Röprodüksiyon ve Kalite
Kontrol Yönetmeni
OSMAN ALTINÇEKİÇ

Bu dergi Karacan Yayınları tarafından hazırlanmış, Karacan Ofset Tesisleri'nde ve Harris M-1000 çift kurutmalı rotatifte basılmıştır.

PLAYBOY ABD
HUGH M. HEFNER
yayıncı ve editör
ARTHUR KRETCHMER
murahhas üye ve genel yayın yönetmeni
TOM STAEBLER
art direktör
GARY COLE
fotoğraf yönetmeni
G. BARRY GOLSON
yazı işleri müdürü

PLAYBOY INTERNATIONAL PUBLISHING
HARESH SHAH
genel müdür
MARIAN BUSSIE, JEAN CONNELL *telif hakları,*
JUDIE FELDMAN *iletişim*
TERESA VELAZQUEZ *koordinatör*

PLAYBOY AVRUPA
PAUL JACQUET
uluslararası lisans başkan yardımcısı

YORDAM

Otomobilin ikinci yüzyılının erişilmez eseri

Yeni 7 serisi, tasarımdan üretime 7 yoğun yılın, 8 milyar DM. bilimsel araştırma harcamasının, 6000 tasarımcı ve mühendisin yaratıcı çalışmasının ve 20 yeni buluşun, kısaca BMW teknolojisinin eseridir.

Yeni 7 serisi BMW, aerodinamik ile bütünleşmiş estetik güzelliğe sahip dizayn ve sportif yapınıza uygun sürüş zevkiniz için, dünyanın her türlü iklim ve yol koşullarında 6 milyon km. test edildi.

Dış sıcaklık, atmosferik basınç, yol koşulları gibi motor ile ilgili verileri bilgisayarında değerleyerek, ateşlemeyi saniyenin binde biri gibi bir süre içinde ayarlayan elektronik motor kontrol sistemi, Motronik III.

Gövde emniyetini arttıran, tamponlardaki şok emiciler ve basınç kutuları.

Elektro-hidrolik sistemi ile direksiyon hafifliğini ve hakimiyetini mükemmelleştiren BMW servotronik.

Değişik iklim ve yol koşullarında, sürüşte ve frende kaymayı, patinajı, savrulmayı önleyen ABS ve ASC.

Gösterge panelinde, 35 ana fonksiyona kadar izleyebileceğiniz digital uyarı sistemi.

Farların aydınlatma alanını yük ve yol koşullarına göre sabitleştiren far stabilizasyon sistemi ve aydınlatma alanını % 30 arttıran elipsoid far sistemi.

Otomobilin ikinci yüzyılında, ileri teknolojide yeni ufuklar açan bu yenilikler, yeni 7 serisi BMW'nin en önde katettiği kilometre taşlarından sadece birkaçı ...

Otomobilin ikinci yüzyılını yaşamak, yeni 7 serisini ve tüm BMW çeşitlerini değerlendirmeniz için, BMW Türkiye Genel Mümessili BORUSAN OTO ve Yetkili satıcıları sizleri bekliyor.

BORUSAN OTO
SERVİS ve TİCARET A.Ş.
BMW Türkiye Genel Mümessili
Meclisi Mebusan Cad. No:323
Salıpazarı-İSTANBUL
Tel:1/149 40 43/44 - 1/149 33 11
1/149 31 98 - 1/149 35 91
Telex: 25587 bmwb tr.
Atatürk Bulvarı 199/F Kavaklıdere-ANKARA
Tel: 41/28 25 69 - 41/67 54 58
Telex: 42996 abor tr.

BMW

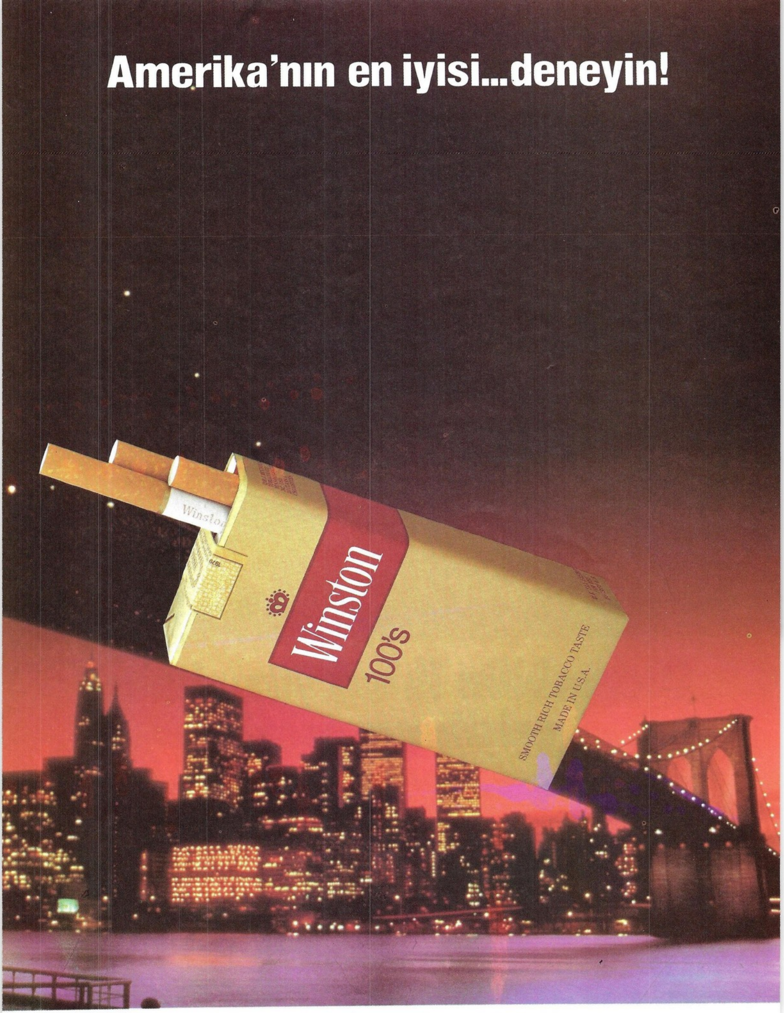

1979 YILI İCRA PL. 467 TEDBİR UYARINCA SİGARA SAĞLIĞA ZARARLIDIR.

PLAYBOY SOHBETLERİ

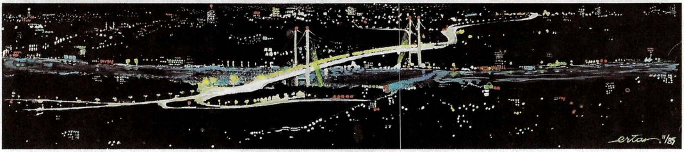

AKTÜALİTE SINAVI

Bu ay iki ayrı portre çizmeye karar verdik, bakalım onları tanıyabilecek misiniz? Her zaman söylemişizdir PLAYBOY okuru olmak kolay değildir, biz okurlarımızı sürekli istim üzerinde tutmak için, bazen böylesi acımasız sınavlara da sokarız. Şimdi sıkı durun, başlıyoruz.

İlk portremizin kahramanı bir kadın, İtalyan asıllı, genç ve seksi biri. Sahnelerde ilk boy gösterdiğinde daha toplu, deyim yerindeyse "balık etinde" idi, ama şimdilerde epeyi zayıf, öyle ki, ününü bilmeyenler —tabii kaldıysa—, bir jimnastikçi sanabilirler. Gerçi gösteri sırasında külotunu çıkarıp izleyicilerine fırlatmadığı da bilinen bir şey.

Kendisini soğukkanlı ve eleştirel gözle inceleyen hiçbir erkek —kuşkusuz ki, bu çok zor bir iş!— anatomik açıdan güzel olduğunu söyleyemez, yine de çekici ya da seksi olmayı başarıyor. Zaten "rock kraliçesi" olmak için de bu yeterli, sanıldığı gibi sesin pek fazla bir önemi yok bu işte. Çünkü günümüzde ses düzenleri öylesine görkemli ki, onca enstrüman sesi arasında, şarkıcının sesi kolayca güme gidebiliyor.

Portremizin konusu olan bu ilahe, bir söylentiye göre "Kendimi rock yıldızı saymıyorum" demiş ve yine bir söylentiye göre de, bunu duyan "eski tüfek" rock yıldızı Mick Jagger "İsabet buyurmuş" diyerek taşı gediğine koyuvermiş. Bütün bunlar bir yana, geçtiğimiz ay gerçekleştirdiği Avrupa turnesi sırasında, kızlı erkekli milyona yakın genci mest ettiği bilinen olgu.

Kimden söz ettiğimizi anladınız elbette, ama yine soruyoruz: **Who's that girl?**

İkinci portremizin kahramanı ise bizden biri ve erkek. Türküyle başlayan müzik serüveni arabeskle sürüyor. Milyonlarca insanımızın sevgilisi olan bu sanatçımız, güçlü sesi kadar güçlü yumruklarıyla da tanınırdı. Uzun süre birlikte yaşadığı, sinema sanatçısı bir bayan da bu güçlü yumrukları çok yakından tanımakta. Sanatçımız hakkında birçok suçlama yapıldı, kadın dövdüğü ileri sürülerek mahkemeye verildi vb, vb. Ama bütün bunlar, yalnızca suçlama olarak kaldılar ve bu komple sanatçımız, her seferinde mahkemelerde aklandı. "Komple Sanatçı" nitelemesini boş yere yapmadık, çünkü sanatçımız bir yandan müzikle uğraşırken bir yandan da sinema dünyamıza katıldı; hem artistlik hem de yönetmenlik, yapımcılık yaptı ve tabii hayranlarına hayran kattı.

Ancak geçenlerde kendisini İzmir Fuarı'ndan alarak, cezaevine koydular; polise hakaretle suçlanmıştı ve tahliye istemleri de geri çevrilmişti. Bunun üzerine İzmir Fuarı'nda bulunan bazı sanatçılar, kendisine destek olmak amacıyla İzmir Fuarı'nda sahneye çıkmayacaklarını açıkladılar; ama bu açıklamaya hiç kimse uymadı sonra, anlaşılan para tatlı gelmişti.

Söylentilere bakılırsa bu kez durum ciddi, bazı çevreler, bu sanatçının iyice kulağını çekmeye niyetliler, yine de aklanacağı üzerine bire on bahse girenler var. Neyse, kamuoyunun beklentileri ne olursa olsun, durum zamanla ortaya çıkacak. Bakalım siz bu sanatçımızı tanıyacak mısınız? Nasıl, tanıyamadınız mı? **Allah, Allah!..** Sanırız, aktüaliteyi yeterince izlemiyorsunuz.

EMPOTANSLARA MÜJDE?

Bilindiği gibi biz Türkler, erkek milletizdir; bir kısmımızın, tepesi attığında sarf ettiği cümleler de, bu yargının tartışılmaz doğruluğunu ortaya koymaktadır aslında. Ama Cerrahpaşa Tıp Fakültesi'nin "Cinsel Bozukluk Araştırma Merkezi"nin geçenlerde yaptığı bir açıklama, söz konusu "erkekliğe" toz kondurdu gibi.

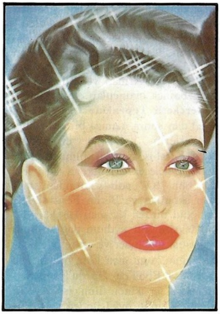

Şaka bir yana Merkez'in açıkladığına göre, kendilerine son 1,5 yıl içinde, iktidarsızlıktan (empotans) şikâyetçi olan kişi sayısı, haftada en az yirmi kişiyi buluyormuş. Bu da, bizim yaptığımız kaba bir hesaba göre, yılda en az bin yüz kişi ediyor.

Bu vakalar incelendiğinde % 65'inin psikolojik kökenli olduğu ve tümünün, psikoterapik tedavi sonucu iyileştikleri görülmüş. Diğerleri, % 20 hormonal veya ürolojik sorunları olan hastalar ve kalan % 15 ise diyabet ve metabolizma hastalıkları nedeniyle iktidarsızlık sorunu olanları kapsıyormuş.

Müjdemiz ise, organik rahatsızlığı olan empotanslara yönelik kuşkusuz; Cerrahpaşa'da kurulan Merkez'in açıklamasına göre, bu hastaların protez kullanılarak tedavi edilmesi olanaklı. Yeter ki erkeklerimiz, durumlarından utanç duymadan bu Merkez'e başvursunlar.

Gerçi bizler erkekliğimize bağlıyızdır elhak, ama utangaç olduğumuz da gözardı edilemez.

BAYAN TURİSTLERİMİZ

Ağustos sayımızda, bu sayfada yerli ve yabancı turistlerin topless dolaşmaları üzerine bir yazı yayımlamıştık. Bu yaz farkına vardığımız bir diğer gelişme ise, çok daha sevindirici. Geçen yıllara oranla bu yıl, yalnız tatile çıkan bayan yurttaş sayısı oldukça fazla. Üstelik bu gözlemlerimiz bazı turizmci dostlarımız tarafından da onaylandı.

Kadın turistlerimiz, yalnızca Akdeniz ve Ege yörelerimizdeki tatil yerlerine değil, Anadolu'ya da turistik amaçlı gezilere çıkıyorlar. Bunların bir kısmı başını dinlemek, bir kısmı yeni dostluklar kurmak ve yine bir kesimi de salt ilginç yerleri görmek için de olsa, yalnız başlarına tatile çıkabiliyorlar artık.

Çoğu bu tatillerine çekinerek başladıklarını açıkça söylüyorlar ama, başına ciddi bir dert alana biz hiç rastlamadık. Hepsi, riskleri göze alarak tatile çıktıklarını vurguluyor ve bunu göze alan kadınlarımızın sayısı arttıkça, risklerin giderek azalacağını belirtiyorlar.

Galiba AET'ye üye bir Türkiye, usul usul da olsa, rüya olmaktan çıkıyor. Darısı bir dahaki yazın başına diyoruz biz de.

BURÇAK EVREN

Yeni bir sezonun eşiğinde bir düzine çizgi üstü film. Türk sineması, belki de son yılların en önemli ve verimli ataklarından birini gerçekleştirmek üzere. Eskiler kendilerini yenilerken, yeniler kendilerine bağlanan umutları boş çıkarmamacasına tüm birikim/yeteneklerini ortaya koymaya hazırlanıyorlar. Ya en yeniler, ya da diğer bir söyleyişle kameranın ardına geçerek, ilk filmlerini yaparak sinemaya "merhaba" diyenler. Onlar da sinema tarihimizin hiçbir döneminde gözlenmeyecek denli çok sayıda. 1987/88 sinema sezonunun Türk sinemasında genç kuşaklara sağlanan olanaklarla, kaliteli filmlerin yapımına hız verilmesi açısından bir mihenk taşı oluşturacağını şimdiden muştulayabiliriz.

Bu yıl izleme olanağını bulacağımız filmlerin tanıtımına eskilerden başlayalım. Elbetteki ilk akla gelen isim yılların yönetmeni **Atıf Yılmaz** oluyor. 1951' den beri kameranın ardında olmak kolay değil. Her yıl, en az iki filme imzasını atan Yılmaz, bu yıl da iki filmle karşımıza çıkacak. Bunlardan biri **Hayallerim, Aşkım ve Sen.** Gözde oyuncusu Türkân Şoray ile gerçekleştirdiği bu filmin senaryosunu genç senaristlerimizden Ümit Ünal yazmış. Adı Vasfiye, Aaaahh Belinda gibi, yarı düşsel/fantastik öğeler içeren filmde biraz nostalji, biraz hayranlıktan gelen tutku var. Yine çift kişilik, Yılmaz'ın gözde teması olmuş. Uzun bir aradan sonra Türkân Şoray'ı izlemek ayrı bir tat olsa gerek. Yılmaz'ın ikinci filmi ise Asena' nın çok satan romanından uyarlanan **Kadının Adı Yok.** Bakalım Yılmaz, çok satan ile çok özlenen arasındaki dengeyi nasıl kurup, nasıl tecimsel bir başarı kazanacak. Beklenmeye ve görülmeye değer.

Sinemaya uzunca bir aradan sonra Fidan ile dönüş yapan **Erdoğan Tokatlı,** Kemal Tahir ve Oktay Akbal' dan sonra bu kez de Orhan Kemal'in **72. Koğuş**'u ile şansını deneyecek. Daha evvelki filmlerinde eski formundan oldukça uzak gözüken Tokatlı, bu filmiyle belki de kendisinden bekleneni ortaya koyarak eski formunu bulacak. Filmin başrolünde ise Kadir İnanır var. İnanır'ın bir diğer filmi ise **Şerif Gören**'in yönettiği **Katırcılar.** Geçtiğimiz yılın flaş yönetmeni Gören, bu filmiyle de adından söz ettireceğe benzer.

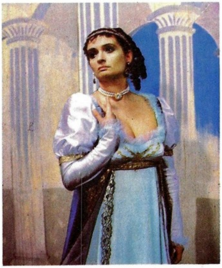

"Atıf Yılmaz fantastik üslubunu 'Hayallerim, Aşkım ve Sen'de de sürdürüyor."

Nicelikten çok niteliğe önem veren **Ömer Kavur** ise bu yıl iki filme imzasını atıyor. Bunlardan biri geçtiğimiz Venedik Şenliği'nde oldukça hatırı sayılır ödül kazanan **Anayurt Oteli.** Yusuf Atılgan'ın aynı adlı yapıtından beyazperdeye aktarılan filmde Anadolu'daki küçük bir kasabada otel katipliği yapan bir kişinin, tutkulardan saplantılara, saplantılardan ise değişime dönüşen dünyası etkileyici bir şekilde dile getiriliyor. Filmin başoyuncusu ise son yılların popüler ismi Macit Koper. Kavur'un ikinci filmi ise **Gece Yolculuğu.** Farklı kişiliklere sahip iki arkadaşın, kendileri ve çevresiyle olan ilişkilerini konu ediniyor film. Macit Koper, Aytaç Arman ve Zuhal Olcay filmin başlıca oyuncuları.

Bereketli Topraklar Üzerinde ve **Kanal**'dan sonra uzunca bir süre sinemaseverlerin karşısına çıkamayan Erden Kıral ise bu yıl üç filmiyle tekrar gündeme gelecek. Bunlardan ilki Ferid Edgü'nün "O" adlı yapıtından sinemaya aktarılan ve Berlin Festivali'nde dört ödül birden kazanan **Hakkâri'de Bir Mevsim.** Bir aydının dağ köyünde karşılaştığı güçlükler ve çevresiyle iletişimsizliğini konu alan film, bakalım ne denli "İsa Eboli'de Durdu"ya benziyor. Kıral'ın ikinci filmi ise **Ayna.** Osman Şahin'in öyküsünden yola çıkılarak yapılan filmde kırsal kesimin kendine özgü değerleri içinde bir sevda öyküsü ve bu öykünün hemen ardından gelen bir trajedi söz konusu ediliyor. Nur Sürer'in olağanüstü bir oyun sergilediği filmin tümü Yunanistan'da çekilmişti. Kıral'ın son filmi ise **Dilan.** Derya Arbaş'ın başrol oynadığı bu film de, Kıral'ın diğer filmleri gibi kırsal kesimdeki insan ilişkilerini irdeliyor.

Hazal ve **At**'ın başarılı yönetmeni **Özgentürk,** Bekçi filminin uyandırdığı düş kırıklığından sonra Tokyo festival yöneticilerinin kendine sağladığı olanaklarla kotardığı **Su da Yanar** filminde alışılmamış bir konuyu, alışılmamış bir dille anlatarak kendi sinema dilini zenginleştirmeye yöneliyor. Kendi deyimi ile parçalanmış bir kimliği, parçalanmış bir hayatı anlatan parçalanmış bir serpme film ortaya koyuyor.

Bu yıl ilk filmlerini yapan yönetmenlerin çok sayıda olduğundan söz etmiştik.

Sinema yazarı Aydın Sayman'dan sonra yönetmenliğe soyunan bir diğer sinema yazarı ise **Engin Ayça.** Uzun yıllar sinema üzerine ilginç yazılar yazan, bu arada TV'deki görevi gereği birçok filme imzasını atan Ayça, bu kez Yeşilçam'da **Bez Bebek** ile şansını deniyor. Kırsal kesimdeki kadının kimliği üzerine birtakım saptamalar yapan Ayça'nın bu filmi tümüyle kadını odak almış. Ama erkeği de es geçmemiş.

Yılların görüntü yönetmeni **Orhan Oğuz** da yönetmenliğe ilk adımını atan yenilerden biri. Senaryosunu eşi Nuray Oğuz'un yazdığı **Herşeye Rağmen** filminde patlamaya hazır bir kişinin, patladıktan sonraki ruh halini anlatıyor.

Cihan Zarakol ise ilk sınavında **Gönül Abla** kimliği ile okurlarının sorunlarına yanıt veren erkek bir gazetecinin içine düştüğü çıkmazları konu ediniyor. Oldukça ilginç bir konu.

1987/'88 sinema sezonunda izleyeceğimiz filmler bu kadar değil. İrfan Tözüm'ün Çağdaş Bir Köle, Ömer Uğur'un Son Urfalı, Yusuf Kurçenli' nin, Türkân Şoray'lı Gramofon Avrat'ı, Nisan Akman'ın Gülüzar'ı, Hüseyin Karakaş'ın Aşkın İlk Yarısı'nı, Sinan Çetin'in Düblör'ü, Bilge Olgaç'ın İpekçe'si, Ümit Elçi'nin Çetin Altan'ın aynı adlı yapıtından sinemaya uyarladığı Bir Avuç Gökyüzü'nü de bu yılın ilginç filmleri arasında sayabiliriz.

ORHAN KÂHYAOĞLU

Eylül ayı, insanı hüzne belki de en çok yaklaştıran aylardan biri olagelmiştir. Ancak bu Eylül'ün başlangıcı insana hüznün yanında yoğun bir kederi de getirdi. Türkiye'de yavaş yavaş yeni, özgün bir biçim kazanmaya başlayan caz müziği ve sanatçılarının son yıllardaki en yetenekli kişiliği diyebileceğimiz Nükhet Aruca, beklenmedik bir kaza sonucu hayattan elini eteğini tamamen çekti. Aruca, genç yaşına rağmen, özgün tekniği ve gırtlağını kullanmadaki ustalığıyla caz dinleyicilerine yeni, farklı yürek atışları getirebiliyordu. Performansını her seferinde daha değişik, daha değişmiş buluyorduk. Cazseverler için —özel olarak benim için de tabii— unutulmaz bir yeri vardı ve kolayca da doldurulabileceğini sanmıyorum.

Tüm müziкseverlere ve sanatçılara başsağlığı dilemekten başka söyleyecek bir şey bulamıyorum. Onu sevenler için, Eylüller'e rağmen dirençle dünyalarımızı kuşatması tükenmeyecek.

Caz üzerine acı bir haberle başladığımız Eylül ayının sonlarında, Türkiye'de üçüncü kez izleyeceğimiz Bilsak Caz Festivali'nden kısaca söz etme olanağını bu sayıda bulabildik. Dokuz caz grubunun oluşturacağı festivalde, bence en dikkati çeken isimler Eric Le Han, Chet Baker ve Mombasa, Ray Anderson ve Paul Motian caz grupları hakkında konserleri izledikten sonra bir şeyler söyleme imkânım var. Gebhard Ullmann ikilisi de merak konularımızdan biri. '85 ve '86'da zevkle izlediğimiz Bilsak Caz Festivali hakkında sayfamızda yazmak dileğiyle.

Plak tanıtma sıramızı da bu ay yakın geçmişte ülkemizde yayınlanan bir caz kasetini tanıtmakla başlayacağız. 1984 ve 1987 yıllarında iki ayrı usta sanatçıyla birlikte ülkemizi ziyaret edip, konserler veren, Chick Corea'nın "The Song of Singing" adlı yapıtı bu. Temmuz ayında Gary Burton'la birlikte verdiği konserlerin etkisinden henüz sıyrılmadan, usta işi bir plakla karşılaşmak kadar güzel bir şey olamazdı.

Corea, yılmaz deneyciliği ve arayışlarının sonucu bilhassa, 1980'li yıllarda peş peşe usta işi plaklar çıkarmıştı. Sonuncusu da bunlardan biri. Bu plakta da sanatçının yanında büyük bir sanatçı var. Özellikle de David Rolland baştaki maharetini bu plakta da yapıta yedirmeyi başarmış. Belki de, içten

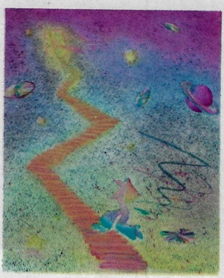

Mazhar-Fuat-Özkan üçlüsünün müzikseverlere yeni hediyesi: "No Problem"

Corea kadar derinlerden bile yakalayabiliyor insan. Sanatçıların bu plakta temel ayırt edici özelliklerinden biri olan "Blue Note" içinde zengin kaynaşımlarla yorumladığı yapıtlar cazseverlere sanırım unutulmaz tatlar verebilecek nitelikte. Tabii bu Barry Altsehul'u gözardı etmenin de mümkün olmadığı açık.

"Toy Room", "Ballad I" ve "Phymes" adlı parçalarla donanmış birinci yüzde, hemen ilk besteyle rahatça yakalayabiliyorlar insanı. "Ballad I" ise teknik anlamda kusursuz bir beste. Zaten yapıtın ikinci yüzünde var olan "Ballad II" adlı ürün, plaktaki iç kombinasyonu yaratmakla işlevini hemen gerçekleştiriyor. "Flesh" ve "Neffertiti"de ise bilhassa Corea ve parmaklarının unutulmaz becerilerini soluk kesici bir atmosferle dinliyoruz.

Ancak kaseti tam bitirme aşamasındayken plağın son yapıtı yarım kalıyor ve "son"u bulamıyoruz. Ama hemen farkına varıyorum ki bu kaseti de Kent Ticaret A.Ş. yayınlamış. Doğal olarak da kaçınılmaz özensizliklerini bu yayınlarında da başarmışlar! Artık büyük caz ya da rock ustalarının yapacakları plakları Kent Yayıncılık'ın ısmarlama kasetlerine göre yapma problemi de gündeme gelecek. Yoksa Türkiye'ye kolayca ulaşamayacaklar. Sanırım en büyük sorunları bu! İmal ettiğimiz tabak-çanak değil sayın Kent sorumluları. Bunların hepsi özgün sanat ürünleridir! ***

1984 yılı "Ele Güne Karşı" adlı bir plakla, bir grubu Türkiye gençliğinin —teenager'larının— sevgilisi yapmıştı. Bu başarıya saygı duymamak da imkânsız bence. Türkçe sözlerle de gayet "yakışıklı" rock ürünlerinin ortaya çıkabileceğini tüm müzikseverlere ispatlıyordu bu plak. '85 ve '86 yıllarında çıkardıkları "Peki Peki Anladık" ve "Vak the Rock"da '84 albümlerinin müzikal kalitesine bütün olarak ulaşamamışlarsa da; yine zevkle dinleyebileceğimiz birkaç şarkıyı gözardı edemiyorum. Bu iki plakta "ticari kaygının ön planda olduğunu" grubun en etkin elemanı olan Mazhar Alanson'un açıkça itiraf etmesi, iyi niyetleri ve gerçekçi tutumlarının bir ifadesiydi.

Geçmiş günlerde de Mazhar - Fuat - Özkan üçlüsünün yeni hediyesiyle tekrar karşılaştık: "No Problem."

Bu plakta denge yine müzikalite ve ironik üzerinde yoğunlaşıyordu. "Bulamadım Senin Gibisini" ve "Cici Bebek"in dışındaki tüm şarkıları zevkle dinledim. Ama bunlar arasında da ön plana koyacağım bazı şarkılar var. Bunlar da:"No Problem","Yalnızlar Garı", "Tam Ortasındayım" ve "Ağlamakla Olmaz Sevgilim"... İkinci yüzün ilk bestesi olan "Üç Oldum" ise "Peki Peki Anladık" plaklarının "Buselik Makamı" adlı bestesiyle başlayan mistik motiflerin devamını temsil ediyor. Dinlenmeye değer. Ama o kadar fazla abartmadan! ***

(Tim Ses ve Görüntü Hizmetleri A.Ş.)

12 Cem Karaca bestesinden oluşan "Merhaba Gençler ve Her Zaman Genç Kalanlar" adlı kaset eski ve yeni ürünleri bir arada topluyor. Karaca'nın güçlü sesinden etkilenmemek mümkün değil. Ama birtakım bestelerde bir müzikal düzeysizliği görmezden geçemeyeceğim. Belki bunun en önemli nedeni de Karaca'nın şarkı sözleri ve toplumsal eleştiriye gösterdiği özen. "Canım Benim", "Ceviz Ağacı", "Yarım Porsiyon Aydınlık" ve "Hep Kahır" en etkileyici olanları. Türkiye'deki rock'ın kendine özgü sesi olan Karaca'nın yine de her elde bir tane bulunmasını isterim. ***

(Emre Plakçılık ve Bant Sarayı)

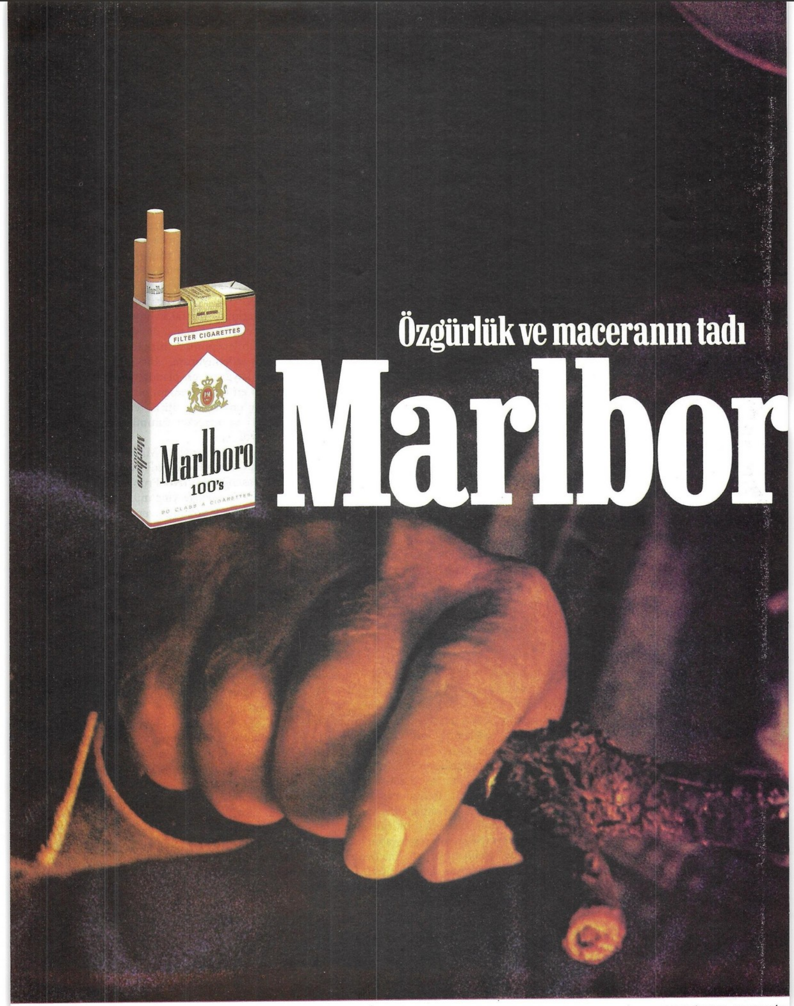

1979 YILIİCRA PL. 467 TEDBİR

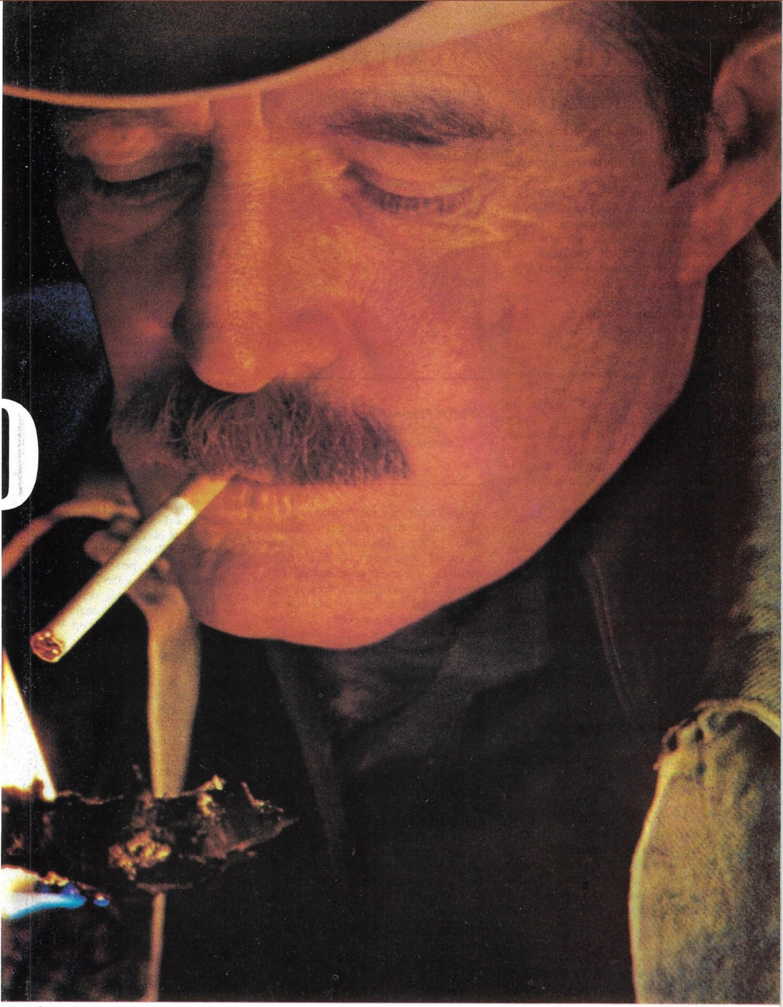

SİGARA SAĞLIĞA ZARARLIDIR

TUĞRUL TANYOL

ÖNCE referandum ve okul kitaplarının baskısı derken, üzerine bir de erken seçimin bindirmesiyle piyasadaki kâğıt darlığı en üst noktaya vardı. Bir yayıncı dostum üçüncü hamur kâğıdın topunun normal fiyatının dört bin lira üstünde seyrettiğini söyleyerek, elindeki bir kitabı basmak için gereken kâğıdı alırken, daha baştan, stokçunun eline fazladan bir milyondan fazla para sayma durumunda kaldığını söylüyordu.

Seçim ve geçim derdinin ülkede yarattığı kültür yıkımının faturası ilerde çok ağır olarak çıkacak. Gün geçmiyor ki bir yayınevinin kitapları sokağa, tezgâhlara düşmesin. İşin yine de umut verici yanı her kapanan yayınevinin yerine bir yenisinin açılması. Şurası kesin: Ülkede kültür yaşamını ayakta tutanlar, bu küçük ve gençlerin katkılarıyla ayakta duran yayınevleri. İşte **Hil**, işte **Metis**, **BFS**, **İdea**, **Şiir Atı** ve diğerleri. Bu tür yayınevleri kârdan önce güzel kitap basmayı amaçladıkları için bu üstün çabaları saygıyı hak ediyor.

Son zamanlarda çıkan kitaplar öncekilerle birlikte epeyce birikti. Can Yayınları Amerikalı kadın şair **Sylvia Plath**'ın tek romanı olan **Sırça Fanus**'unu yayınladı. Plath son dönem Amerikan şiirinin ilginç adlarından biri. İngiliz şairi Ted Hughes ile olan evliliği sonucu İngiltere'ye yerleşen Plath çok genç yaşta (31) intihar etmiş ve ardında, kendi eliyle yaşamına kıyan her sanatçıda olduğu gibi, buruk bir hüzün ve efsaneleşen bir kişilik bırakmıştı. Sırça Fanus'u, eski bir proje olmakla birlikte, yaşamının son yıllarında, bir vakfın verdiği bursla geçinmeye çalışarak yazıp tamamlamış, ailesine ve çevresine acı eleştiriler getiren otobiyografik yapısı nedeniyle de kitabı takma adla yayınlamıştı.

Ne var ki kitap olumsuz eleştiriler aldı. Sylvia Plath'ın, şiirleri ayarında olmasa bile, yine de değişik tatlar alınarak okunan ve bir ilk roman olma özelliklerini de barındıran bu kitabını özellikle edebiyat okurlarına salık veririz. (Sylvia Plath, Sırça Fanus, Can Yayınları, 272 s.) YYY

•

Emre Kongar son dönem yazılarını **12 Eylül ve Sonrası** başlığıyla toplamış. Kitap, Türkiye'nin yakın yıllarına damgasını vuran askeri yönetim ve sonrasında gelen geçiş süreci içindeki toplumsal değişmeleri, hemen bütün yönleriyle irdeleyen ve mantıksal bir dizgeye oturtan yazıların toplamı niteliğinde. Sosyal sınıfların ve katmanların durumu, dinsel yönsemeler, eğitim ve kültür sorunları özgün bir bakışla ele alınmış. Türkiye'deki değişimleri, bir bilim adamının gözünden ve bir edebiyatçının akıcı diline ulaşan bir anlatımdan okumak isteyenlere ve istemeyenlere... (Emre Kongar, 12 Eylül ve Sonrası, Say Yayınları, 336 s.) YYY

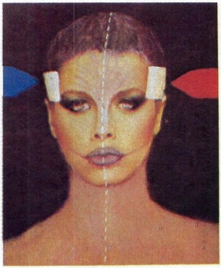

"Sırça Fanus, aileye ve çevreye acı eleştiriler getiren otobiyografik bir roman."

•

Michel Foucault çağdaş Fransız düşüncesinin önemli adlarından biri olarak yavaş yavaş ülkemiz sınırları içinde de tanınmaya başladı. Yıllarca hiçbir kitabı çevrilmediği için, yarım yamalak bilenler tarafından bir statü ayrıcalığı olarak kullanılan Foucault önce ana yapıtı olan "Cinselliğin Tarihi" ile Türkçeye kavuşturuldu (AFA Yayınları). Hil Yayınları son zamanlarda bu önemli düşünürün Collège de Frace'a kabulü sırasında yaptığı konuşmanın metninden oluşan **Söylemin Düzlemi** adlı yapıtını yayınladı. Kitabı özenli Türkçesi ile bize ulaştıran Turhan Ilgaz sunuş yazısında şöyle diyor: "... Foucault (bu) ... uzun konuşmada, çalışmalarının amacını da, felsefeye bakışını da, dünyaya felsefece bakışını da hemen hemen bütün yönleriyle dile getirmektedir." Söylemin Düzlemi Foucault'yu tanımak isteyenler için yararlı bir anahtar kitap. (Michel Foucault, Söylemin Düzlemi, Hil Yayın, 68 sayfa.) YYYY

•

Cengiz Çandar, Türkiye'de alışılmadık bir gazeteci örneği. Batılı tarzda uzman gazeteciliği ilk temsil eden kişi. Yazılarını zevkle okuduğumuz, özellikle Ortadoğu konularındaki uzmanlığı nedeniyle görüş ve düşüncelerini ayrı bir ilgiyle izlediğimiz bir yazar. Çandar, kimi yazılarını topladığı kitabına **Güneşin Yedi Rengi** adını koymuş. Çandar'ın kişisel deneyimlerinin ve gözlemlerinin eşliğinde okur İspanya'dan başladığı yolculuğunu Kuzey Afrika, Yunanistan, Kıbrıs, Paris ve Amerika'ya dek sürdürüyor. Çandar, yalnızca siyasal olayların bir gözlemcisi ve aktarıcısı değil, işlediği konuyu tarihsel ve toplumsal perspektifi içinde değerlendiriyor, dili güzel kullanıyor; zaten bu da onun zevkle okunan bir yazar olmasını sağlıyor. (Cengiz Çandar, Güneşin Yedi Rengi, Boyut Yayınevi, 313 s.) YYY

•

Alman şiirinin en lirik şairi olan **Rilke**'nin en güzel yapıtlarından biri olan **Duino Ağıtları** Süha Ergand'ın Türkçesi ile BFS Yayınları arasından geçtiğimiz aylarda yayınlandı. Almanca ve Türkçe karşılıklı olarak yayınlanan Ağıtlar, bu yayınlanış biçimiyle güzel bir örnek oluşturuyor. Ne var ki şiirler büyük ölçüde şiirsellikten uzak bir düzyazı üslubu ile çevrilmiş. Bu açıdan en azından bende büyük bir düş kırıklığı yarattı. Ülkü Tamer'in güzelim Cathay çevirisinin yanında Ağıtlar da Rilke'ye yakışan bir çeviri bekliyordu kuşkusuz. Kitabın baskısı yer yer silik, yer yer arka sayfaya yansıyor. Hemen hemen benim baktığım bütün kapakların lakı akmış. Kısacası Duino Ağıtları talihsiz bir kitap, ama sonunda ne de olsa Rilke'den esintiler var. (R.M. Rilke, Duino Ağıtları, BFS, 107 s.) YY

YYYY Mükemmel	YY Vasat
YYY İyi	Y Yaramaz

İSLÂM ÇUPİ

TRİBÜNLER pikabında artık Fenerbahçe şarkıları dönmüyor.

Fenerbahçe'nin saldırdığı ceza sahaları üstlerinde, beceriden ve artist ayaklardan fışkıran gollerden eser yok. Futbolculara yazılmış ve içten ve görkemli kasideler, yerlerini tehdit mektuplarına, kin ve öfke mesajlarına bırakmış. Topçular suçlanıyor, teknik direktör horlanıyor, işbaşındaki yönetim dışlanmak isteniyor.

Olaya Avrupa'daki profesyonel kulüp modelinde olduğu gibi, çok sabırlı çok daha geniş gözlüklü bir pencereden bakmayıp, sorunu bir futbol stadının zemininde 90 dakika başlayıp biten bir oyunun içine sıkıştırıp görmeye çalışırsanız, "Fenerbahçe'yi şampiyon olduğu zaman kulüp, şampiyon olmadığı zaman kulüp değil..." O zaman çok kof bir değerlendirmenin içinde, kafanız kramponlara çarpar.

Maç kazanmakla, şampiyon olmakla, profesyonel kulüp olmanın başka başka yollardan geçmesi gereken bir olgu olduğunu benimsemeyip, günübirlik başarılar veya başarısızlıkların üzerinde, "Bay Hayat - Bay Ölüm" tabloları çizmek, Fenerbahçe'nin yığın yılla içine düşüp, ötesini berisini kırdığı klişeleşmiş bir pilotaj hatasıdır.

30-40 yıldır her Fenerbahçelinin ağzını şeref koyup, gere gere açıp tüm Türkiye'ye fısıldadığı yarı gerçek yarı fantezi bir tekerleme vardır...

"Bu ülkede tüm erkek çocuklar Fenerbahçeli olarak doğarlar. Sonra içlerinden bir ikisi yanılıp, ya Galatasaraylı ya Beşiktaşlı olurlar..."

Kara Mizah'ın hâkim tüm renklerinin birbirleri ile dans ettiği bu varsayımın bir an gerçeğe dönüştüğünü kabullensek, Türkiye'deki tüm doğumevleri sarı-lacivert patentli üretime yönelse, Fenerbahçe kulübünün bu gürül gürül üstlerine gelen çocuk ordularının futbol beklentilerine cevap verecek, tek avuçluk tapulu toprağı yoktur.

Genç takım diye sahalara dikilen şeylere top filizleri demekten çok korkuluk demek daha uygun olur. Ümit takımı ise, İstanbul amatör kümelerinde "işe yaramaz - ıskarta" diye ayrılan, futbol birikimini tamamlamış, geleceği olmayan kişilerin konakladığı bir miskinler tekkesidir. Alt takımların kıyafetleri perişandır. Başlarındaki antrenörler —ucuz adam olduklarından— son derece yeteneksizdir. Beslenme ve diğer futbol gereksinimleri en ilkel düzeydedir. Alt takımlar, profesyonel takımın çalıştığı tek modern çim sahaya yaklaştıklarında, burunlarına şöyle bir tabela dokunmaktadır: "Burada idman yapılmaz."

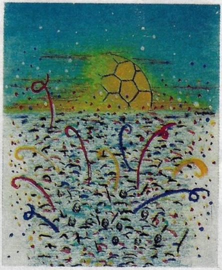

Türkiye'nin şampiyonlar şampiyonu tarihin en ağır bunalımına girdi.

Can Bartu'nun son süperstar oluşundan bu yana, Fenerbahçe'nin yığınla para babası başkan ve yönetim bulmasına karşılık, genç takımdan ikinci bir Can Bartu yaratamaması, hangi büyük ihmalin başparmağını gözlere sokmaktadır?

Demek ki her şişmiş cüzdanı olan zat Fenerbahçe'ye başkan olabilir ama, her iki ayağı olan gençler, futbol güneşi açmadığı zaman Fenerbahçe'de bir Can Bartu olamazlar...

Fenerbahçe'de 35 yıldır bitmeyen tek bir kavga vardır; **Semih Bayülken**

Çarpık yönetim tarzından, hür çoğunculuğa dayanmamış seçimlerden insan olarak girdiği Fenerbahçe seçim sandığından, her keresinde büyüye büyüye bir dev olarak çıkan Semih Bayülken'in o devliğini ortadan kaldırmak pek kolay değildir de; kaldırılacağını bile varsaysak, Fenerbahçe'nin Bayülken'den kurtuluşu, yine Fenerbahçe'nin kurtuluşuna kaldırılması gereken, bir yeni dönem bayrağı olmayacaktır.

Fenerbahçe'nin iktidardan çekildikten sonra verdiği parayı tekrar geri alacak bir zenginler topluluğunun bütçe anlayışı ile yönetilmesi, gerek idari gerek ekonomik işleyişi hantallaştırmıştır. "Zengin adam olmazsa, Fenerbahçe olmaz" inancı, özellikle paralı adamların kafalarına yerleştirilmeli, Fenerbahçe'nin kongre kulislerinde "paralı adamı" reddetme kampanyası açılmalıdır.

Ya da zenginler kendi kendilerine "zenginliklerini Fenerbahçe Yönetim kurulu iskemlelerine götürmemek" kararı almalılar. Kısaca, kulübün üretmediği bir para ile kulübü yönetmek gibi, dünya futbol profesyonelliğinde görülmemiş bir ekonomik terslik ve ilkellik tarihin derinliğine gömülmeli...

10 yıllık bir süre içinde, çok delikten az deliğe doğru rota kıran bir kemer sıkma politikası hâkim olmalı Fenerbahçe'de... 10 yıl, tüm kongrelerde seçilen yönetimler sembolik bir kurul olma işlevini sürdürmeli; mutlak yönetim yetkileri Fenerbahçe'de ekonomi bilen modern işletmecilik ve çağdaş yönetimde uzman, Fenerbahçe'nin mali ve idari sıkıntılarının nerede başlayıp nerede bittiğini bilen, teknik bir kayyım kuruluna devredilmelidir.

O kayyım kurulu 10 yıllık bir plan içinde nasılsa, Türkiye'nin faiz sisteminden dışsatım ve nakliyesine, tapu deliklerinden hazine ve belediye arsalarına, vergi muafiyetinden reklam dünyasının içinde gezinen büyük sermayeye, döviz ve kur oyunlarına kadar, tüketimi kısarak üretimi de alabildiğine büyüterek, Türkiye'nin benimsediği her türlü serbest piyasa rekabetini sonuna kadar zorlayacak ve mutlaka Fenerbahçe'yi, kimsenin tahmin etmediği bir kabarık bütçeye, tesis ve altyapı zenginliğine, kaliteli genç oyuncu üretimi için her türlü yaygın ve bilimsel ünitelere kavuşturacaktır.

Fenerbahçe'yi Fenerbahçe yapacak yol budur. Bu yolu sevmeyip şimdiye kadar uygulanıp her keresinde Fenerbahçe'in burnuna şiddetli yanık kokularından başka bir boğulma modeli getirmeyen eskide ısrar, kulübü çok yakında bugünleri arar duruma sürükleyecek, o zaman batarken bile, battığı inanılmayan bir "Titanic" gibi, Fenerbahçe'nin futbol denizimizde yavaş yavaş sulara gömüldüğüne hep birlikte tanık olacağız.

RODRIGO

G·E·N·Ç V·E A·V·R·U·P·A·L·I

Rodrigo,

İGS magazalarında

ve seçkin satıcılarda ...

İtalyan RODRIGO Türkiye'de İGS üretir

PLAYBOY DANIŞMAN

Henüz on beş yaşındayım ve boyum 1.78 cm. Günde üç kez mastürbasyon yapıyorum, sizce bunun zararı olur mu? Ayrıca cinsel organım oldukça büyük (15,5 cm) ve sola doğru biraz eğri, bu sorunumu nasıl çözebilirim?

Ben şimdiye dek hiç seks yapmadım, cinsel ilişki kurabileceğim bir kadını nasıl elde edebilirim ve bunun yöntemi nedir? Lütfen bana kesin bilgi verin. Şimdiden teşekkürler.

S.B. Kızıltoprak, İstanbul

Gelişkin bir anatomiye sahip olduğunuz ortada, ölçülerinize bakılırsa yetişkin sayılabilirsiniz, ama sorduğunuz sorular yaşınızla tam bir paralellik taşıyor. Hem belirtelim ki, bilimsel açıdan mastürbasyonun bilinen hiçbir zararı yok —günde üç kez yapılıyor olsa da—, bu nedenle gönlünüz ve kafanız rahat olsun. Organınızın eğriliği de olağan. Şunu bilesiniz ki, cetvel gibi düz bir organa hiç kimsede rastlanmış değil. Bu durum, yani cinsel organların sağa ya da sola doğru hafif bir eğri çizmeleri, bütünüyle kas ve sinir dokularından oluşmuş bir penisin olağan konumudur. Kısaca, bu konuda da bir sorununuz yok.

Gelelim son isteğinize. Yaşınız gereği —gelişmiş anatominize karşın— henüz cinsel ilişkide bulunmamış olmanız son derece olağan. Siz de bilirsiniz ki, ülkemizde evlenme çağına gelmiş birçok erkek bile, ilk cinsel deneyimlerini eşleriyle yaşıyorlar. Ama şunu belirtelim ki, size bu konuda yardımcı olmamız olanaksız. Defalarca belirttik, dünyada kadın tavlamanın reçetesini yazabilmiş hiçbir uzman yok; çünkü böyle bir reçete olamaz. Bunun nedeni ise, her kadın için, değişik bir yaklaşımın gerekiyor oluşu (sizin deyiminizle "kadını elde etme yolu"). İşte bu yüzden, siz de birçok erkeğin yaptığını yapacak, kadınları elde etmek için çeşitli yolları deneyeceksiniz. Kuşkusuz başarısızlığa da uğrayacaksınız, ama yılmamalısınız. Unutmayınız ki, yaşınız henüz çok genç. Başarılar dileğiyle.

Yaşım on sekiz ve PLAYBOY'un düzenli bir okuruyum. Ben Amerika ya da bir başka ülkede İngilizce öğrenmek istiyorum. Bir yabancı ülkeye öğrenim görmek için nasıl gidebilirim. Bu ülkelerin İstanbul'daki konsolosluklarının adreslerini verebilir misiniz? Şimdiden teşekkürler.

Önder Gündem, İstanbul

Eğer yurtdışında İngilizce eğitim yapmak niyetindeyseniz, ya İngiltere'ye ya da ABD'ye gitmeniz gerekiyor. Yine de, İngilizceyi, az da olsa öğrenmeniz iyi olur bizce. Bu arada İstanbul'daki büyük yayınevlerinden, ABD ve İngiltere'deki yüksekokulların ad ve adreslerini içeren, ayrıca bu okullar hakkında çeşitli bilgileri de kapsayan bir katalog edinmelisiniz. Böylelikle, dilediğiniz yüksekokulla yazışmalarda bulunma olanağını da elde etmiş olursunuz.

Benim büyük bir sorunum var, yardımcı olabilirseniz çok mutlu olurum. Ben yirmi sekiz yaşında, Ticaret Lisesi mezunu bir gencim. İki ayrı genç kız arasında tercih yapamıyorum,bunlardan birisi 1981'de tanıştığım ve yaşantımın en güzel on dört ayını birlikte geçirdiğim kız. Diğeri ise, şu anda evlenmek üzere olduğum kişi. Tercih yapamamam nedeniyle bunalıma düştüm ve doktorlara da göründüm. Ancak şu anda unutkanlık, aşırı düşünce ve baş ağrılarından yakınmaktayım. Çeşitli doktor ve ilaçları denememe karşın, henüz bunların hiçbirinden sonuç alamadım. Öğrenmek istediğim şey ben hep bu tür ilaçlarla ve tedavi altında mı yaşayacağım. Size şimdiden çok teşekkür ederim.

Rumuz: Ben ne olacağım?

Orhangazi-Bursa

Mektubunuzun elimize geç ulaşmış oluşu, size yanıt vermekte gecikmemize yol açtı. Kolayca fark edileceği gibi, mektubunuzun çok kısa bir özetini yayınladık, öyle ki, sizin dışınızda herhangi bir başkası, bu satırlardan hiçbir anlam çıkartamaz. Kuşkusuz bunun ilk nedeni, sizin tanınmak istemeyişiniz, ikinci neden ise, dört sayfalık mektubunuzun hem çok karmaşık hem de uzun oluşu.

Mektubunuzdan anlaşıldığı kadarıyla, bu satırlar yayınlandığında, artık evli birisi durumundasınız, biz de sizi yanıtlarken bu varsayımdan yola çıktık. Belki de bu satırları okumayacak kadar iyileşmişsinizdir.

Siz hem çok romantik ve kararsız, hem de yaşınıza karşın deneyimsiz bir insansınız. Kanımıza göre sizin sorununuz psikolojik ve eğer bir doktora gitmeniz gerekiyorsa, bunun psikanalist olması gerekir.

Lütfen yanlış anlamayın, çıldırdığınızı falan ima etmek niyetinde değiliz; ama size aslında hiçbir sorununuz olmadığını, ancak bir psikanalist söylerse inanacak gibisiniz. Yani sizi buna ikna etmek kolay değil. Ama biz yine de bir deneyelim.

Öncelikle, o bir sayfa dolusu anlattığınız ilaçları bir yana bırakın. Nedir mesele?.. İki kadın ve bir erkek... Önemli olan, hangisi ile mutlu olabileceğiniz ve bu konuda size yardım edecek olan Laroxyl ya da Nervium değil, yalnızca sizsiniz. Derin bir soluk alın ve düşünün, "bir ömür boyu yaşayabileceğim kız hangisi" diye sorun kendinize. Kısacası karar verin artık, hepsi bu kadar.

Saydığınız rahatsızlıklar, onca ilacı kullanan en sağlıklı insanda bile ortaya çıkabilecek belirtiler; yani ilaçları keserseniz, kısa bir süre sonra sorunlarınızın birer birer ortadan kalktığını göreceksiniz. Ancak, eğer çok kuşkucu birisi iseniz ya da rahatsızlıklar yine de sürüyorsa, iyi bir ruh doktoruna ya da kliniğe başvurabilirsiniz elbette.

Öncelikle düşünceleri ve kaygıları bir yana bırakın, arkanızdaki olaylar, bırakın ardınızda kalsınlar, çünkü bazı durumlarda, unutmak da önemli bir erdemdir. Sağlık ve mutluluk dolu bir yaşam dileğiyle.

Benim birkaç sorum var ve bana inanın ki, son derece samimiyim. Oral ve

anal seks nedir? Prezervatif nedir ve ne amaçla kullanılır? Mastürbasyon neyle yapılır ve anlamı nedir?

Bu sorularımı yanıtlarsanız çok sevineceğim. En derin sevgi ve saygılarımla.

Baki Çelikkanat
Kadıköy, İstanbul

Sorularınızı yanıtlamaya çalışalım, ama peşinen söyleyelim ki, bu sorular bu sütunda tam olarak aktarılamaz. Bu nedenle de, sizin biraz kitap karıştırmanız ve bazı kavramları da çevrenizdeki insanlardan öğrenmeniz gerekmektedir.

Oral seks, ağız yoluyla yapılan sekstir ve bu cinsel eylem, cinsel organların ağız aracılığıyla uyarılması şeklinde gerçekleşir. Kuşkusuz bu tür cinsel ilişki, her iki tarafın (sevişen kişilerin) isteğine bağlıdır. Anal seks ise, erkeğin sevişme sırasında kadının vajinası yerine anüsüne (makat) girmesi ile gerçekleşir; aynı şekilde bu tür sevişme biçimi de, sevişen kişilerin isteklerine bağlıdır. Hemen belirtmeliyiz ki, her iki tür sevişme biçimi de, özellikle bizim toplumumuzda fazla yaygın değildir; buna karşın, özellikle oral seks, Batı dünyasında sevişmenin neredeyse vazgeçilmez bir unsurudur. Son zamanlarda ise anal seks, AIDS korkusu ile oldukça asgari bir düzeye inmiş durumdadır.

Prezervatif ise, sevişme sırasında erkeğin organına geçirdiği bir tür kılıftır (Osmanlılar dönemindeki yaygın adı "zıbık"tır) ve doğum kontrolü amacıyla kullanılır. Bütün eczanelerde reçetesiz olarak satılır ve bilinen doğum kontrol araçlarının içinde, en sağlam olanlardan birisidir.

Mastürbasyon ise, karşı cinsle sevişme olanağının bulunmadığı ya da kişinin tahrik olduğu (yani cinsel arzu duyduğu) zamanlarda, kendi başına gerçekleştirdiği tatmin yoludur. Mastürbasyonu erkekler genellikle elle, kadınlar ise hem elle hem de çeşitli araçlar (vibratör gibi) yardımıyla yaparlar, amaç ise, kendini tatmin ve cinsel boşalma (ya da orgazm)dır.

Ben yirmi bir yaşında bir gencim, en büyük sorunum da cinsel organımın boyu. Ereksiyon durumunda on iki santim geliyor. Acaba, bu yeterli mi? Yoksa sevişirken başarısız olur muyum?

Bekir Sıtkın
Urla, İzmir

Bu köşede en çok sorulan soru bu, ama biz, bu sorulara genellikle tek bir okuyucunun şahsında yer vermeye çalışıyoruz. Diyelim, o ay, bu soruyu soran yirmi mektup var, biz içinden seçtiğimiz birisini yayımlıyor ve tümünü yanıtlamış sayıyoruz kendimizi. Ancak, anlaşılan bu, tek tek okurlarımıza yetmiyor, çünkü aynı kişiden, aynı konuda iki hatta üç mektup aldığımız bile oluyor ve hepsinde de ortak şikâyet konusu şu: Sorularına yanıt vermemişiz!

Şimdi, Sayın Bekir Sıtkın'ın şahsında herkese, bu satırları okumasını söylüyoruz. Sizlerin organınız küçük değil, lütfen bize inanın, bunu laf olsun diye söylemiyoruz. Daha önce de yazdık, kadınların cinsel organlarının (vajina) derinliği 6-11 cm arasındadır. Dolayısıyla penis küçüklüğü diye bir sorun yoktur. Diyelim organınız, ereksiyon durumundayken dört santim boyunda!.. Yine küçük değil, çünkü cinsel birleşme anında vajina tavanına değmeniz gerektiğini belirten hiçbir kural yahut zorunluluk yok!..

Ayrıca insanlar yalnızca cinsel organları ile değil, elleri, ayakları ve gövdelerinin tümüyle; en önemlisi de beyinleri ile sevişirler. Yani işin içinde duygular, hayalgücü ve dokunma (temas), hatta tat gibi duyular da yer alırlar.

Günümüzde, en büyük sorunlardan sayılan iktidarsızlığı protez, uyarım yetersizliği ve erken boşalmaya ise psikoterapik tedavi bulunmuş ve sizin şikâyetçi olduğunuz ya da kuşkulandığınız şey çoktan "sorun" olmaktan çıkmıştır.

Ben Zibro Kamin gaz sobaları hakkında bilgi edinmek istiyorum. Yardımcı olursanız sevinirim. Yayın yaşamınızda başarılar dilerim. Saygılarımla.

Alâattin Güler
Ovaakça, Bursa

Konuyu sizin adınıza araştırdık. Zibro Kamin sobaları sıvı yakıt kullanıyorlar, yani bildiğimiz gazyağı ile yanıyorlar. Ayrıca söz konusu sobalar, ülkemiz koşullarına da uygun. Bir saatte yaktıkları gazyağı miktarı ise 0,230 kg.

Zibro Kamin gaz sobalarının yandığı mekânlarda açığa çıkan gazlarla ilgili olarak edindiğimiz bilgiler de şunlar. Karbonmonoksit yok, kükürtdioksit yok, azot % 79,01, oksijen % 19,2 ve karbondioksit ise % 1,79 oranında açığa çıkıyor. Kısaca bu sobaların sağlığa yönelik bir tehdidi ya da zararı yok. Sobayı çıkartan firma, sağlığa zararlı olmadığını kanıtlamak için, İTÜ'den bir sağlık raporu da almış.

Ödeme koşulları ise, taksitle 405 ile 550 bin lira arasında. Sıcak bir kış geçirmeniz dileğiyle.

SİZDEN ricam "Moda - Dekorasyon - Otomobil" konularında, bana broşür göndermeniz ya da katalog temin edebileceğim firmaların adlarını yazmanız. Güzel günler dileğiyle. Saygılar.

N.B.
Yeşilyurt, İstanbul

Daha önce de çeşitli vesilelerle belirttiğimiz gibi, üzülerek size yardımcı olamayacağımızı söylemeliyiz. Ancak şunu söyleyebiliriz: Bir kültür ve sanayi merkezi olan İstanbul'da ilgilendiğiniz konularda çok sayıda sergi, defile vb etkinlikleri oluyor. Bunları izlersiniz, gereken broşür ya da katalog gönderme olanağına sahip değiliz.

DANIŞMAN'IN NOTU

Bize gelen mektupların önemli bir bölümünde, aynı istek yer alıyor. Okurlarımız PLAYBOY'un Amerika ve Federal Almanya edisyonlarının adreslerini yayımlamamızı diliyorlar. Biz de, gerek yerimizin sınırlı oluşu, gerekse daha pratik olacağını düşündüğümüz için, bu sayımızda okur mektubuna yer vermeden söz konusu adresleri yayımlıyoruz. Ancak şunu tekrar belirtelim, bu dergilerin ülkemize sokulmaları yasaktır ve her yasak gibi, belli bir cezası vardır.

USA EDITON
PLAYBOY BUILDING
919 North Michigan Ave.
Chicago, Illinois 60611

GERMAN EDITON
Charles De Gaulle Starpe 8,
8000 München 83

Giyim-kuşam, yeme-içme, müzik setleri, TV ve video cihazları, otomobil, motosiklet, görgü kuralları, seks vb. ile ilgili bütün makul sorularınız, Playboy Danışman *tarafından özel olarak cevaplanacaktır. Mektuplarınızı "Playboy Danışman, Basın Sarayı, 34410 Cağaloğlu - İstanbul" adresine gönderiniz.*

PLAYBOY FORUM

playboy'la okurlar arasında güncel sorunlar üzerine diyalog

YENİ REFERANDUM KONULARI

Çok kısa bir süre önce ülkemizde bir referandum yapıldı ve sonuçta, bazı eski politikacılarımızın üzerindeki siyaset yasağı kalkmış oldu. Kuşkusuz, demokrasi adına olumlu bir gelişme. Söz konusu politikacılarından herhangi birisinin düşüncelerini onayladığım ya da bunlardan birisine angaje olduğum sanılmasın; çünkü böyle bir durum yok. Bu kimselerin düşüncelerini onaylayalım ya da onaylamayalım, ayrı bir konu; önemli olan bizzat "yasak" kavramının kendisi. Günümüz dünyasında yaşayan (bazıları bunun farkında değil oysa) ve çağdaş olduğunu ileri süren hiçbir insan, özgürlüklerin kısıtlanmasını savunamaz sanırım.

Ancak, bu dünya üzerinde bulunmasına karşın, Türkiyemiz garip bir ülke görünümünde. Şöyle ki, bu referandumun konusundan daha acil (en azından buna eşit düzeyde) birçok sorun var; öyleyse neden, bunları da referanduma sunmuyoruz?

Sözgelimi Tarlabaşı yıkımları ile yok olan tarih, kıyılarımızın yağmalanması kolaylıkla referandum konusu olabilir. Gecekondu yıkımları, "yeşil alan" adı altında bazı yerlerde ağaçların kesilerek, yerlerine çim ve beton karışımından oluşma **hilkât garibeleri** oturtan zihniyet de referanduma aday bence. Aynı şekilde eşcinsellere yapılan baskılar, türban sorunu, muzır yasası ya da politik hükümlere genel af önerisi de referandum konuları kanımca.

Ama bütün bunlar kolayca bir yana itilmiş ve işin garip yanı şu ki, ülkemizdeki sağlı-sollu aydınlar da, böylesi bir tartışmayı gündeme getirmemişlerdir. Dediğim gibi, Türkiye garip bir görünümde. Sanırım bu görünümde düşünen insanlarımızın da sorumluluğu var, ama sürekli olarak göz ardı ediliyor.

Aslında referandum da kesin bir çözüm olamaz; olamaz diyorum, çünkü ülke sorunlarını bu şekilde çözümlemek demek, bir dizi referandumu gerektireceğinden, en azından yıllarca sürer.

Bence Anayasa da dahil, her türden yasalarımız yeniden ve çağdaş uygarlık düzeyine uygun olarak, yasaksız bir biçimde yazılmalıdır. (Unutmamamız gereken bir konu da, AET'ye üyelik başvurumuzdur, kuşkusuz, bu konuda ciddiysek!) Türkiye'ye yakışacak olan da budur.

Yasaksız, baskısız ve özgür bir Türkiye, tüm ulusumuzun özlemidir kanısındayım. Saygı ve sevgilerimle.

Turgut Cansız - Ankara

HOŞGÖRÜNÜN NİMETLERİ

Türkiye, gitgide hoşgörü (tolerans) kavramından yoksun bir ülke konumuna getiriliyor. Yalnızca Cumhuriyet döneminden bu yana üç askeri darbe geçirmiş oluşumuz da, bu konuda bir fikir verebilir, ama ben, burada yakın tarihimizden değil, günümüzden örneklerle yetineceğim.

Parlamentomuzdan, muhalefetin verdiği hiçbir gensoru önergesi geçmedi 1983'ten bu yana. Bırakınız önergelerin kabul edilmesini, komisyonlarda tartışılması bile gerçekleşemiyor. Oysa sayın Turgut Özal kardeşlik, hoşgörü ve birlikteliği vurgulayarak çoğunluğun oylarını almış ve Başbakan olmuştu. Şimdilerde ise, bu gerçeğin unutulduğu aşikâr.

"Çağdaş ve demokratik olmanın baş koşulu hoşgörü ve çok sesliliktir."

Batılı ülkeler, atmosferdeki ozon tabakasının delinmeye başladığını saptadılar ve bunun üzerine aldıkları bir dizi önlemlerle, ozon tabakasındaki deliğin büyümesini engellemeye çalışıyorlar. Çünkü ozon tabakasının delinmesi demek, doğal dengenin altüst olması demek. Oysa ülkemizde baharla birlikte başlayan orman yangınlarının yok ettiği ağaçlık ve yeşil alanların durumu, bırakın sıradan yurttaşlarımızı, çevre bilimcilerimizin bile neredeyse umurunda değil. Bu konuda alınması gereken önlemler ise, devede kulak misali ve komik kalıyor.

Bunun yanı sıra, sözgelimi başkentimiz Ankara'nın Büyükşehir Belediye Başkanı Sayın Mehmet Altınsoy, neredeyse "kentin akciğer'i" durumundaki Güven Park'ı, bilmem kaç katlı bir oto park yapmak istiyor. Park'taki ağaçların kesilmesi için emirler veriyor, karara karşı çıkanlara ise "oto parkın çatısını yeşil alan olarak düzenleyeceğiz" tarzında açıklamalarla yalnızca güldürüyor (ama acı acı kuşkusuz). İmza toplayanları şikâyet ediyor, suç işlediklerini ileri sürüyor ve dilekçelerini kabul etmiyor.

İstanbul'da ise, Nişantaşı Parkı, aynı yazgıdan kıl payı ile kurtuluyor.

Türkiye'nin yöneticileri istiyorlar ki, her girişimleri alkışlansın, olağan sayılarak kabul edilsin ya da en azından sessiz kalınsın. Kısacası yöneticilerimiz hoşgörüsüz ve bu durum, akla gelebilecek her konudaki yasalarımızda da yer almış durumda, örnekse Anayasa, Basın Yasası, Sendika Yasası vb, vb...

Elbette uygulamada da görülüyor bu. Üniversiteli öğrenciler, dekanlığa toplu dilekçe verseler (ve bunun konusu da, kantindeki çay fiyatları olsa) neredeyse gizli örgüt kurmuş muamelesi görüyorlar. Salt kadınlığı seçtiği ve cinsiyet değiştirdiği için Bülent Ersoy gibi bir Türk sanat müziği sanatçısı, sahneden men ediliyor; aslında böylelikle, sanat müziğinin sevenleri cezalandırılmış oluyor. Diğer homoseksüellere, travesti ve transseksüellere nasıl

davranıldığı da herkesçe malum, cezaevlerindeki yasadışı uygulamaları, sağır sultanlar bile duyuyor ama, ben es geçiyorum.

Muhaliflere söz hakkı tanımayan bir sistem!.. Bana George Orwell'in ünlü "1984" adlı romanını anımsatıyor bu, ya size?..

Yöneticilerimizi muhalefetsiz bir toplum biçimine, giderek daha yatkın bir görünüm arz ediyorlar, ben yine de iyimserim. Çünkü bir ülke demokrasi ile yönetilmek isteniyorsa, hele bu ülke AET'ye tam üyelik başvurusunda bulunmuşsa, teksesli olamaz. Çağdaş ve demokratik olmanın baş koşulu hoşgörü ve çoksesliliktir. Unutulmamalı ki, iktidar varsa muhalefet de olacaktır; kuşkusuz görüşleri ve sesiyle olacaktır muhalefet. Muhalefetsiz iktidarlara verilen ad ise, bilindiği gibi farklıdır. Hoşgörünün nimetlerinden yararlanmasını bilmeliyiz.

Ali Erkan - Istanbul

İNSAN VÜCUDUNDAN KORKMAK

PLAYBOY haklı! Korkularla yaşayan toplumumuz doludizgin paranoyaklığa doğru gidiyor. Çevremiz o denli sarılmış ki, korkularla...

Hele vücudumuzdan, yani kendimizden korkmamız en tehlikeli sendrom paranoyaklığımız için.

Sinemada, TV'de, dergilerde insan vücudu saklanıyor, kesiliyor, yasaklanıyor. Vahim! İnsanlardan, insan vücudunu gizlemeye kalkmanın mantığı ne? Utanılacak yanı mı var vücudun?

İnsan vücudunu, insanlardan saklamaya kalkanlar kendi vücutlarından utananlar mı yoksa?

Göz nasıl bir organsa, görmeye yarar; penis de bir organdır, üreme için...

Kulak nasıl bir organsa, duymaya yarar; vajina da bir organdır, üreme için...

Bunlar bilinen gerçekler de, bizi yönetenler bunları unutuyorlar mı?

Oğuz Demiroğlu, Bakırköy - İstanbul

YASAKLAR KALKTI MI?

PLAYBOY'un Forum'unda birkaç söz de ben etmek istiyorum.

PLAYBOY, takdirle izlediğim, bir mücadele sürdürüyor: Cinsel tabulara, örümcek kafalara karşı...

Referandum yapıldı, yasaklar kalktı deniyor. Öyle ya, Demirel, Ecevit, Erbakan, Türkeş siyasal özgürlüklerine kavuştu ya... Varsın gencecik insanlar sürüm sürüm sürünsün... O da, eğer şimdiye kadar ölmemişlerse; ya bir serseri kurşunla ya da "ecel"leriyle... Siyasal düşüncelerinden dolayı birçok insan bırakın siyaset yapma özgürlüğünü, yaşama özgürlüğünü kaybetmiş durumda. Sanki 12 Eylül'den önceki her kötülüğün sorumlusu onlarmış gibi.

Gören de, referandumdan sonra her şey düzeldi sanacak?!?

Bakalım, Demirel, Ecevit ve şürekaları kendilerine "siyasal özgürlüklerini" kazandıran Türk halkının üzerine kâbus gibi çökmüş yasakları kaldırmak için çaba harcayacaklar mı?

Bakalım "üstatlar" Türk halkına "siyaset yapma özgürlüğü"nü, "insan gibi yaşama özgürlüğü"nü ve "cinsel özgürlüğü" çok görecekler mi?

Burada altını çizmek isterim ki, PLAYBOY'un önderliğini yaptığı "cinsel özgürlük" meselesi en az "düşünce özgürlüğü" kadar önemlidir. Zaten, cinsel özgürlüğün olduğu ülkelerde düşünce özgürlüğü, düşünce özgürlüğünün olduğu ülkelerde de cinsel özgürlük olmuyor mu?

Lütfen, bu iki önemli meseleyi birbirinden ayrı tutmayalım.

Cinsel özgürlüğü savunduğunca, düşünce özgürlüğünü de savunan PLAYBOY'un başarısı budur işte!

Ali Cemal Tüzel, Bursa

TÜRK GLASNOST'U NE ZAMAN?

Sovyetler'e bir şeyler oluyor; orası kesin! Ama bizim pek haberimiz yok. Dev komşumuzda her bakımdan bizi son derece ilgilendirmesi gereken gelişmeler söz konusu. Ama gazetelerimizin reklamlardan yer aldığı ölçüde yayınlamak lütfunu gösterdiği tıknefes dış haberler sayfasında bu konuda çoğu ilginç haber de kaynayıp gidiyor.

Başlangıçta Batı kamuoyu da pek ciddiye almamıştı bu gelişmeleri; birkaç enforme kişinin bunların sanıldığından da köklü olaylar olduğunu belirtmeleri de genellikle şüphe ile karşılanıyordu. Haksız da sayılmazlardı hani! Rusların çetrefil, karınca duası misali ne demek istediği belirsiz, çok kez de hiçbir şey demek istemeyen ideolojik laf çorbalarına o kadar alışmışlardı ki... Ama bu kez Gorbaçov herkesi tam anlamıyla şaşırttı, kendi yandaşlarını bile ve son bir yıldır, ayda en az bir kere Batı basınının manşetlerinden inmemekte ısrarlı görünüyor. Glasnost, prestroika vs derken yılların hantal kaba saba Rus devi kendinden beklenilmeyecek bir zindelikle alışılmadık bir yoldan yenileniyor. Bu arada kafası az buçuk çalışan tüm Batılılar da oturmuş nelerin döndüğünü anlamaya çalışıyorlar.

Ya biz? Dedik ya biz ortada bunca önemli memleket meseleleri varken kalkıp yerleşik önyargılarımızın konforunu bozacak kadar aklımızı peynir ekmekle yemedik henüz: Moskof Moskofluğunu da bırakacak değil ya!

Halbuki bırakalım ağzımıza sakız ettiğimiz "jeopolitik konumumuzun önemi" açısından yeni olgular ışığında yani değerlendirmelerin gerekirliği sonucunu. Olup bitenler, aramızda bir sistem farkı da olsa, bize örnek teşkil etmesi bakımından öylesine değerli ki; malum Sovyetler demek her şeyden önce tabular ülkesi demek ve bugün orada olan da bu tabuların başta Stalin Baba tabusu olmak üzere teker teker elden geçirilmesi.

Peki Türkiye her nevi tabuları ve bitmeyen yasakları ile ondan daha eksik mi kalmaktadır? Hayır. O takdirde insanın aklına hemen şu çok basit soru takılıveriyor: Ya Türk glasnost'u ne zaman!

Kemal Soyer, Ankara

"Playboy Forum", okurlarla editörler arasında, güncel sorunlar üzerine kapsamlı bir diyaloğu amaçlamaktadır. Mektuplarınızı "Playboy Forum, Basın Sarayı 34410 Cağaloğlu, İstanbul" adresine gönderiniz.

SAF YENİ YÜNLE SEÇKİN VE ŞIKSINIZ.

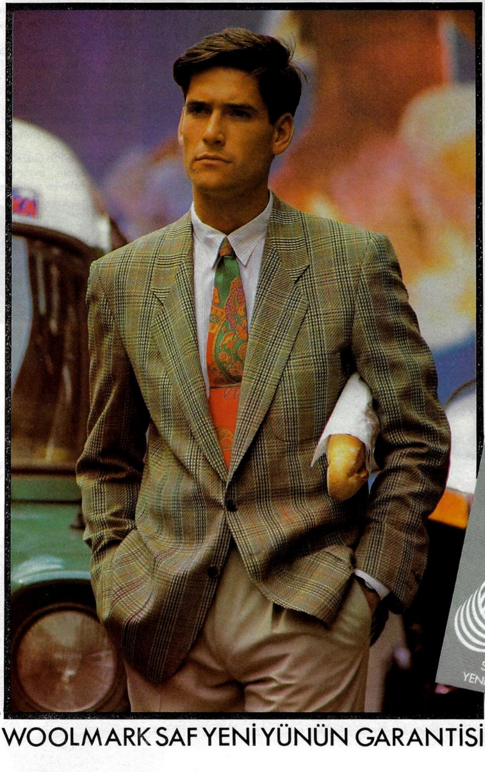

Yalnız saf yeni yün kumaşlardan dikilen kaliteli giysiler, size seçkin ve şık bir görünüm sağlar.
Saf yeni yün, dünyanın en kusursuz ve erişilmez fabrikası, tabiat-ana'nın ürünüdür. Şık ve seçkin görünüm, saf yeni yün'ün doğal niteliklerinden gelir. Kırışma ve buruşmaya dirençli, daima diri kalan, renkleri canlı tutan, yaşayan doğal elyaftır saf yeni yün...

Sadece saf yeni yünden üretilen kumaş ve giysiler, dünyaca ünlü WOOLMARK-Yün Damgası ile garanti edilmektedir.
Satın aldığınız giysilerin kalitesinden emin olabilmek için iç etiketlerinde WOOLMARK- Yün Damgasını arayınız.
WOOLMARK etiketi, yalnız saf yeni yünden üretilen kaliteli kumaş ve giysilerde bulunur. Şık ve seçkin giyiminiz için...

PULMAR

WOOLMARK SAF YENİ YÜNÜN GARANTİSİDİR.

Uluslararası Yün Birliği Türkiye Şubesi

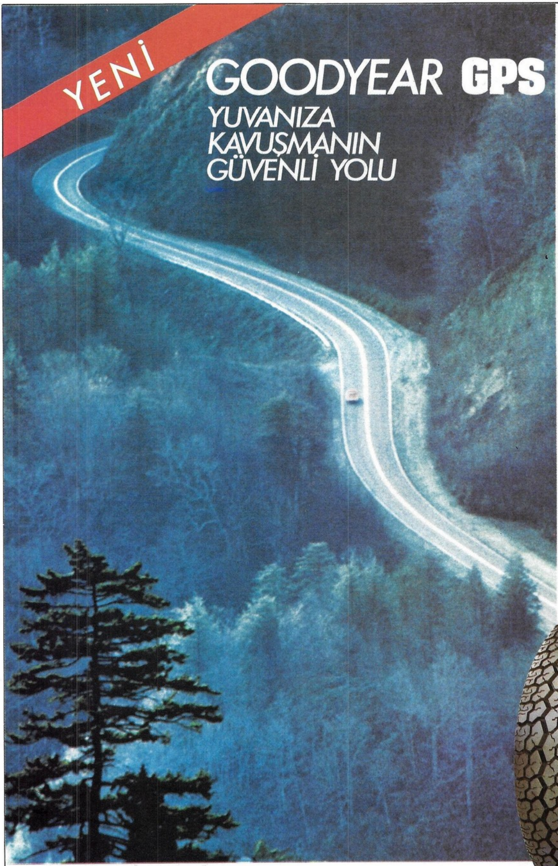

Goodyear teknolojisi, yepyeni bir çelik kuşaklı radial sunuyor şimdi: Goodyear GPS

Uzun süreli araştırmalar ve bilgisayar çalışmaları sonucu yaratılmış ideal lastik...
Özel deseniyle, her tür hava koşulunda, yol kavrayışı tam; frende ve virajda güvenli. Esnek, yumuşak sürüş kabiliyeti ile konforlu, dayanıklı ve ekonomik! Gerek şehir trafiğinde, gerekse uzun yollarda direksiyon rahatlığı mükemmel...

Goodyear GPS: Güzel, keyifli yolculukları seven... evine güvenle kavuşmayı özleyen sürücüler için!

GOODYEAR
YUVAMA ULAŞTIR

GOODYEAR

PLAYBOY RÖPORTAJI: SAKIP SABANCI

Anadolu'da köylü, şehirde modern işadamı, dünyanın en büyük 500 şirketinden biri olan Sabancı Holding'in başı ile açıkyürekli bir sohbet.

Sabancı Holding, dünyadaki şirketler arasında büyüklük ve güç olarak ilk 500'ler arasında yer alıyor. **Sakıp Sabancı**, *dünyadaki "ilk" 500 devden biri olan "Sabancı Holding"in başı, kamuoyuna yansıyan görüntüsü...*

Devin başının üstlendiği rol de, sıradan kişilerin kolay kolay altından kalkabileceği nitelikte değil. Çünkü o, en sıkkın, en tatsız zamanlarında bile "sevimli" görünme çabasında. Kendince "çağdaş işadamını" oynuyor. Rolünün gereği; gittiği yere, yöreye göre kılığa giriyor. Anadolu kırlarında, köylülerle oturup aynı "sahanda" bulgur pilavına kaşık sallıyor. Yerel giysiler içinde, halay çekiyor. Sahillere gittiğinde sadece önleri ve arkaları küçük bir kumaş parçasıyla kapalı, "plaj gülü" kadınlarla fotoğraf çektiriyor.

Yine sevimli ve "halktan biri" gibi görünme çabasıyla tiyatrolara koşuyor. Oyuncularla şakalaşırken çekilen fotoğrafları gazetelerde yayınlanıyor. Öz yaşamı; "zararsız" aşk serüvenlerine varan ayrıntılara dek, gazetelerde tefrika ediliyor.

Bir yanda da krallar, devlet başkanları, cumhurbaşkanı ve başbakanlarla kadeh tokuştururken, öte yandan da, ramazan ayında televizyonda dinsel öğütlerde bulunuyor.

Türkiye'nin politik yönden en etkin kuruluşu olan ve 12 Eylül'den sonra askeri dönemde "kamuoyu yararına çalışan derneklerden" sayılan **TÜSİAD***'ın eski başkanı, en etkin adamı Sabancı büründüğü kişilik, kılık ve görünümlerle kendi kişiliğinde, işadamlarını "sevimli, halktan biri" gibi gösterme çabasında. Ve o, bu inançla üstlendiği görevi, işlevi başarıyla yürütmeye çalışıyor...*

Sakıp Sabancı İstanbul'da, Emirgan'ın denize tepeden bakan yamacında, bahçesi 22 bin metrekare genişlikteki köşkte oturuyor. Osmanlı'dan kalma köşke, Sakıp Sabancı'nın babası **Hacı Ömer Sabancı** *tarafından "Atlı" adı veriliyor. Köşke adını veren şaha kalkmış görkemli at heykeli Hacı Ömer tarafından bir "müzayededen" satın alınıyor. Aynı "açık artırmada", Türkiye'nin en paralılarından Vehbi Koç da, heykeli satın almak için çabalıyor. İki zengin adam karşılıklı çekişiyorlar. Fakat Hacı Ömer'in "köylü inadı", ne olursa olsun işin peşini bırakmamaya zorluyor. Koç'la karşılıklı fiyatı artırıyor. Sonunda Koç, çekilmek zorunda kalıyor. Heykel Hacı Ömer'in oluyor.*

At heykeli bir bakıma "iki aile arasındaki çekişmenin" de ilk somut örneği oluyor.

Heykel, köşkün kapısında, "hamle edip" denize atlayacakmış gibi dikiliyor. Köşk ve bahçeye muhteşem bir hava veriyor.

Köşkün bahçesi yüksek demir parmaklıklarla çevrilmiş. Sürgülü kapının açılmasıyla içeriye giriliyor. Bahçe dış kapısının hemen sol yanında bekçi kulübesi var. Bekçi, tanıdık olmayanlardan; sadece adı kendisine bildirilmiş randevulular için, demir sürgünün düğmesine basıyor.

Köşkle deniz arasında, Boğaz'ı boydan boya dolanan asfalt cadde var. Yılın her mevsimi, yapraklarını döken ağaçların dışında yeşilliğini koruyor bahçe. Yaşı bilinmeyen ve tahmin edilmeyen ağaçlar arasında sahilden köşke dek bir yol kıvrılıyor. Yolun iki yanını, ağaçlardan başka, heykeller süslüyor.

Bahçenin oturulan, dinlenilen alanları mermer kaplı...

Köşke birkaç basamak merdivenle çıkılıyor. Merdivenlerin alt başlarında iki bedevi savaşçı heykeli duruyor. Yukarıda giriş kapısının hemen yanında da başlarında güğümleriyle iki bedevi kadın heykeli...

Atlı Köşk 30 odalı. Odaların tümü kullanılmıyor. Ama kullanılıyormuş gibi bakımlı tutuluyor.

Köşk yaşanan evden çok, bir müzeye

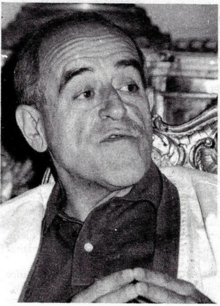

"İnönü ve Gürkan Beyler geldiler, görüştük. Ardından hemen 'kompradorların kulübünü ziyaret ettiler' denildi, onlar için. Halbuki demokrasi için öylesine ileri bir adımdı ki..."

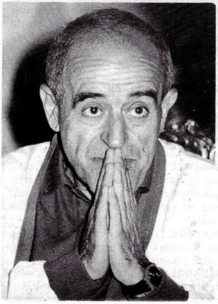

"Genelev patronu Sümbül Hanım birçok işadamımızdan yüksek vergi ödediği zaman, Meclis toplantısında şöyle dedim: 'Siz, Sümbül'ün altında kalanlar utanmadınız mı?' "

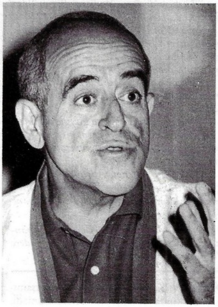

FOTOĞRAFLAR: ADİL GÜLTEKİN

"Liberal sistem, dünyada olduğu gibi olmalıdır. Kazananlar vergilerini eksiksiz vermeli. Kaybedenler de cezalarını çekmeli. Kaybettikten sonra git devlete ağla, hazineye yalvar. Olmaz böyle şey..."

benziyor. Merdiven başları, holler dahil tüm duvarlar resimlerle, padişah fermanları, süsleme yazılarıyla kaplı...

Kimlerin eseri yok ki duvarlarda... **Padişah Abdülmecit, İbrahim Çallı, Şeker Ahmet Paşa, Osman Hamdi, Nazmi Ziya, Halim Paşa** *imzaları var tabloların altında...*

Alt salonda bilardo masası... Sakıp Sabancı, "Bu bilardo masasını aldığımız zaman harap haldeydi. Tamir ettirdik. Antik değerini ortaya çıkardık. Misafir geldiği zaman yemek masası oluyor. Tam 24 kişi üstünde yemek yiyebiliyor," dedi.

Atlı Köşk, Sabancı ailesinin vitrini bir noktada. Ailenin "ihtişamını", en iyi biçimde ortaya koyan yapı. Sabancı, yerli ve yabancı konuklarını burada ağırlıyor, yemek yediriyor. Ulusal ya da uluslararası pek çok iş bağlantısını bu görkemli dekor içinde sonuca bağlıyor.

Amerika Birleşik Devletleri'nin eski Başkanı **Carter**, *Atlı Köşk'e hayran kalmıştı bir zamanlar. Amerika Birleşik Devletleri'nin eski dışişleri bakanlarından NATO eski Başkomutanı* **Aleksandr Haig** *de...*

Ortadoğulu krallar, Batılı devlet adamlarından pek çoğu da hayranlıklarını gizleyememişlerdi, Atlı Köşk karşısında...

Sakıp Sabancı da, bu köşkü 'ikametgâh' gibi kullanmaktan çok, ilişkide bulunduğu insanların gözlerini kamaştırmakta kullanıyor.

Sabancı yere ve zamana göre esnek olmasını da biliyor. Örneğin, işçi ücretlerinin düşüklüğünü sık sık yayın organlarında yakınma konusu olarak gündeme getiriyor.

Fakat, aynı Sabancı genelde ücret konusunda, sonuna kadar "cimrilikte" direniyor. Onunla söyleşiye oturduğumuzda, "Türkiye'de 12 Eylül sayesinde, işadamlarının istemleri doğrultusunda grevlerin yapılamaz" duruma getirildiğini söylediğimizde şöyle demişti:

"Türkiye'de grev yapılıyor. Bizim Pilsa'da grev daha yeni bitti."

Sabancı'nın kardeşi **Hacı Sabancı** *da, asgari ücret için, "komik" deyimini kullanmıştı. Fakat aile, yine de asgari ücret uygulamalarına özen gösteriyordu.*

Yere ve zamana göre tavır takınmasını bilen Sabancı, demokrat kişi olup olmadığı sorusuna şu yanıtı vermişti:

"Başına bir de sosyalını koygardaşım..."

"Yani siz sosyal demokrat mısınız?" diye sorduğumuzda, "Sosyal demokratım" yanıtını vermişti.

Ama aynı Sabancı, Avrupa'da olan hak ve özgürlüklerin neden Türkiye'de bulunmadığı yolundaki sorumuza, "erken" yanıtını da veriyordu.

Dünyanın sayılı zenginlerinden Sabancı'yla, bu söyleşimizde sadece ve sadece "demokrasi" olgusunu konuştuk.

PLAYBOY: Kamuoyunca, özel ve iş yaşamınız hakkında bilinmeyen nokta kalmadı. Gazetelerdeki tefrikaların yanında, siz de hayatınızın inceliklerini de içeren kitap yazdınız. O nedenle sizinle daha değişik konularda konuşmak istiyorum. Ne dersiniz?

SABANCI: Hoş geldiniz derim. Sizi direksiyona geçirdim. Arabayı ne tarafa sürerseniz, biz de sizi takip ederiz.

PLAYBOY: Siz Türkiye'nin bir numaralı işadamı olarak geçiyorsunuz istatistiklere. Ayrıca TÜSİAD başkanlığından geliyorsunuz. Bu kurumdaki etkinliğiniz de biliniyor. TÜSİAD'ın etkinliğiyse 12 Eylül'den sonra berraklığıyla ortaya çıktı. Konumunuz nedeniyle sormak istiyorum. Türkiye'de herkes çağdaşlıktan söz ediyor. Sizce nedir çağdaşlık?

SABANCI: Bence, günün gelişen şartlarına adapte olmaktır. İnsanın çevresinde, ülkesi dışında neler oluyora bakıp, öğrenmeye ahdedip, akıllardan istifade etmesi, akıllılık etmesidir çağdaşlık...

PLAYBOY: Çağdaşlık akılcılıksa eğer, o zaman çoksesli bir toplum modeli çıkıyor ortaya demektir.

SABANCI: Affedersiniz yakalayamadım.

PLAYBOY: Çağdaş akılcılık, demokrasinin bütün kurum ve kurallarıyla işlemesi demektir.

SABANCI: Biz demokratik rejimi, bizi sağlığa götürecek yegâne sistem diye kabul etmişiz. Demokratik rejimin icaplarını yerine getirmek de boynumuzun borcu olduğunu biliyoruz. Lakin bütün müesseselerde arayışımız bitmedi. Bütün müesseselerde ideal hedeflere varılamadı. Büyük potansiyel olan tarımdan yeterince istifade edilemedi. Sağlık hizmetlerinde de arayışımız devam ediyor.

> *"Türkiye olarak eksiklerimiz çok. Tenkitlere tahammül edemiyoruz ve dinlemeye hazırlıklı değiliz. Çünkü demokrat değiliz."*

PLAYBOY: Bu toprakların etkili bir kişisi olarak size "Liberalizm nedir?" diye sorabilir miyim?

SABANCI: Liberalizm, benim yüreğime sinen liberal ekonomidir. Ekonomiyle, sanayiyle çok haşır neşir olduğum için gündemimde oluyor.

PLAYBOY: Liberalizm denilince aklınıza sadece ekonomi mi geliyor?

SABANCI: Önce ekonomi geliyor. Çünkü ana uğraşım bu. Sabah, öğle, akşam, yatıp kalkarken ekonomiyle alakalıyım. Hayatımın bir parçası olduğu için, bunu aldım evvela.

PLAYBOY: Etkin bir kişi olarak liberalizmi salt ekonomik sistem olarak ele almayı kendinize yakıştırıyor musunuz?

SABANCI: Ben şuna inanıyorum ki, nereden ve nasıl bakarsak bakalım, başarılı ekonomik kalkınması olan toplumlar, refaha, saadete gitmek için altyapıyı yapmış olurlar.

PLAYBOY: Ülkenin siyasal, sosyal ve ekonomik yapısını dolaylı yoldan, gerektiğinde etkin olduğunuz TÜSİAD aracılığıyla yönlendiren kişi olmanız, sözünüz ve dileklerinizin geçerli olması nedeniyle, "liberalizme salt ekonomik açıdan bakmanın yakışıp yakışmadığını" sordum.

SABANCI: Önce aklıma geliyor dedim. "Sadece" diye kabul etmedim. Liberal ekonomi zaten günlük duvarların arkasına saklanıp, istediğinizi üretip, istediğiniz fiyata satmaya izin vermiyor.

PLAYBOY: İzin verirseniz şöyle sorayım: Siz de sürekli Batılılaşmadan söz ediyordunuz. Nedir Batılı olmak, Batılılaşmak?

SABANCI: İyi yetişmiş, iyi okutulmuş, birbiriyle iyi diyalog kurmuş, birbirini tamamlayan ve bundan da kalkınmalarını sağlamış, önce kültürel, ekonomik, sosyal, siyasal başarı halkaları birbirini tamamlamış, insanların sosyal adalet dengelerini mümkün olduğu kadar yakalamış bir toplum görüyoruz.

PLAYBOY: Türkiye'de onlarca yıldan beri "Batılılaşıyoruz, Batılılaşacağız" deniliyor. Yakın tarihte de "Batılı olmayı" resmen gerçekleştirmek üzere Türkiye Ortak Pazar'a başvurdu. Yıllardan beri "Batı, Batı" denildiği halde, Batı'ya bir türlü varılmaması üzmüyor mu sizi de?

SABANCI: Ama geriye gidip de, oradan bugüne baktığımızda altyapıda, okulda, yolda, hastanede, hapishanede, ulaşımda, otomobilde meydana gelen gelişmeleri dünlerle karşılaştırırsak bir yol yürüdüğümüz, geliştiğimiz ortadadır. Meseleyi onlarca yıllık perspektifte ele alırsak ulaşımda, konutta, tüketim mallarında iyileşme, daha iyileşme olmuştur. Ama Almanya'nın, Japonya'nın seviyesine gelemedik. Arada kültür farkı var. Tabii pazarlarına girmemiz de kolay olmayacaktır.

PLAYBOY: Batı denilince sosyal yapı, davranış, kültürel paralellik de söz konusu. Batılı olmak salt aynı teknolojiden yararlanmak demek değildir.

SABANCI: Tabii... Ama teknolojide geri kalmayacağız. Ondan da yararlanacağız. Kompütür çağının nimetlerinden yararlanmaya çalışacağız. Batı bugün ürettiği malı, 30-40 yıl sonra kullanmayacak. 50 yıl sonrası için yatırım yapıyor. Biz hâlâ yarın sabahın peşindeyiz.

PLAYBOY: Batı denilince, liberalizm ama, Adam Smith'in değil, demokratik liberalizm akla geliyor. Oysa görüldüğü ve yaşandığı kadarıyla Türkiye, Batılı anlamda demokrasiyi, yani liberalizmi bir türlü içine sindiremedi. "Biçimsel Batıcılık oyununu oynamaya devam" ediyor. Eksiklik, sizce kapasite darlığından mı kaynaklanıyor?

SABANCI: Bir gün daha iyi organize olduğumuz zaman, kültür farkını kapattığımız zaman, neyi, ne zaman arayacağız? Arayış özellikleri ne olacak? O zaman önceliklerin daha iyi farkına varacağız. Bugün 'apasitemiz o. Onun için bunu alabiliyo[illegible]

PLAYBOY: Batı'da, "liberalizm" denilince bilimsel deyimle "burjuva demokrasisi" akla geliyor. Oysa Türkiye'deki liberalizmle, Batı liberalizmi arasında uçurumlar var. Batı Türkiye'yi yadırgayarak seyrediyor. 1982 Anayasası'nın oluşumunda TÜSİAD etkin rol oynadı. Siz de etkili kuşağın içindeydiniz. Şimdi, Batı'nın olanlar karşısında Türkiye'ye yadırgayarak bak-

...Ne demektir obuayı klarnetten ayırt etmek? Obuanın sesiyle bir "si bemol klarnet"in sesi birbirine öyle yakındır ki... notalar akıp giderken, çok iyi bir kulak bile bunları ayırt etmeye yetmez! En azından, iyi bir kulak kadar hassas, müziği ustaca sunan mükemmel bir yorumcu ister...

Bu mükemmel yorumcu, müziği bütün ayrıntılarıyla dinleten...olağanüstü bir ses kalitesi sağlayan Sony XO-700W müzik setidir!

Mükemmel yorumcunun sunduğu üstünlükler...

- 300 watt toplam müzik çıkışı
- "Relay Play" sistemli çift kasetli stereo kasetçalar
- AMS: Otomatik Müzik Bulucu
- "High Speed Synchro Dubbing" ile kasetten kasete bir kat hızlı kayıt
- Manyetik kafalı hassas pikap: Otomatik ya da manuel çalma
- Dünyayı dinleten güçlü radyo: FM MW LW
- Radyodan, pikaptan ve herhangi bir kaynaktan kayıt
- İki yollu "Hi-Fi" hoparlör sistemi
- 5 bantlı "Graphic Equalizer"
- Müziği pürüzsüz dinleten Dolby NR sistemi

SONY®

"Sony varken, Sony alınır!"

masından üzüntü duymuyor musunuz?

SABANCI: Bizde her konuda olduğu gibi, bir sürü doktor Amerika'da çalışıyor. Niçin benim insanlarım ameliyat için yurtdışına gidiyor. Başbakanımız da gitti, Houston'da ameliyat oldu. Ama doktorlarımız yurtdışında para kazanacak kadar başarılı. Sağlık hizmetlerimizi Stockholm veya Londra'yla karşılaştırmayı bırakalım. Karakolları karşılaştıralım. Uçurum farkı var. Hapishaneler arasında da uçurum farkı var. Üniversiteleri karşılaştıralım: Ben gidiyorum. Niye o çocuklar üniversitede bana doktora dersi verdirdiler? Erzurum Üniversitesi'ndeki imkânları da gördüm. Amerika'daki üniversitelerle arada uçurum var. Biz aramızdaki uçurum farkıyla koşuyoruz onlarla. İmkânlar o kadar geri ki, bizim adamımız ne kadar üretken, kabiliyetli olursa olsun geride kalıyor. Sizin sualiniz olan yerde, demokraside de, başka yerde de uçurum farkı var. Onun için meselenin bütününe bakmadan, sadece bir yere varmaya konsantre oluyoruz. Bir yerde kalıyoruz. Mesela ben diyorum ki, adam gelmiş Stockholm'den. Sıvas'taki hapishaneye gitmiş. İncelemiş orayı. Gözünde de bir görüşün sebebi, gayesi, arayışı var, gözlüğü var. Oturuyor, "çağdışı, çağdışı" diyor. Stockholm Hapishanesi' nde televizyon odası, kuaför, kantin, kafeterya var. Fakat biz ona diyemiyoruz ki, "Bey kardeşim, lütfen bu yazını yazarken, Sıvas'ta bir başka yere de bakıverelim." Sıvas'ta öyle otobüsler var ki, buna insan binemez. Hurda parçası. Ama biz o otobüslerde, kapasiteyi iki katına çıkararak kullanıyoruz.

PLAYBOY: Pekiyi Sayın Sabancı...

SABANCI: Affedersiniz... Bir şey daha söyleyeyim. Mesela Sıvas'ta hastaneye gelelim. İki ayrı dertten yatan iki adam bir döşeği bölüşüyor. Dert her yerde var. Batılı demokrasilerde de...

PLAYBOY: O zaman, "Batılıyız" ya da "liberal bir toplumuz" demeyelim. Çünkü Batılı gülüyor.

SABANCI: Demokrat bir toplumun, liberal bir toplumun yetersizliklerinin farkındayız.

PLAYBOY: 12 Eylül'den sonra 1500 kadar bilim adamı üniversitelerden atıldı. Üstelik mahkeme önüne çıkarılmadan, yargılanmadan bir bekçinin raporu ya da muhbirin sözü üzerine. Şimdi "liberal" ya da "demokrat toplum"dan söz ediliyor. Oysa geçmişte buyrukla kollarından tutulup sokağa atılan, açlığa mahkûm edilen bu bilim adamı ordusuna hâlâ işleri geri verilmeyince, demokrat dünya "liberal" edebiyatımıza gülüyor. Siz de bu durumu "demokratlık" olarak kabul ediyor musunuz?

SABANCI: Bunlar kabul edilmez. Fakat ne söylüyorum? Öyle bir tarım politikası izledik ki, Türk toplumu önce pamuğunu sattı. Sonra kendi sattığı pamuğu ithal etti. Milyonlarca dolar kaybettik. Bu altı ay içerisinde oldu. Ama çare yok, pahalı da olsa bu deneylerden geçeceğiz. Ben sanayide, ekonomide heder olan kaynakları gördükçe içim cız ediyor. Zararı yok bunlar telafi edilir. Ama sizin dediğiniz de var. O değerli insanlar bir mahalle bekçisinin veya bir başka sebebinden dolayı, bir kişinin karalamasıyla, demokratik kurallara uymaz şekilde üşütme, şevkini kırma, kaçırma işte bunların telafisi yok. Bu çok pahalı bir olay. İnsan faktörüne dayalı bir kayıptır. Üniversitede binlerce gencimize iyi eğitim veremiyoruz. Yani bu telefisi mümkün olmayan bir olaydır. Ama milyonlarca kilovatsaat enerji açığı var. Bunun telefasi kolay. Yani eğitimde yanlış yaptık. Ama 12 Eylül olayında, onun önünde ve arkasında koşullarımız vardı. O koşullarda 50 milyonluk Türkiye demokrasi töresinde yanlış yaptı. Hâlâ yanlış yapıyor.

PLAYBOY: Peki Sayın Sabancı, Batılıların güldükleri başka şeyler de var. "Bir büyük adam" çıkıyor televizyon ekranına, kendisi gibi düşünmeyen, kendisinden aykırı düşünen herkese, her düşünceye "vatan haini" deyip çıkıyor. Buna ne dersiniz?

SABANCI: Kendi gibi düşünmeyene öfkelenip, ekstrem bir şekilde davranmak doğru değildir. Tartışmak, fikirlerimize hürmet etmek lazımdır. Hangimizin fikri doğruysa, ona ikna etmek gerekir. İşverene cepçi... Sadece cebi var. Cebini doldurmaktan başka bir hesabı yok. Sendikacıya sadece hesap var: Seçilme. Sendikacılar kötü. Böyle şey yok. Sendikacı kötü olamaz. İçinde iyisi de var, kötüsü de...

> *"Perdenin arkasındaki adam son model Mercedes'e biniyor. Çağdışı paralarla lüks arabalar alıyor. Vergi de ödemiyor."*

PLAYBOY: Sendikacılık demokrasinin oyun kullarından biri değil mi? O da topluma bir hizmet sunmuyor mu?

SABANCI: Ama sendikacının beyanatını, tutumunu ekstrem bir şekilde ele alıp böyle diyor diye solcu veya komünist diye değerlendirmek...

PLAYBOY: Demokrasi çokseslilik değil midir? Sol, kanatlardan biri değil midir demokrasilerde?

SABANCI: Olabilir. O da olabilir. O da inanıştır. Yüreğine sindirmiştir. Hedefi olan müreffeh Türkiye'yi öyle görüyor...

PLAYBOY: O halde "vatan haini" mi solcu?

SABANCI: Hayır, olamaz. Yanlış bu.

PLAYBOY: İyi ama yasaklanan kitapları, "fabrikalarda hamurlaştırılarak imha edilen kitapları", düşünene, yazara cezaevi beğendirme, dava açmalar, bir yandan da "demokrasi türküleri" nasıl bağdaşıyor...

SABANCI: Olaya yalnız öyle bakmamak lazımdır. Başka kesimde aksaklık var. Bürokrat karar verdi, inisiyatif kullandı diye hesap sorulursa... Kurunun yanında yaş da yanıyor. Onun için ben diyorum ki, adliyenin daha iyileştirilmesi lazım.

PLAYBOY: Adliye mi, demokrasi mi? Çünkü adliye de demokrasinin bir unsurudur da...

SABANCI: Birbirini tamamlıyor. Ama demin dediniz ki, bize gülüyorlar. İstanbul başsavcısını ben ziyaret ettim. Yahu 48 tane muavini var. Aldıkları ücret Allah seni inandırsın... Oturabileceği evi...

PLAYBOY: Devletin bir başka kurumu, oradan farklı değil ki...

SABANCI: Eksiklerimiz çok... Ama tenkitlere de tahammülümüz yok. Dinlemeye hazırlıklı değiliz.

PLAYBOY: Yani demokrat değiliz...

SABANCI: Bravo... Çünkü demokrat değiliz. Şimdi Reagan Amerika'yı iyi idare ediyor. Kendisi artistlikten gelmiş. İyi rol yapar. Fakat iyi müşavirleri var. Biz her şeyi o kadar iyi biliyoruz ki müşavirin yeri bile olmuyor. Halbuki arkadaşım bana iyiyi söyledi mi, ben onu yapmalıyım. Onun görevi beni pohpohlamak değildir. Beni korumak, ayakta tutmak istiyorsa bana yanlışımı söylemelidir. Tenkide açık olmalıyız. Yanlış yapanın yakasını devşirmeliyiz.

PLAYBOY: Kişinin yapısında demokratlık olmayınca eleştiriye de kapılarını kapatıyor zaten...

SABANCI: Tamam...

PLAYBOY: Yazarın tutuklanması, düşünenin sürüm sürüm süründürülmesi, kitabın hamurlaştırılarak idam edilmesi bundan mı, sizce?

SABANCI: Şimdi adam sendikacı. Çıkıp diyor ki, müreffeh işçiyi ben istiyorum. İşveren hasis. Cebinden başka bir şey düşünmeyen işveren müreffeh işçi istemez. O yalnız cebini doldurmayı düşünüyor. Bir şeyi kimse tekeline almamalı. Sen güzel Türkiye istiyorsan sendikacı olman şart mı? E benim ürünleri kim alacak? Satın alma gücü olmayan işçi varsa, benim pazarım yok. Onun için kimse bir şeyi tekeline almamalı. Kimse dememeli ki, "benim gibi düşünmeyen vatan haini"dir. "Bu adam şiir yazdı ve şöyle dedi. Öyleyse altında bir maksat var. Bu adam solcu." Kambiyo rejiminden, lüzumsuz yere hapishanelerde yatan işadamları var.

PLAYBOY: Ama bir yandan da "hayali ihracat" yapanlara madalyalar takıldı geçmişte...

SABANCI: Bilinçsiz adam hatalar da yapar. Bilinçsizliğine paralel hatalar da olacak. Taltifler de öyle olacak...

PLAYBOY: Hayali ihracatla Hazine'yi dolandıranlar...

SABANCI: Kardeşim, şu memlekette hayali ihracatı kim yaptı? Hazine'yi ne kadar dolandırdı? Bunlar hâlâ suyüzüne çıkmadı. Yazıldı, çizildi. Sonra unutuldu.

PLAYBOY: Hayali ihracatla devleti dolandıranların madalyayla ödüllendirildiği "demokrasimizde", ekmek çalan çocuk kelepçelenip hapse atılıyor. Gazeteler de yazdı. Hasadı yapılmış tarladan artık patates toplayan 9-10 yaşındaki kız çocukları elleri kelepçelenmekle kalmadı, saçları da kazındı.

SABANCI: Şimdi, kaçak sigarayı satan bebeyi kelepçeleyip karakola doldururken,

PLAYBOY

1.000.000 ödüllü

KISA HİKÂYE YARIŞMASI

KONU: Yarışmanın bu yılki konusu "AŞK" olarak belirlenmiştir.

AMAÇ: Yarışmanın amacı kısa hikâyeciliğimizin gelişimine katkıda bulunmak, yeni yazarlarımızı tanıtmaktır.

KATILMA KOŞULLARI: Yarışma Türkiye'de yaşayan tüm profesyonel ve amatör yazarlara açıktır. Her yarışmacı en çok iki hikâye ile katılabilecektir. Katılan yapıtlar hiçbir şekilde daha önceden yayınlanmamış olmalıdır. Hikâyeler iki aralıklı daktilo ile yazılmış ve en çok on daktilo sayfası uzunluğunda olmalıdır. Hikâyeler beş kopya olarak teslim edilecektir. Hikâyelerin sağ üst köşesine beş rakamlı bir rumuz koyulacaktır. Ayrı bir zarf içine ad ve adreslerini yazacak ve zarfın üzerine aynı rumuzu yazacaklardır.

SÜRE: Hikâyeler en geç 15 Aralık 1987 günü, saat 18.00'e kadar; "PLAYBOY Hikâye Yarışması, Basın Sarayı, 34410 Cağaloğlu İstanbul" adresine postalanmış ya da elden teslim edilmiş olacaktır. Postadaki gecikmeler dikkate alınmayacaktır.

ÖDÜLLER: Yarışmanın birincilik ödülü 1.000.000 Türk Lirası'dır. Ayrıca jürinin yayınlanmaya değer bulduğu her hikâyeye 100.000 TL telif ücreti ödenecektir. Hikâyelerin diğer ülke PLAYBOY'larında yayınlanmaları halinde yapıt sahibine PLAYBOY uluslararası sözleşmesi çerçevesinde ayrıca ödeme yapılacaktır.

SEÇİCİ KURUL: Tahsin Yücel, Füsun Akatlı, Hilmi Yavuz, PLAYBOY Temsilcisi.

DUYURU: Seçici Kurul, 15 ARALIK 1987'den sonraki ilk hafta içinde toplanacaktır. Değerlendirme sonuçları ŞUBAT 1988 tarihli PLAYBOY'da ve basın organlarında duyurulacaktır.

elini vicdanına koyup soracaksın: Bu çocuk sigarayı satmakla yanlış yapıyor. Biz onu satmak zorunda mı bırakıyoruz?

PLAYBOY: O çocuk kelepçelenir ama perdenin arkasındaki büyük kaçakçı?..
SABANCI: Perdenin arkasındaki son model Mercedes'e biniyor. Çağdışı paralarla lüks arabalar alıyor. Vergi de ödemiyor. O da vardı. Eskiden bir "Millî Koruma Kanunu" çıktı. Bir kuruş için bazı işadamları hapis oldu. Ticaretin kuralları vardır. Ama kuruş için, bir sent için hapis değildir. Koruma kanunu da mantıklı değildi, öfkeliydi. Herhalde bilmiyoruz bu işleri. Benim bağrımı delen şu: Yahu bu kadar pahalı, bu kadar kırarak, dökerek mi bellemeye mecburuz? Bunun bir kolayı yok mu yahu? Eğitim kötü, eğitimde başarılı olamadık diyoruz. YÖK aleyhinde, lehinde neler diyorlar... Yahu bir kopya edelim. Bu işi akıllı kim yapıyor? Bu işi hangi ülke daha iyi yapıyorsa alıp kopya edelim de, rahatsızlık az olsun...
PLAYBOY: Bir PLAYBOY söyleşisi olmasına karşın ilk kez özel yaşamınızın dışında, salt demokrasi ağırlıklı bir konuda konuşuyoruz. TÜSİAD'ın 12 Eylül ve sonrasındaki ağırlığı, etkinliği biliniyor. Demokrasiyi istediğinizi de söylüyorsunuz. O halde neden demokrasi konusunda yeterince çaba göstermediniz?
SABANCI: Ben gösterdiğimize inanıyorum. Benim değerlendirmeme göre hâlâ da gösteriyorum. Aydın Güven Gürkan Beyi aradım. Düşünce farkımız var. Oturduk kendisiyle uzun uzun konuştuk.
PLAYBOY: Düşünce farkına sahip olmanız doğal değil mi?
SABANCI: Tabii... Görüştük. Tartıştık, anlaştık. İnönü Beyler geldikleri zaman, 'Kompradorların kulübünü ziyaret ettiler' dediler. Halbuki bu demokrasi için öylesine bir ileri adımdı ki... İlk adımı da ben attım. Aradım. Görüştüm. Ziyaret ettim. Sonra onlar geldiler. Ben iade-i ziyarette bulundum. Güzel olan budur, diyalogdur.
PLAYBOY: Demokrasi konusunda yanlışlarınız da olmadı mı?
SABANCI: Kendime ait olanını söyleyeyim: Yanlışlarım olmuştur. Tecrübesizliğimden olmuştur bu da.
PLAYBOY: TÜSİAD'ın 12 Eylül rejimi sırasında demokrasiyi bir yana iterek, işadamlarının kısa vadeli çıkarlarını ön plana alarak hareket ettiği yolundaki eleştirilere ne dersiniz?
SABANCI: Hayır, araştırmalar yaptırdık. TÜSİAD olarak yayınladık bunları. Ama yeterli veya yetersiz... Bir başlangıçtı.
PLAYBOY: Araştırmanın niteliği neydi?
SABANCI: Toplumun beklentisi nedir? Toplumun harcama gücü nedir mesela. Benim bir senelik görevim vardır. Bu bir sene içinde daima dengeli kalkınmayı, doğu illerine özel sektörün gitmeyişini dile getirdim. Beyanatlarımda, konuşmalarımda hep bu vardır.
PLAYBOY: İşadamlarının doğuya gitmeleri bir yana, bazıları vergi bile ödemiyor. Siz de bu konuya eğildiniz. Bir konuşmanızda, genelev patronu Sümbül Hanımın ödediği vergiyle bazı işadamlarının vergilerini karşılaştırdınız...
SABANCI: İstanbul Sanayi Odası Meclisi'nde söyledim bunu. Ben aklımı peynir ekmekle yemedim. Orada bunu söylediğim zaman bazı kimselerin mutlu olmayacağını biliyordum. Fakat bir şeye benim yüreğim cız ediyor: Nasıl olur da, bir umumhane patronu, adıyla sanıyla bu toplumun içerisinde fiyakasından geçilmeyen, büyük büyük cirolar yapan işler içerisinde olduğunu söyleyip iftihar eden, —gayri müslüm dahil— Türk işadamlarından daha fazla vergi veriyor? Ben orada diyorum ki, sırtınız terlemedi mi? Siz, Sümbül'ün altında kalanlar utanmadınız mı?
PLAYBOY: Bu hakaretleriniz üzerine tepki gelmedi mi?
SABANCI: Geldi. Ama bu benim toplumsal sorumluluğum. Benim inancım.

PLAYBOY: Bazı işadamları vergi kaçakçılığından, yolsuzluklardan söz edenleri ihbar ediyorlardı. Ama size seslerini çıkarmadılar.

SABANCI: İsterlerse çıkarsınlar. Yarası olan gocunur. Ben gerçekleri dile getirmek mecburiyetindeyim.
PLAYBOY: Bir başka gerçek var Sayın Sabancı: Bazı işadamları, "teksesliliği" savunuyorlardı. 12 Eylül'den sonra bu da gerçekleşti. Demokrasi çokseslilik demek değil midir?

> *"Hiçbir kimse 'benim gibi düşünmeyen vatan hainidir' dememeli."*

SABANCI: Sizin yaptığınızı beğenmeyebilirim. Ama ben de fikrimi söylüyorum. Batı demokrasisi veya liberalizm diye söze girdik baştan.

PLAYBOY: Batı demokrasilerinde her fikir temsil ediliyor. Sağcı partiler de sosyal demokrat, sosyalist ya da komünist partiler de var.

SABANCI: Onu anlatacağım. Ona şöyle bir benzetmeyle gelmek istemiyorum: Piyasa ekonomisi uygulanıyor ve seçimle gelmiş bir hükümet var. Kuvvetli ve mecliste tam hâkimiyetli bir hükümet. Piyasa ekonomisi dendiği zaman, liberal ekonomi diye anlatıldığı zaman, onlarınkiyle bizimki karşılaştırıldığı zaman devekuşu mudur? Neresi açık, neresi kapalı belli değildir. Tamam değildir. Korumaları tamamen kaldıralım. Her şeyi libere edelim. Piyasa ekonomisini, öteki ülkelerde olduğu gibi edelim. Hedefimiz, yolumuz bu olabilir ama yarın sabah oraya varmak istersek abur cubur ederiz. Bu arada takla attırabiliriz. Demokrasi de aynı şey kardeşim. Hedefimiz çoksesli, düşündüğünü düşündüğü gibi söyleyebilen bir toplum. Karma ekonominin içinde yol yürürken, daha başarılı ekonomik düzene varmaya ulaşmayı ve insanlarımızı mutlu etmeyi aradık. Arıyoruz da. Bir polis memurunu bugün İngiliz veya Fransız polisiyle karşılaştırdığımız zaman yahu olmuyor. Koşullar çok farklı.
PLAYBOY: Peki, siz demokrasiyi birkaç yılda bir sandıkların konup, oyların atılması olarak mı anlıyorsunuz?
SABANCI: Hayır, bizim 50 milyon nüfusumuzun beklentisiyle kültürü de farklı. Daha eski adamlar bir Türkçeyi konuşamıyorlar.

PLAYBOY: Sizi anlıyorum Sayın Sabancı...
SABANCI: Okuma yazma bilmediği gibi Türkçe de bilmiyorlar. Gelip oy kullanıyorlar. Neden bu kadersiz sandalyeye oturuyoruz? Niçin bizi oturttu? Niçin 15-20 sene evvele nazaran yeterli derecede fotoğrafı düzeltemedik, bu tabloyu güzelleştiremedik? Bahsi değil ama, bunun içindeki demokrasi arayışını, İngiltere'deki adamlarla karşılaştırdığımız zaman, oradaki her şeyi yarın getireceğiz desek olmaz... Bir gün bakıyorsun belediyeler inim inim inlemişler, kaynak yokluğundan. Bugün bakıyorsun belediyeler kaldırımları pembeye boyuyor. Öbür tarafta toplu taşıma diye bir olay var. Kardeşim harcama önceliği nereye olmalı? Kanalizasyon mu? Sağlık mı, toplu taşıma veya pembe kaldırım mı? Bugün önceliği neye göre seçiyoruz? Öncelikte hâlâ isabet tam değil. Nasıl ki bu tamam değil de, sizin söylediğiniz gibi belli senelerde Türkçe bile bilmeyen, koşullandırılmış insanların gelip sandığa oy atması tam değildir.

PLAYBOY: Size göre bu da yeterli değil...
SABANCI: Demokrasiye girişimimiz, bizim kendi koşullarımızdan dolayı, çileli zamanlı, problemli, problemler kompartmanlara bölününce, ayrı ayrı yerlerde sivri noktalar gösteriyor. Biz de bizim bebeğe göre elbise giydireceğiz. Eğer İngiliz bebeleri, Fransız bebeleri —ki biz Fransız gazetecisi ve sanayicisi olsaydık başka şeyler konuşurduk.— Ama inanıyoruz ki yana yakıla da olsa bir arayış var. Ama tandans değişik...

PLAYBOY: Demokrasinin teksesli olması uzun vadede Türkiye'nin yararına mı sizce?
SABANCI: Mutlaka aleyhine... Demokrasimiz gerçekten çoksesli, ideal, imrendiğimiz ülkelerinkinin durumuna gelmeli.
PLAYBOY: Türkiye'de Türk-İş Genel Başkanı Şevket Yılmaz'ın bile "Özgürlük!" diye bağırmasına ne dersiniz?
SABANCI: Özgürlük diye gündemimizde arayış ve beklenti beş yıldır var. Yakın tarihe kadar 1981, 1982 ve 1983'te başka bir beklenti vardı. Ama ben ne dedim? Bu beklenti daha iyi bir eğitim sisteminin içinde var. Adı liberal kendi liberal değil.

PLAYBOY: Liberal ekonomi mi?
SABANCI: Liberal sistem. Mesela bankalar serbest faiz. Yahu olmalı. Dünyada olduğu gibi olmalı. Kazananlar da vergilerini eksiksiz vermeli. Kaybedenler de cezalarını kendileri çekmeli. Kaybedip de topu taca at, devlete git ağla, yalvar Hazine'ye.. Bu olmaz...

PLAYBOY

1.000.000 ödüllü

İLLÜSTRASYON YARIŞMASI

KONU: Yarışmanın bu yılki konusu "AŞK" olarak belirlenmiştir.

AMAÇ: Yarışmanın amacı PLAYBOY'un yayıncılık anlayışına uygun illüstrasyonların üretilmesidir. İllüstrasyonların diğer ülke PLAYBOY'larının yayınlarında yer alması Türk PLAYBOY'u açısından ileri bir adım olacaktır.

KATILMA KOŞULLARI: Yarışma Türkiye'de yaşayan tüm grafik sanatçılarına açıktır. Sanatçılar tek başlarına ya da ekip olarak yarışmaya katılabilirler. Her sanatçı yarışmaya en fazla 2 yapıtla katılabilir. Katılan yapıtlar hiçbir şekilde görülmüş, benzer, kopya edilmiş, tümü ya da bir bölümü daha önce başka amaçla kullanılmış olmayacak, bu tür yapıtlar yarışma dışı bırakılacaktır. Benzerlik durumu, yarışma sonrası ortaya çıkarsa, konu ilgili yasalar uyarınca çözümlenir. Seçici kurul, birinci seçilen yapıtın sanatçısından gerekli gördüğü değişiklikleri isteyebilir; bu değişiklikler için ayrıca ücret ödenmez. Yapıtlar 35x29 cm ölçülerinde basılacağı için kısa kenar 50 cm olacak biçimde çalışılacaktır. Malzeme ve renk sınırlaması olmamakla birlikte 4 renk ofset baskı tekniği göz önüne alınacaktır. 3 boyutlu çalışmalarla yarışmaya katılacak olanlar en az 6x7 cm boyunda bir diapozitif vereceklerdir. Yapıtın görünen yüzüne imza niteliğinde hiçbir ad, rumuz, numara ve benzeri işaret konulmayacaktır. Sanatçılar, yapıtlarının arka yüzünün sağ üst köşesine beş rakamlı bir rumuz koyacaklardır. Aynı rumuzlu, ad ve adreslerini belirten bir zarfın içine koyup kapatacaklar ve kimlik zarfının üstüne yalnız rumuzlarını yazacaklardır. Ambalajların üstünde, gönderilecek adresten başka, rumuz dahil hiçbir adres, işaret ve benzeri bulunmayacaktır. Yarışmacılar kimlik zarflarının içine ayrıca kısa özyaşam öykülerini ekleyeceklerdir. Birden fazla yapıtla katılınıyorsa, her yapıt için ayrı rumuz ve ayrı kimlik zarfı verilecektir. Yapıtlarının dereceye girememesi durumunda kimlik zarflarının açılmasını istemeyen sanatçılar, yalnız kimlik zarfı üstündeki rumuzun yanına bir üçgen işareti koymalıdırlar. Üçgen, işareti ayrıca yapıtlarının üstündeki rumuzun yanına konulmayacaktır. Yarışmaya bu koşulla katılan sanatçılar, rumuzlarını bildirerek yapıtlarını elden aldırabilirler.

SÜRE: Yapıtlar en geç 15 Aralık 1987 günü, saat 18.00'e kadar; "PLAYBOY İllüstrasyon Yarışması, Basın Sarayı, 34410 Cağaloğlu / İstanbul" adresine postalanmış ya da imza karşılığı elden teslim edilmiş olacaktır. Postadaki gecikmeler dikkate alınmayacaktır. Yapıtlar postada zarar görmeyecek biçimde paketlenmelidir. Yapıtın postadan ötürü zarar görmesinden ilgili firma sorumlu tutulamaz.

ÖDÜLLER: Yarışmanın birincilik ödülü 1.000.000 Türk Lirası'dır. Ayrıca jürinin yayınlamaya değer bulduğu her illüstrasyona 150.000 TL telif ücreti ödenecektir. Yapıtların diğer ülke PLAYBOY'larında yayınlanmaları halinde, yapıt sahibine PLAYBOY uluslararası sözleşmesi çerçevesinde ayrıca ödeme yapılacaktır.

SEÇİCİ KURUL: Emre Senan: Grafik Sanatçısı (GMK üyesi), Yılmaz Aysan: Grafik Sanatçısı (GMK üyesi), Cemalettin Mutver: Grafik Sanatçısı (GMK üyesi), Sadık Karamustafa: Grafik Sanatçısı (GMK üyesi), Playboy temsilcisi

DUYURU: Seçici Kurul, 15 ARALIK 1987'den sonraki ilk hafta içinde toplanacaktır. Değerlendirme sonucu ŞUBAT 1988 tarihli PLAYBOY'da ve basın organlarında duyurulacaktır.
PLAYBOY sonucun açıklanmasından sonra 15 gün içinde geri alınmayan yapıtların zarar görmesi ya da kaybolmasında sorumlu tutulamaz. Kazanan yapıtların sahipleri, kazandıkları ödüllerin verilmesinden sonra, yapıtlarına ilişkin bütün haklarını PLAYBOY'a devretmiş sayılırlar. Yarışmaya katılan kişi bu şartnameyi kabul etmiş sayılır. Yarışma Şartnamesi'ne uymayan yapıtlar yarışma dışı bırakılır. Bu yarışma Grafikerler Meslek Kuruluşu Grafik Yarışmaları Yönetmeliği'ne uygundur.

TÜRKİYE'DE LİBERALİZM

YA DA MENDERES, DEMİREL, ÖZAL ÜÇGENİ

makale: YAVUZ DONAT

Sağ kanadın en önemli gazeteci-yazarlarından Donat, Türkiye'de liberalizmin gelişimi konusunda PLAYBOY için yazdı.

KONU TÜRKİYE'de liberalizm olunca, işi Terakkiperver Fırka'dan almakta yarar var. Zira "devlet ve otorite" ağırlıklı Halk Fırkası'nın karşısına "kişi hak ve özgürlüklerinden" söz eden Terakkiperver Fırka olayına "liberal bir hareket" diye bakmak gerekiyor. Daha sonra Terakkiperver Fırka kapanacak, Takrir-i Sükûn Kanunu uygulanacak ve bir süre daha "devlet ağırlıklı" Halk Fırkası tek parti olarak kalacaktır.

Fethi Okyar ve arkadaşlarının Serbest Fırka'sı "Liberal hareketin ikinci adamı" olarak önümüze çıkıyor. Dönem halkın yoksul olduğu, bürokrasinin egemenliğinin bütün ağırlığıyla sürdüğü bir dönemdir. Atatürk'ten de icazetli Serbest Fırka ise "eşraf ve bürokrasiyi" dışlayan bir tutumla işe girişti. Bir anda da ilgi gördü. İzmir'de olaylar çıktı. Hükümet, Atatürk'e "Serbest Fırka'nın kapatılması yolunda" telkinlerde bulundu. Sonuç, Serbest Fırka olayı da tarihe gömülüp gitti.

Meydan yine Halk Fırkası'na, yani Cumhuriyet Halk Partisi'ne kalmıştı. Serbest Fırka'nın kapanması, CHP'yi bir anda tırmanışa geçirdi. CHP doktrin arayışına girdi. Ve "Biz bize benzeriz" esprisinden hareketle 6 ok olayı doğdu. Ardından 6 ok Anayasa'ya bile girdi. (1946'da Anayasa'dan çıkacaktır.) Otoriter rejim tüm ağırlığı ile kendisini hissettiriyordu. Devlet ile parti bütünleşmişti. Valiler otomatik olarak partinin il başkanıydı. Kaymakamlar da ilçe başkanı. İçişleri Bakanı partinin genel sekreteriydi. Bayram nutuklarında ise "tek şef, tek parti, tek millet" deniliyordu. Atatürk öldükten sonra sloganda bir değişiklik yapıldı, şeflik ikiye taksim edildi. Atatürk ebedi şefti, İnönü de milli şef.

1932'den 1946'ya kadar süren bu otoriter dönemde ekonomik kalkınma yoktur. Formasyon askeridir. Yola, fabrikaya karşı çıkılmıştır. Özellikle karayolu inşaatlarından korkulmuştur. Bunların "Düşman işgaline yardımcı olacağı" gibi bir mantık itibar görmüştür.

1946'ya, Demokrat Parti olayına geliyoruz.

Dipçikten, jandarmadan, fukaralıktan bıkan halk, "liberal bir program sergileyen" Demokrat Parti'ye doğru kaymaya başlamıştır. Basın sansürden dertliydi. O da çıkış yolunu "demokrasi" diyen harekette görüyordu. Nitekim o yıllarda, basının her kanadı "Demokrat Parti hareketine" destek oluyordu. Samet Ağaoğlu "DP'nin Doğuşu ve Yükselişi" adlı kitabında şöyle diyor:

"Sebep şu: Bir yerde halk üzerinde otoriter Halk Partisi, öte yanda ekmekle birlikte hürriyet de isteyen halkın DP'yi tutuşu."

1947'de DP il kongrelerinde konuşan Menderes ve arkadaşları kendilerini "Fransız ihtilalcileri gibi" görüyorlardı. Osman Bölükbaşı aynı dönemde "23 yıllık idare tarzını" eleştiriyordu. Ve "özel sektörden

(devam 104. sayfada)

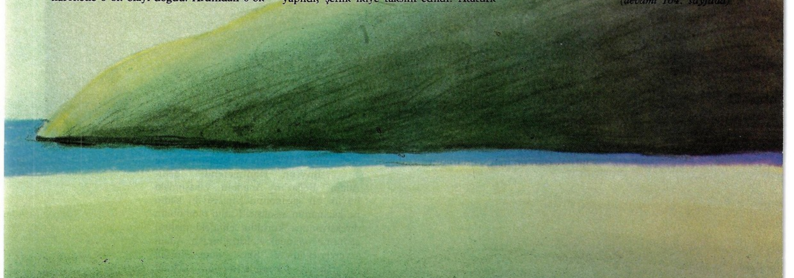

İLLÜSTRASYON: SELÇUK DEMİREL

İPEK PINAR

Arabesk müziğin zirvesinde bir cins-i latif...

sultan-ül arabesk

"Sahne yaşamı bir anlamda zirve savaşıdır. Her sanatçı adını neonların en üstüne yazdırmak ister. Bunu başarmış bir insanım. Neonlarda adım en üstte, en iri punto..."

PALA bıyıklı, iri yapılı adam, pırıl pırıl BMW'nın sol kapısını açtı ve "Buyrun Hanimefendi" dedi. Adam, Boğaz'ın Anadolu yakasındaki büyük bir gazinonun kapıcısıydı, kadın ise gazinonun assolisti. Kadın otomobilin direksiyonuna kuruldu, elindeki makyaj çantasını yanındaki koltuğa bıraktı. Adam saygıyla eğildi ve "Şey..." dedi. "İmzalı bir resminizi isteyebilir miyim?.. Oğlum için, sizin hayranınız da..."

FOTOĞRAFLAR: ADİL GÜLTEKİN

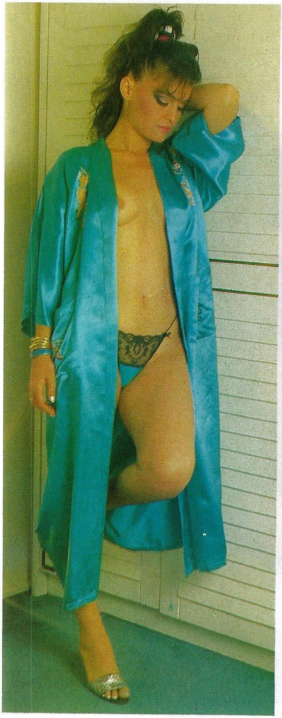

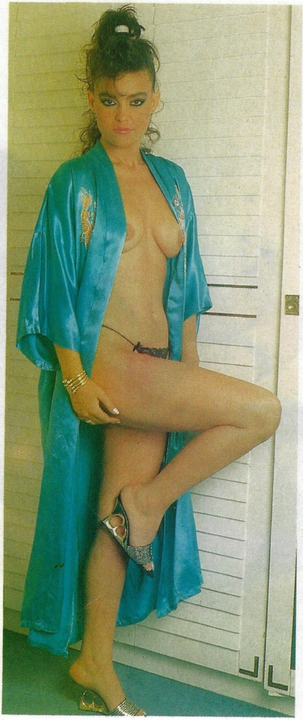

"Assolist unvanını elde edenlerin bir bölümü salt fizik güzellikleriyle zirvede durabilmektedirler. **Oysa benim sesim de, en az fiziğim kadar güzel...**"

KADIN çantasını açtı, renkli bir fotoğraf ve kalem çıkarttı, "Sevgiler, İpek Pınar" yazdıktan sonra adama uzattı. Adam resmi aldı, bahçe kapısından çıkıp hızla Boğaz Köprüsü'ne yönelen BMW'nın ardından uzun uzadıya baktı,sonra fotoğrafı hayranlıkla inceledi ve ceketinin göğüs cebine özenle yerleştirdi. Fotoğrafı kendisi için istemişti...

Saatler gece yarısını çoktan geçmişti. Otomobil hızla çevre yolundan Mecidiyeköy yönüne ilerliyordu... İpek, İstanbul trafiği için boş sayılabilecek yollarda gaza basmanın keyfini doyasıya yaşıyordu.

Mecidiyeköy'deki evine ulaşmak on dakika bile sürmemişti. Yatak odasına girip, üzerindekileri bir bir çıkarttı. Küveti doldurup içine uzanmak, gecenin yorgunluğunu üzerinden atmak istiyordu.

"Yalnızca sahnede değil, sinemada da çok başarılıyım. Art arda filmler yaptım, üstelik hepsi başrol... Müzikseverlerin olduğu kadar, videoseverlerin de gözdesiyim."

SUYUN dolmasını beklerken bir bardağa viski koydu üzerine iki parmak suyla; ses tellerine zarar vermemek için buz kulanmıyordu. Barın aynasında balıketindeki vücudunu şöyle bir süzdü, sonra müzik setinin pikabına bir longplay yerleştirdi. Gecenin sessizliği müziğin ilk nağmeleriyle bozuldu. İpek Pınar, İpek Pınar'ı dinliyordu.

küba libra

Yaşam hiç de kısa değildir. Yeter ki kalp olduğu gibi varlığını hissettirip hızla çarparak, bütün benliğini yaşama arzusuyla doldursun.

hikâye **necati cumalı**

PARK Otel'in bahçe kapısından girerken saatime baktım: Beşe yirmi iki vardı. Beşte otelin terasında Elâ ile buluşacaktık. Sabırsızlığım daha öğle olmadan başlamıştı. Üç buçuktan beri de gittikçe sıklaşan aralarla saate bakarak, otele yakın olsun diye Taksim ile Galatasaray arasında dolanıp duruyordum. Gümüşsuyu Caddesi'nin girişinde saate en son baktığımda beşe yirmi üç vardı. Aradan sadece bir dakika geçmiş olması inanılmaz geliyordu bana. Bir dakika alt yanı nedir ki? Bir hastabakıcının ancak ağızdan ateşinizi almasına yetecek kadar bir zaman! Oysa ben bu bir dakika içinde, caddenin girişinden otelin bahçe kapısına gelinceye kadar, sabaha karşı görülen rüyaların hızı ile Elâ ile ortak anılarımı bir kez daha yaşamıştım. Bir dakika bile sürüp sürmediği tartışmalı o rüyalarda, değişik yerlerde değişik günlerde yaşanan olaylar, bütün renkleri, bütün konuşmalarıyla, bir iki mikrofilme alınmış gibi, billûrlaşan zamanın aynasında duru bir saydamlıkla netleşir. Mutlu bir gülüşle öyle bir rüyadan uyanan cennete gidip gelmiş gibi duyar kendini.

Otelin bahçesini geçerken, yığınla dakikalardan oluştuğuna göre hayat hiç de kısa değil diye düşündüm. Yeter ki kalp, şu son üç günlük yaşayışımda olduğu gibi varlığını duyurarak hızla çarpsın; bütün organları en uç noktalarına kadar isteklerle dolup taşarak yaşasın insan, yarış öncesi durduğu yerde duramayan eşkin atlar gibi sabırsızlansın...

Dört yıl önce tanıştığımızda Elâ evliydi. Ankara'da yaşıyordum o ara. Şiirlerimi sevenler adıma bir toplantı düzenlemişlerdi; Beyoğlu'nda bir tiyatro salonunda. O toplantıya katılmak için birkaç günlüğüne İstanbul'a gelmiştim. Program boyunca sahnedeydim. Sanatım üstüne konuşmalar yapılmış, şiirlerim okunmuştu. Dinleyicilerin yöneltiği sorulara karşılık vermiştim ben de. Bir

İLLÜSTRASYON: BEDRİ BAYKAM

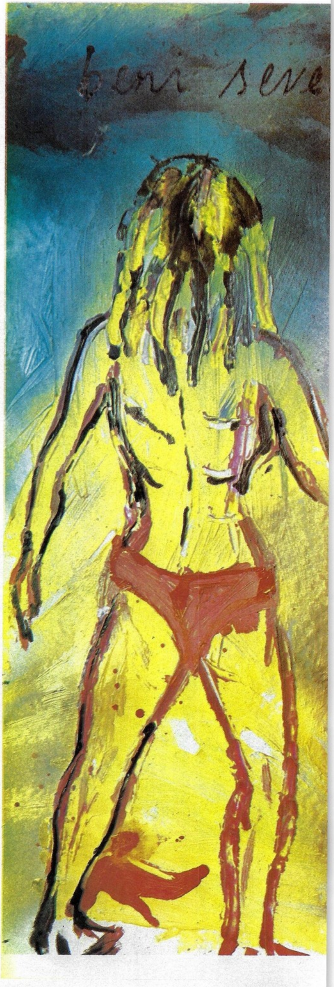

kmisin ?
Bedri 87

kilise içi karanlığındaydı salon. Bakışlarım dinleyiciler arasında her kısa dolaşmadan sonra, Elâ'nın sarı saçlarının oluşturduğu ışıklı lekeye gelip takılıyordu. Her bakışımda daha iyi görebiliyordum gölgelerin sardığı yüzünü. Üçüncü sıranın ortalarında, kocasının sağında oturuyordu. Gazetelerde, dergilerde gördüğüm fotoğraflarından tanımıştım ikisini de. Kocası her bakışımda daha bulanık bir görüntü alıyor, gitgide siliniyordu yerinde. Çok geçmeden baktıkça yalnız Elâ'yı görmeye başladım. Bütün salonda tek kişi vardı, o da Elâ'ydı. Boş koltuklar arasında üçüncü sıranın ortalarında oturmuş beni izliyordu. Yaz geceleri kuru ot kümeleri arasında gezinen iki ateş böceğini andırıyordu gözleri. Dikey çizgileri zakkum pembesi, ipek beyaz bir bluz vardı üstünde. Üst iki düğmesini iliklemeden bırakmıştı. Bakışlarımızın her karşılaşmasından sonra, bakışlarım bakışlarından kopuyor, açık düğmelerinin bitiminde, bluzunun yumuşak kıvrımlarla iki yana dökülerek kabarık yumrularını daha belirginleştirdiği göğüsleri arasında oluşan açıklığa iniyordu. O küçük koyağın sonuna gelince uzanıp üçüncü düğmeyi çözmek isteğiyle kanımın ısındığını, soluk alışlarımın değiştiğini duyuyordum. Eli elimdeymiş, kalp atışları kalp atışlarıma uyuyormuş gibime geliyordu. Yalnız benim görebildiğim, benim ayırımında olduğum uçarı, hoppaca bir gülümseme ile izliyordu beni. Sahnede okunan şiirlerden, yapılan konuşmalardan kopmuş ikili bir oyuna kapılmıştık aramızda. Bakışlarımın bakışlarına dönmesiyle yeniden başlıyordu oyun. Yüzünde hep o hoppaca gülümseme, sekerek el çırparak koşuşan çocukların sevinci, üstüme üstüme uçan ışıltılarla, bakışlarımın ardından geliyordu bakışları. İlikli üçüncü düğmeye takılıyordum bir kez daha. Oturduğum yerde elimin çözmek için düğmeye uzandığını sanıyordum. Çok iyi biliyordum ki aklımdan geçenleri anlıyordu. Bir bakıma aramızdaki oyunun kuralı gereğiydi bu. Göz kapaklarını kapıyor, başını hafif geriye atıp göğüslerini öne çıkararak düğmeyi çözmemi bekliyordu. Parmaklarımda yenemediğim bir titreyiş, aceleciliğin arttırdığı bir beceriksizlikle uğraşarak çözüyordum düğmeyi. Eşsiz güzellikteki göğüslerine eğiliyor öpüyordum. Böyle o kendi yerinde ben kendi yerimde otururken bütün gözlerden habersiz, seviştik durduk program sonuna kadar.

Çıkışta, fuayede kutlamak için beni bekleyenler arasında o da vardı. Sırtını yan duvara vermiş, yüzünde o uçarı gülümseme ile bekledi yaklaşmamı. Kutlarken, sıcaklığı, ağırlığını bırakışı ile söyleyeceğini söyledi avucumdaki eli. Salonda aramızda başlayan oyunu sürdürüyorduk yine. Bir kez daha çevremizde kim varsa silinmiş, karşılıklı yalnız kalmıştık.

Elini elimden çektikten sonra göğsüne götürdü, parmak uçları arasında bluzunun üçüncü düğmesiyle oynayarak :

"İstanbul'da kalacak mısınız?" diye sordu.

Ertesi sabah Ankara'ya gideceğimi söylerken, bir daha gelişimde bulacağım seni, bütün düğmelerini çözeceğim, öpmediğim, dudaklarımın değmediği yerin kalmayacak diye geçiriyordum aklımdan. Soruyordum bakışlarımla: Razısın, izin vereceksin değil mi?

"Bir daha gelince arayın bizi"dedi tam o ara. Olmadı, bir daha gelişimin arası uzadı İstanbul'a. Sonra iki yıla yakın Paris'te kaldım. Üç gece önce Moda'da bir kulüpte karşılaştık ikinci kez. Kalabalık bir gruptular. Dört yıl önce aramızda geçen o kısa karşılaşmadaki yakınlıkla selam verdi. Yanına gittim. Basında çıkan, düşüp kalktığımız sanat çevrelerinde konuşulanlardan çok şey biliyorduk birbirimizle ilgili. Üç yıl önce kocasından ayrıldığını duymuştum. Üç yıldır çalıştığı tiyatroları, aldığı rolleri hep izlemiştim. Paris'ten döndüğümü İstanbul'a yerleşeceğimi duyunca sevindiğini söyledi. Yerleşme işimin ne durumda olduğunu sordu. Kadıköy, Bahariye'de küçük bir daire kiralamıştım, döşemek için uğraşıyordum. Onu arkadaşlarından daha uzun ayırmamak için izin isterken elini uzattı, "Görüşelim!" dedi. Yine o uçarı gülümsemeyi gördüm gözlerinde. Avucumdaki eli sıcaklığı, ağırlığı ile dört yıl önce dediklerini yineliyordu.

Dün gece onu görebilirdim diye Moda'daki kulübe gittiğimde henüz gelmemişti. Aşağı yukarı iki gece önce geldiği saatte göründü kapıda. Yanında esmer güzeli bir kadın ile ikisini bir adım geriden izleyen uzun boylu bir erkek vardı. Eşiği aşınca yanındaki esmer kadınla erkek bara doğru ilerlediler. O, olduğu yerde kaldı, kaşları hafif çatık, aradığım biri var diyen bakışlarla taradı içeridekileri. Başı soldan sağa dönerken, salonun ışıklarına göre yer değiştirdi yüzünde ışıklarla gölgeler. Gözlerinin yeşili ışıdı, koyulaştı, karardı, yeniden ışıdı. Ayakta daha çekici görünüyordu vücut çizgileri. Bakışlarımız karşılaşıncaya kadar gözlerimi üstünden ayırmadan bekledim. Acelesiz, birden üçe kadar sayabileceğiniz bir süre. Beni görünce kanatlanan bir sevinç sardı devinimlerini. El salladı. Kalktım, karşıladım, öpüşerek selamlaştık, birlikte bara doğru ilerledik. Onunki kadar açıktı bendeki değişme de. Eşleşen kuşlara dönmüştük, yanyana uçuyor, konup kalkıyor, birbirimizi kovalıyorduk. Barda arkadaşlarına tanıttı beni. Adam Amerikalıydı. Robert'dı adı. Kolejlerde yetişmiş, iyi eğitim görmüş, ölçülü bir erkekti, benden en az bir karış daha uzun boyluydu. Esmer güzeli kadın, akademinin resim bölümünde okuyan, kocasından yeni ayrılmış bir duldu.

Elâ, içki söyleyip söylemediklerini sordu Robert'a İngilizce. İki viski söylemişlerdi. Kendi içkisini söylemeden önce bana döndü:

"Sen de bir şey içer misin bizimle?"

"Benim içkim masamda, daha sonra vakit olursa..."

Yine İngilizce konuşarak Robert'dan kendisi için de bir viski söylemelerini istedi. Yine bana döndü:

"Dün gece burada mıydın?"

Şakayla karışık:

"Evet, dedim."

Şakalı bir gülüşle karşılık verdi:

"Bilseydim gelirdim!"

Gülüyordum:

"Doğrusunu söyleyeyim mi?"

"Söyleme biliyorum!"

Bir şey dememe sıra kalmadan ekledi:

"Dün gece yoktun!"

"Doğru, yoktum, ama senin olmayacağını da biliyordum," dedim gülmeyi keserek."

"Ben de senin!"

Sözümü tamamladım:

"Bu gece geleceğeni bildiğim gibi..."

"Bak bu doğru," dedi, "Ben de seni bulacağımı biliyordum!"

Ah bu telepatiler! Gizini bilen kim? Ne mektup, ne telefon, ne de araya giren bir dost, birbirini isteyen, özleyen ruhlar nasıl haberleşir, bulundukları yere çekerler birbirlerini? Belki yüz, belki iki yüz yıl sonra bilim bulacak açıklayacak bu gizi de. O gün, bütün gün durmadan gece kulübe gitmesi için sesleniyor, çağırıyordum onu. Duymuştu çağrımı! Ya da önce beni çağırmış, öyle kalkmış gelmişti!

Gülümsedim yine?

"Anlaşıyoruz öyleyse..."

Buruk bir gülüşle:

"Anlaşmasına anlaşıyoruz ama nedense çok geç karşılaşıyoruz! "Ressam kadın Bop'u söze tutuyordu. Viskisi geldi.

"Yerleşme işin nasıl gidiyor?"

"Değişen bir şey yok!"

Viskisini yudumladı:

"Cihangir'de oturan bir arkadaşım ev değiştiriyor. Taşınırken bazı eşyalarını satacak. Aralarında işine yarayacak bazı parçalar bulunabilir, görmek ister misin?"

Teşekkür ettim. Birlikte eşyaları görmeye gitmek için, ertesi gün saat beşte Park Otel'in terasında buluşmayı kararlaştırdıktan sonra yanlarından ayrıldım.

Haziran sonlarındaydık. Bahçede, ışıyan diri bir yeşillikle donanmış iri ağaçların doğaya doğru uzayan gölgeleri sarmıştı otelin girişine giden yolu. Öğle uykusundan uyanmamış gibi sessizlik içindeydi otelin içi. Barın bulunduğu salonda sadece iki masa doluydu. Dipteki masalardan birinde günlük bir gazetenin magazin sayfasını yöneten bir gazeteci ile ünlü bir manken oturuyordu. Gazeteci ile selamlaştık. Bara yakın öbür masada, içki bağımlılığı yüzünden sık sık başı derde giren bir aktör ile öğleyin içmeye başlayıp günler uzayınca güneşin batmasına kalmadan yükünü aldığı için evin yolunu tutmak zorunda kalan bir şair. İkisini de tanırdım. Beni görünce tükenen konularına bir yenilik getiririm umuduyla canlandılar. İkisi de hafif doğrularak karşıladılar. Ellerini sıktım, sözüm olduğunu söyleyerek özür diledim,

Şair:

"Sözün kaçta?" dedi.

"Az sonra!"

"Beşte mi?"

"Evet."

Saatine baktı:

"Daha beşe yirmi, pardon yirmi bir var. İstersen bizimle bir kadeh içersin?"

"Terasta buluşacağız," dedim.

Şair güldü:

"Anlaşıldı senin sözünün içeriği! Neyse gelince görürüz kim olduğunu..."

(devamı 104. sayfada)

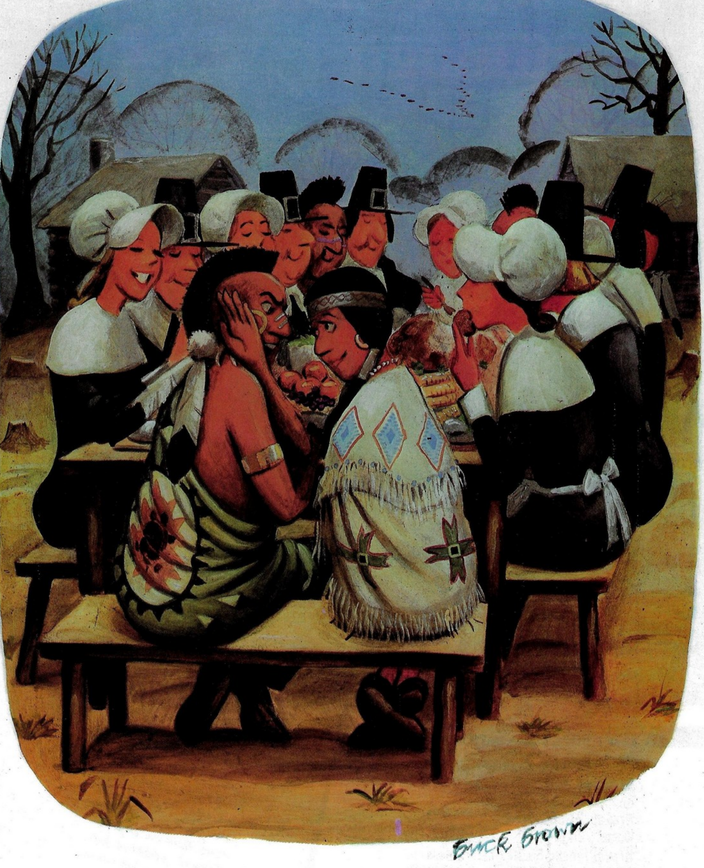

"Seninle az sonra çok güzel bir ırkın yaratıcısı olacağız Ayışığı."

bir sekreterin günlüğü

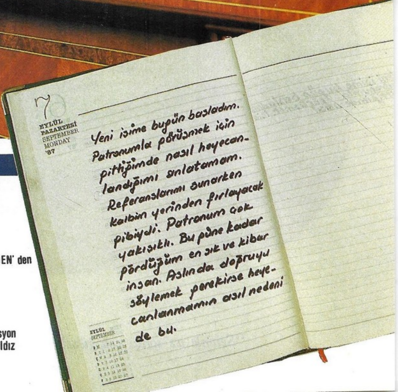

VAKKO

Ceket: 235.000 TL.
Pantolon: 98.000 TL.
Gömlek: 25.800 TL.
Kravat: 27.500 TL.
Kemer: 24.500 TL.
Kravat iğnesi: 35.000 TL.
Ayakkabı: 45.000 TL.

Bayan giysileri BEYMEN' den

Mankenler:
Ediz Ertekin
Merih Özden

Ofis: İnsel İmer Dekorasyon
Fotoğraflar: Tayyar Yıldız

B E Y M E N

Takım elbise: 349.000 TL.
Ayakkabı: 87.500 TL.
İpek kravat: 44.250 TL.
Mendil: 4.000 TL.
Gömlek: 35.500 TL.

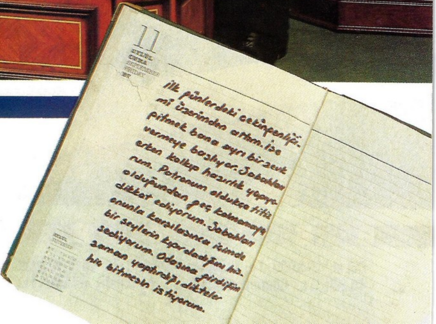

B E Y M E N

Ceket: 274.000 TL, Pantolon: 129.000 TL, İpek kravat: 44.250 TL, Gömlek: 35.200 TL, Ayakkabı: 87.500 TL.

VAKKO

Ceket:
295.000 TL.
Pantolon:
165.000 TL.
Gömlek:
25.800 TL.
Kravat:
27.500 TL.
Mendil:
9.500 TL.
Kemer:
24.500 TL.
Ayakkabı:
125.000 TL.

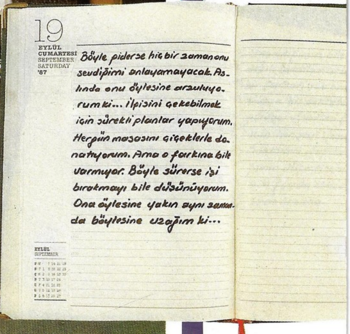

22
EYLÜL
SALI
SEPTEMBER
TUESDAY
'87
Yaşadığımın bile farkında
değil. Daktilo makinasından
bir farkım yok onun için. Beni
sadece bir sekreter olarak
görüyor. Kendimi fark ettirmek
için her şeyi yapıyorum.
Saçlarımı dağıtmam, gömle-
ğimin düğmelerini açmam
bile fayda etmedi. Ne yap-
sam boşuna.
EKİM
OCTOBER
B E Y M E N
Takım elbise: 299.000 TL.
Gömlek: 35.200 TL.
Kravat: 44.250 TL.
Ayakkabı: 86.000 TL.

V A K K O

Takım elbise: 460.000 TL.
Şemsiye: 35.000 TL.
Pardösü: 380.000 TL.
Kemer: 24.500 TL.
Ayakkabı: 125.000 TL.

Şehir trafiği, otomobil yarış pistine benzer mi? Şampiyon sürücüler bu konuda neler düşünüyor dersiniz?

PİSTLERDE çok hızlı araba kullanan ve bu konuda uzman olmuş kişilerdir otomobil yarışçıları. Peki, bu yarışçılar trafikte, normal caddelerde nasıl otomobil kullanıyorlar? Olağandışı yeteneklerini ve bilgilerini caddelerde hız denemeleri yapmak için mi kullanıyorlar, yoksa birbiri ardısıra giden koyunlar gibi bir konvoyun arkasında yavaş yavaş mı ilerliyorlar? Bunu öğrenebilmek için geçmişin ve bugünün birkaç ünlü yarışçısıyla bir sohbet düzenledik. Katılanlar, Dan Gurney , Danny Sullivan, Bobby Rahal, Kevin Cogan ve diğerleri.

PLAYBOY: Otomobil kullanan ve bu yeteneklerini geliştirmek isteyen insanlara ne önerirsiniz?

KEVIN COGAN: Yarışçılığın ana noktası, konsantrasyon ve dikkattir. Bu, yarış dışında, sokakta otomobil kullanırken de geçerli. Şu bir gerçek: Caddede veya otoyolda, yani normal trafikte otomobil kullanmak son derece monoton olabilir ve bu nedenle dikkati sürekli dorukta tutabilmek için insan epeyce zorlanır. Bugün otomobil kullanan insanların yarısının, direksiyon başındayken aklı başka yerdedir. Tabii bu pistte, yarış anında kesinlikle olmaz, olamaz. Başka bir nokta da insanların çoğu, otomobillerinin kapasitesini, yapabileceklerini bilmiyor. Bazıları bildiklerini sanıyorlar ancak bilgilerinin çoğu doğru değil veya eksik. Bence, otomobil kullanmayı geliştirmek isteyenler, sürücü kurslarına katılmalı, burada beceri ve bilgi kazanırlar, ani durumlarda ne yapacaklarını öğrenebilirler.

makale: KEN GROSS

SÜRÜCÜNÜN GERÇEK DÜNYASI

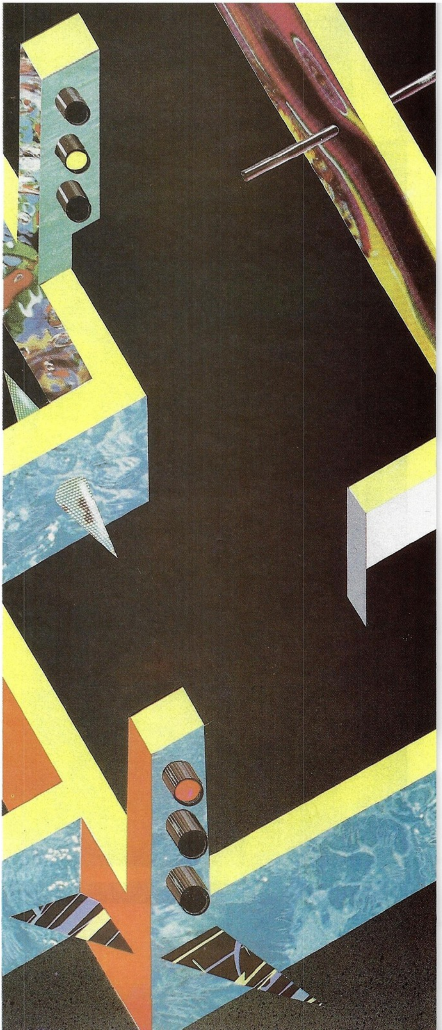

İLLÜSTRASYON: MONTXO ALGORA

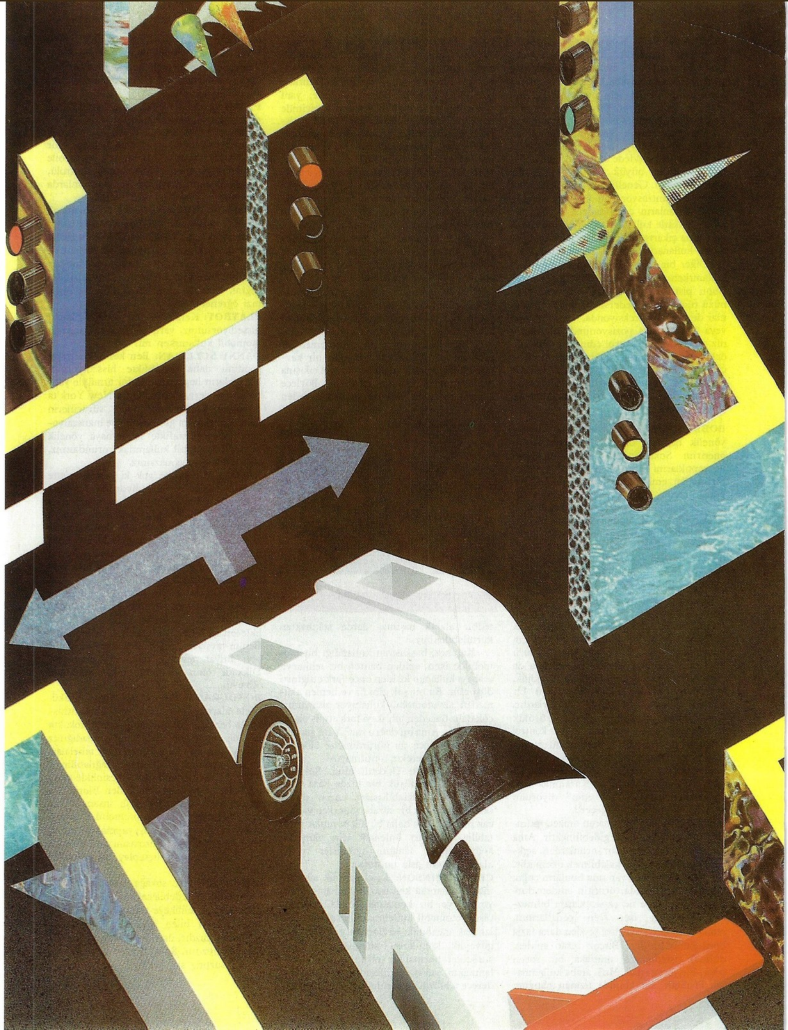

LYN ST. JAMES: Konsantrasyon, gerçek ve katıksız olmalıdır. Arkadaşlarım bana sinirlenirler, çünkü normal zamanlarda, yarış dışında bile araba kullanırken onlarla konuşmam. Benim için otomobil kullanmak son derece önemli bir iştir, bu nedenle de beynimi yaptığım işe konsantre ederim.

Yarışçılar, pistte, konsantrasyonlarının % 100'ünü kullanıyorlar. Kabul edilebilir bir gerçek ise, caddede otomobil kullanmanın bu kadar büyük bir konsantrasyon gerektirmediği. Genellikle yüzde 50-60 oranında konsantrasyon bu iş için yeterli. Ancak insanların çoğu sadece % 20 oranında dikkatle kullanıyorlar. Eğer bu oranı iki katına çıkartsalar, ne kadar daha iyi otomobil kullanacaklarını siz hesaplayın.

Diğer bir nokta: Birçok insan otomobil kullanırken sadece tek elini kullanıyor. Bunu pistte asla yapamazsınız, kontrolünüzü tümüyle kaybedersiniz çünkü. İki elinizi de her an direksiyonda, 10'u 10 geçe veya 2'ye 10 kala pozisyonunda tutmalısınız. Aynalarınızı kontrol edin ve otomobildeki tüm aletlerin doğru ve eksiksiz çalışmış olmalarını sağlayın. Eğer dikkatli olur ve bu noktalara da dikkat ederseniz, bazı sorunları, daha sorun ortaya çıkmadan bertaraf edebilirsiniz.

BOBBY RAHAL: Ben insanlara savunmaya yönelik biçimde otomobil kullanmalarını öneririm. Sokaklardaki diğer sürücülerin ne yaptıklarını bilip bilmediklerinden hiçbir zaman emin olamazsınız, bu nedenle bilmediklerini kabul etmek en iyisidir. Bir de otomobilinize çok iyi bakmalısınız. Tamiri ihmal edilmiş bir otomobil, iyi otomobil kullanmayan bir sürücü kadar tehlikelidir. Lastiklerin hava ayarının bozuk olması gibi ufak gibi görünen detaylar tehlikeli olabilir. Otomobilinizde bir gariplik olduğunu hissettiğinizde, gidip tamircinize göstermeyi sakın ihmal etmeyin.

BOB BONDURANT: Yarışçıların hepsi pistte genellikle çok sakindirler ve yumuşak araba kullanırlar. Pisti hızlı dönebilmek için bunu defalarca ve her defasında daha hızlı biçimde denemek gerekir. Bu sokakta da böyle. Yumuşak, sakin olmak ve süreklilik, sürücülüğü etkileyen iyi veya kötü bir sürücü olmayı belirleyen unsurlardır. Ancak bunlar bir disiplin işidir. Sürücülük tekniğinden çok, beyinle, beyni kontrol yeteneği ile ilgilidir. Direksiyonu tutma biçimi, oturma pozisyonunuzun durumu, frene yetişme hızınız, bunlar tecrübe ile olur. Ben öğrencilerime "Kazanmak istiyorsanız bunlara dikkat edin" diyorum, aynı şey sokak için de geçerli.

BERTIL ROOS: Yarışmanın amacı, mümkün olabildiğince hızlı gidebilmektir. Ama bir otoyolda önemli olan sorunlardan, açıkçası kazalardan uzak kalabilmek önemlidir. Bir yığın hızlı şoför var ama bunların çoğu, bir sorun çıktığında, örneğin aniden durmak gerektiğinde ne yapacaklarını bilmezler. Yarışçılar ise, fren pedallarının, otomobilin dengesini her şeyden daha fazla bozduğunu bilirler. Birçok insan aniden, durmak istediğinde mutlaka bir sorun çıkar, bir yere çarpar. Hızlı araba kullanmanın anahtarı, bu konuda uzman olmanın yolu, nasıl yavaşlayacağını bilmektir. Bunun yanı sıra, ben öğrencilerime, kendi erken uyarı sistemlerini geliştirmeyi öğretiyorum. Birçok insan, otomobil kullanırken gözleri otomobilin hemen önünde, yani yakın mesafede dikkati toplanmış biçimde yol alır. Sürücüler görüş mesafelerini genişletmeli, otomobilin önünü değil, görebildiği kadar ilerisini görmeli ki, tehlikeleri fark edip, tedbir alabilsin.

DAN GURNEY: Ortalama bir sürücü bile, bir tek noktayı aklından çıkarmazsa, çok başarılı bir sürücü olabilir: Tedbirli olmak. Tedbir, daha sonra reaksiyon göstermekten 100 kat daha iyidir. Bir yolda ilerlerken, önünüzde, arkanızda ilerleyen ve karşıdan gelen sürücüleri dikkatle izleyin. Böylece aksilikleri önceden fark edebilirsiniz ve onları önleyecek zamanınız olur.

Bir de, otomobil kullanırken önünüzdeki görüntüleri bir radar gibi izleyin. Hızınızın, bir sorun çıktığında kontrolünüzü kaybetmeyecek bir düzeyde kalması için, hızı sürekli kontrol edin. Muhtemel bir problem gördüğünüzde, örneğin bir kavşağa, trafik ışığına ya da bir tali yol çıkışına rastladığınızda hızınızı düşürün. Böylece ani bir manevra yapmak yerine, önceden

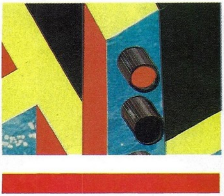

tedbir alarak başınızı derde sokmaktan kurtulabilirsiniz.

Kaç kez, başkasının kullandığı bir otomobilde iken, aniden beliren bir tehlikeyi, arabayı kullanan kişiden önce fark ettiğinizi düşünün. Bu bir şok gibidir ve hemen aklınızdan ,siz otomobili kullanıyor olsaydınız, çok daha önceden tehlikeyi fark etmiş olacağınız gelir. Ama bu doğru mu? Yani gerçekten ondan önce mi görürdünüz? Görmek için bakmak gerekir, unutmayın!

SKIP BARBER: Dikkatli olun. Sokakta, nispeten daha düşük bir hızda kaza olur, bunu ucuz atlatabilirsiniz. Ama pistte, saatte 200 millik bir süratle giderken yapılacak bir hata, çok daha büyük sorunlar yaratabilir. Kazaları önlemek için yarışçılar konsantrasyon sanatını öğrenirler ve iyi olanları bunu asla unutmaz.

CHIP ROBINSON: Liselerde sık sık otomobil kullanma konusunda konuşma yapıyorum ve bu konuşmalarımda özellikle, pistte otomobil kullanmak ile sokakta kullanmak arasındaki farkları, ince noktaları ve güvenlik konularını anlatıyorum. Genç sürücüler, normal bir trafikte otomobil kullanmanın, yavaş ve dikkatli bile olsan, son derece tehlikeli ve sorumluluk isteyen bir iş olduğunu anlamalılar. Sürücülük kursu veren okullara gitmek bence çok yararlıdır. Trafiğe çıkabilmek için gerekli olan her şeyi öğretiyorlar, hepsinden önemlisi de kontrol etmeyi öğretiyorlar.

PATTY MOISE: Ben de buna katılıyorum, eğer masrafı karşılayabilirseniz bir kursa gitmenizde çok büyük fayda var. Birçok insan bir sorunla karşılaştığında panik olur ve o anda yapabileceği bir şey varsa bile panikten yapamaz. Oysa kursta kontrolü, paniğe kapılmamayı ve acil durumlarda yapılması gerekenleri öğretiyorlar.

DOMINIC DOBSON: Bence iki nokta çok önemli, yaptığınız işe önem verin, saygı gösterin. Aklınız başka yerdeyken otomobil kullanırsanız, sonuçlarına da siz katlanırsınız. İkinci nokta ise, bence de kurslar. Orada hem otomobilinizin neler yapabileceğini, hem de kendi sürücülük yeteneğinizi öğrenebilirsiniz.

PLAYBOY: Kendinizi nerede daha güvenli hissediyorsunuz, yarış pistinde mi, sokakta otomobil kullanırken mi?

DANNY SULLIVAN: Ben kesinlikle pistte kendimi daha güvenlikte hissediyorum. Yarışçıların hepsi kendilerini tümüyle yaptıkları işe vermişlerdir. Oysa New York'ta otomobil kullanırken diğer sürücülerin neler yaptıklarını görüyorum ve inanamıyorum. Normal trafikte savunmaya yönelik biçimde otomobil kullanmak zorundasınız, aksi halde yaşayamazsınız.

RAHAL: Hiç şüphe yok ki ben de pistte kendimi daha iyi hissediyorum. Emniyet için geliştirilen onca şeyden sonra aksi mümkün değil. Yarış kıyafetlerimiz, yangın araçları, pist kenarında bekleyen doktorlar ve yangın önlemi olan teknikle düzenlenmiş otomobiller. Sokaktaki otomobil için bu kadar önlem alınmıyor, bir kaza olsa yardım saatler sonra geliyor.

DOBSON: Pistte eğer kaliteli ve yetenekli arkadaşlarla yarışıyorsam kendimi daha güvenlikte hissediyorum. Sokakta ise genellikle bu işi bilmeyen insanlarla çevrilisiniz. Benim tavsiyem, diğer sürücülerden hiçbir şey; ihtiyat, tecrübe ve bilgi beklemeyin. Dikkatli olun ve otomobilde saldırgan olmayın.

BONDURANT: Pistte daha iyiyim çünkü âdeta alarmda oluyorum, tam konsantrasyonla her şeye hâkim olabiliyorum, sokakta ise her zaman, bir türlü ayarlayamadığınız radyo için, ilginizi çeken reklam tabelaları ya da yayalar için dikkatiniz dağılabilir.

ST. JAMES: Normal trafik, kesinlikle yarış pistinden daha korkutucu. Ben Florida'da oturuyorum, orda çok yaşlı insan ve bir sürü turist var. Burada otomobil kullanan kişi aynı anda bir yığın işi yapmak zorunda. Her zaman aniden durmasını gerektirecek bir aksilik olacağını hesaplayarak otomobil kullanmalı.

ROBINSON: Pist, sokağa oranla çok daha kolay kontrol edebileceğiniz bir yer. Ve yarışta, tüm tehlikeye rağmen, çok kabiliyetli, işi iyi bilen sürücülerle çevrilmiş durumdasınızdır, üstelik ne yapacağınızı da biliyorsunuzdur. Sokakta ise her zaman tatsız bir sürpriz sizi bekler.

(devamı 112. sayfada)

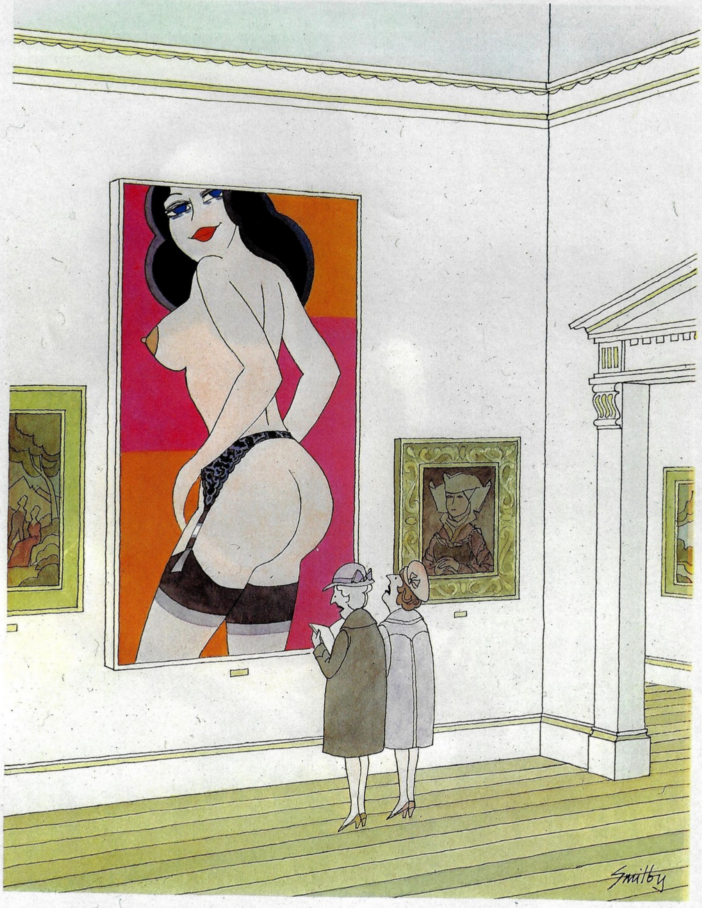

"Bu resmin Picasso'nun olduğuna emin misiniz?"

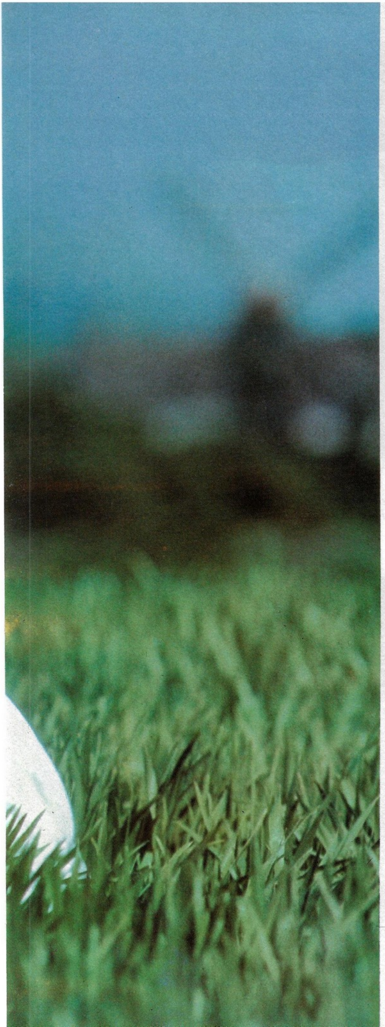

Soğuk ülkenin, insanları şaşırtacak kadar sıcakkanlı ve iyi kalpli güzeli

İSVEÇLİ MİSYONER CARINA

CARINA'yla beraberiz: Yerinde duramayan, kanı fıkır fıkır kaynayan İsveçli, Yeni Zelanda'dan Colorado'daki evine dönerken Los Angeles'a; yani bize uğradı. Los Angeles'ın yağmurlu günlerinden biriydi ve Carina bu erken gelen sonbahar havasında kuşlar gibi titriyordu.

Şömineyi görünce çocuklar gibi sevindi, ısınmıştı ve konuşmaya başladı: "Seyahat etmemin başlıca nedeni soğuk kış aylarından uzakta kalmak istememdir. İsveç'te kışlar çok uzun sürer. Hava hep kapalı olduğu için insanlar sürekli bunalım halindedir. Çok yağmur yağar ve gökyüzü grileşir. Ve bu grilik haftalar boyu devam eder."

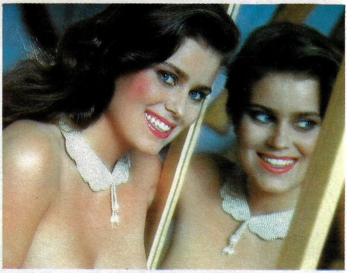

"Benim gibi gereğinden fazla sessiz olmak pek hoş bir şey değil" diyor İsveçli Carina Persson. "Beni tanımak isteyenler, bundan rahatsız oluyorlar. Hemen ilişki kurmak istiyorlar, tabii bu da zaman alıyor. Bu yüzden sabırlı olmaları gerekir. Fakat bazen beklemekten hoşlanmıyorlar."

FOTOĞRAFLAR: KEN MARCUS - KERRY MORRIS

"Diğer insanların nelerden hoşlandığını öğrenmek ve benim de nelerden hoşlandığımı göstermek için sevişirken çeşitli deneyler yaparım. Ben genellikle akşamları seks yapmayı tercih ederim. Fakat erkek arkadaşlarım sabahları sevişmek istiyorlar. Bu yüzden biz de uzlaşarak günün ortasında seks yapıyoruz."

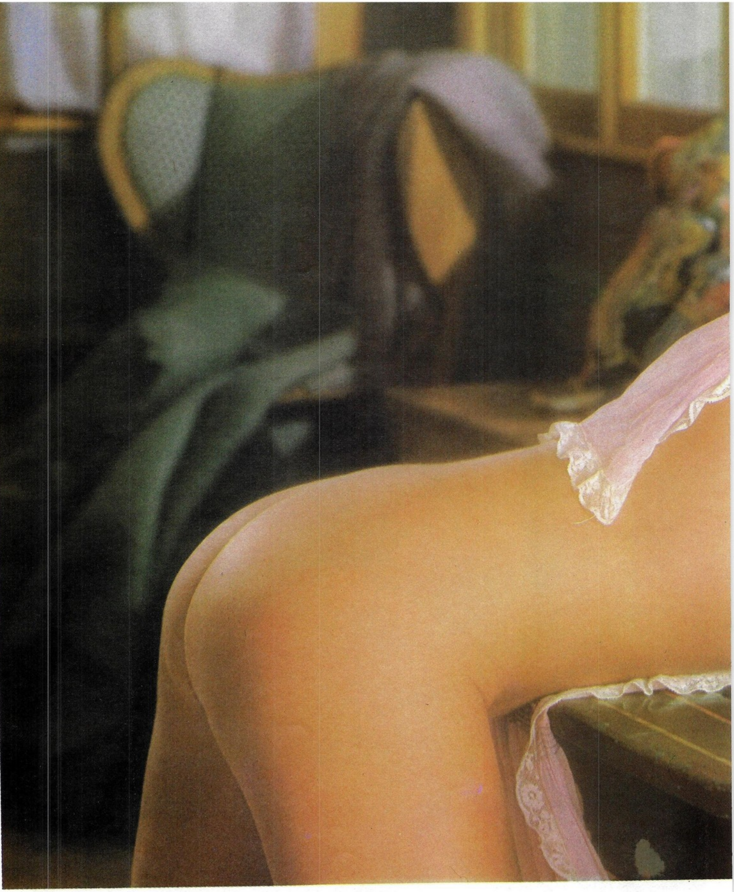

Carina bunları söylerken mutsuz görünmüyordu, sadece ülkesinden aklında kalanları anlatıyordu. Güçlü görünüyordu. Çünkü, Carina, çocukluğunu geçirdiği Halsingborg'daki evini ve okulunu terk ettiği 17 yaşından bu yana yalnız yaşıyormuş. Yalnız yaşarken de kendisini daha mutlu ve kendine daha yeterli hissediyormuş. "Bazen insanların topluma fazla bağlandığını düşünüyorum. Ama bence insanlar bazı zamanlar kendi başlarına kalmalı ve kendi kendilerine neler yapabileceklerini görmelidirler."

Carina şu anda Colorado'da yaşıyor ve kendini bir misyoner gibi hissediyormuş; bir yeryüzü misyoneri.

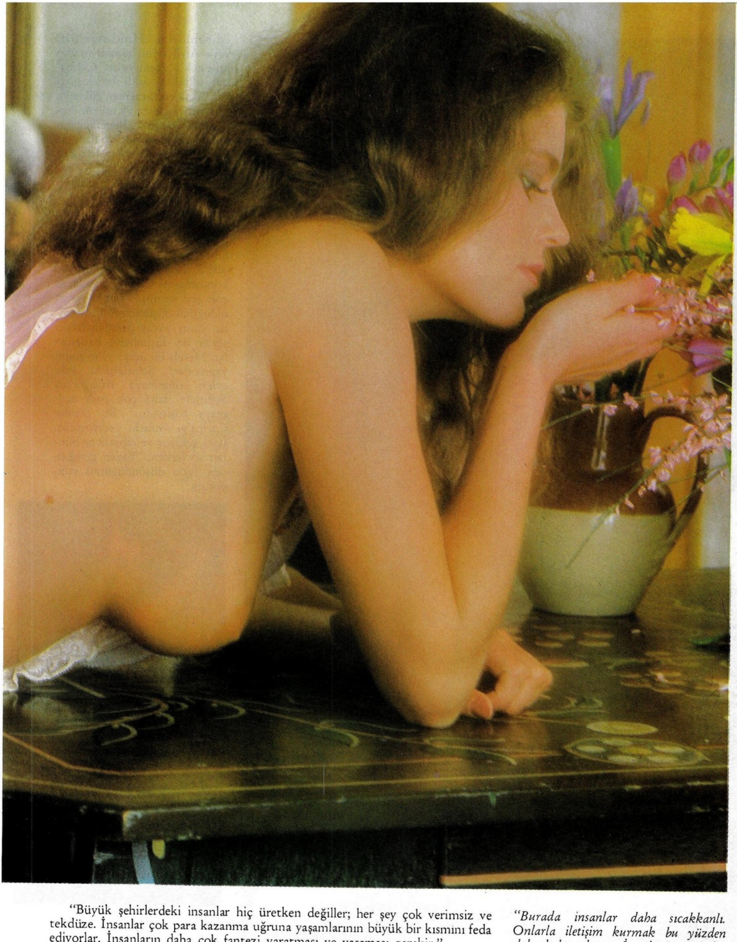

"Büyük şehirlerdeki insanlar hiç üretken değiller; her şey çok verimsiz ve tekdüze. İnsanlar çok para kazanma uğruna yaşamlarının büyük bir kısmını feda ediyorlar. İnsanların daha çok fantezi yaratması ve yaşaması gerekir."

Carina'nın babası piyano tamircisiymiş. Canı istediği zamanlar ona yardım edermiş. Fakat artık seyahat etmek, okumak ve resim yapmak istiyormuş, Carina. "Çocukları çok seviyorum. Günün birinde belki birkaç tane çocuğu evlat

"Burada insanlar daha sıcakkanlı. Onlarla iletişim kurmak bu yüzden daha kolay oluyor. İsveç'te ise insanlar sadece yaz mevsimlerinde biraz konuşkan olurlar. Ama kesinlikle Amerikalılar kadar samimi değillerdir."

edinebilirim. Hindistan'dan veya Afrika'dan; çünkü oradakiler çok acı çekiyorlar." Carina'nın oldukça ciddi bir kişiliği var. Ama buna rağmen gülmeyi, şampanya içmeyi ve müzik dinlemeyi seviyormuş. İlgilendiği konuları oldukça ciddiye alan bir yapısı var. "Seyahat ettiğim zamanlar insanların nasıl yaşadıklarını gözlemler, onların mutlu olup olmadıklarını anlamaya çalışırım. Bu bana göre öğrenmenin bir başka yoludur. Kitap tercüme etmek istiyorum. Böylece insanlara yardımcı olabilirim" diye sürdürüyor konuşmasını Carina. Yapılacak çok şey varmış. "Birçok şeyin olduğunu düşünüyorum. İnsanlar yavaş yavaş paradan başka şeyler de düşünmeye başlıyorlar. Mesela bir araya gelip resim yapıyorlar. Şehirlerdeki eski evleri onarmaya başlıyorlar. Şehirlere daha çok park açılmaya başlıyor..." Bu olanlar Carina'yı mutlu ediyormuş. İçini çekiyor ve rahatlıyor bunları söylerken. "Bazen gereğinden fazla düşündüğümü sanıyorum."

"Eğer bir erkek yeteri kadar çekiciyse başka bir şey yapması gereksizdir. Beni güldüren erkeklerden çok hoşlanırım. Yaşı ise önemli değildir."

"Sizi gidi yaramazlar! Demek 'Kamasutra'yı siz de okudunuz."

Amansız takip

ACIMASIZLIĞIYLA ÜNLÜ LYON KASABI KLAUS BARBIE'NİN TARİH ÖNÜNDE YARGILANIŞI...

makale: hakan nalçacı

Aralık '73'ün karlı bir öğle sonrasında Gestapo Şefi Kurt Lischka, Köln'deki evinin yakınında arabasına binerken, tanımadığı bir adamın beynine dayadığı silahla irkildi. Lischka, yıllardan beri korkusuyla yaşadığı kaçınılmaz sonla karşılaştığını kavradı. Yaşlı Gestapo ölmek üzere olduğunu düşündü. Ama Serge Klarsfeld sadece, ona tiksinti ve aşağılayıcı bir gülüşle baktı ve arkasını dönüp uzaklaştı.

Bu eylem Serge'nin, intikamın aslında ne kadar kolay olabileceğini gösterme biçimiydi. Ancak savundukları yasal yollar ve adalet daha geç geldi. Sonuçta Lischka, 1979 yılında yaptıklarının bedelini tarih önünde yargılanarak ve ağır hapis cezasına çarptırılarak ödedi.

Kimdi bu Serge Klarsfeld? Babası, Auswichtz'de öldürülen Yahudi asıllı bir Fransız avukat. Yaşamlarının vazgeçilmez bir tutkusu haline gelen, II. Dünya Savaşı suçlularını mahkemeye çıkarma arzusu, karısıyla birlikte bu avukatı, amansız bir takiple eski Gestapo subayı Klaus Barbie'nin peşine taktı. Karısı Beate Klarsfeld ise; Berlin doğumlu, Hitler ordusundaki bir askerin kızıydı ve evlendikten sonra Serge'yle ortak mücadelelerine başladılar.

Lischka'yı mahkeme önüne çıkartmışlardı ama Lyon Kasabı Barbie'yi kovalamaları, bu tip bir başarı olmaksızın, on yıl engellerle sürmüştü. Ta ki 4 Temmuz 1987 akşamına kadar...

Fransız mahkemeleri tarafından iki defa gıyaben ölüme

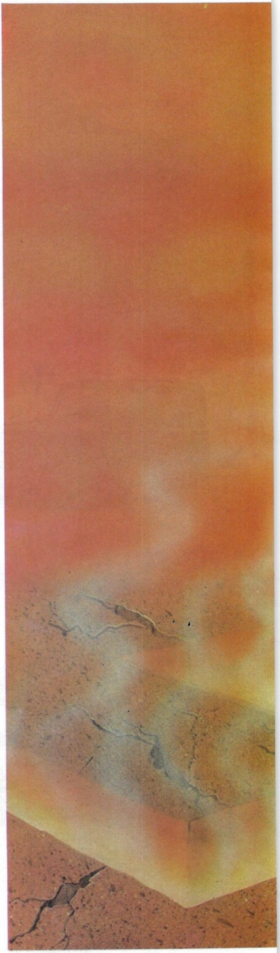

İLLÜSTRASYON: ÇAĞLAYAN YALÇIN

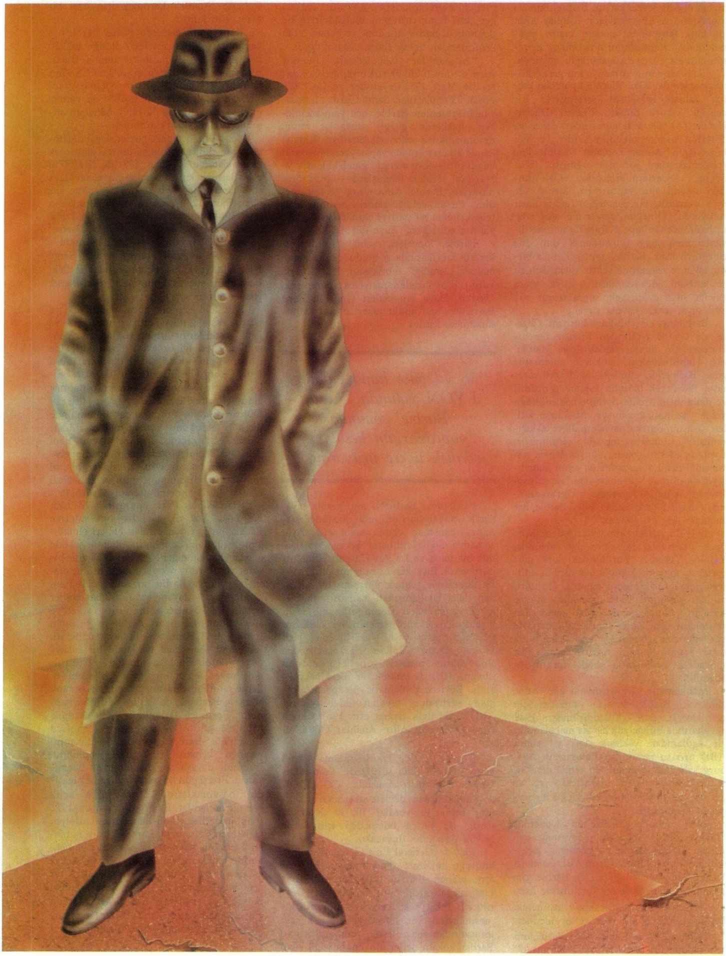

mahkûm edilmesine karşın, Barbie, Bolivya topraklarında 32 yıl Klaus Altman adını kullanıp, şöhretli bir işadamı olarak yaşamış ve aynı zamanda bir dizi Bolivya diktatörünün üst düzey danışmanlığını yapmıştı.

1944 yaz sonu, Almanya'nın geri çekilmesi sırasında, Klaus Barbie Lyon'dan kaçtığı zaman arkasında sersemletici bir vahşilik rekoru bıraktı. Fransız Direniş Hareketi'ni yok etme görevindeyken, en az dört bin insanın katledilmesinden ve yedi bin insanın "Alman Toplama Kampları"na yollanmasından sorumlu olmuştu. Kan dökme olaylarının birçoğunu emri altındaki adamlarına yaptırırken, kendisi de aynı zamanda, bir parmağını tetikte hazır tutuyordu. Örneğin, enselerine ateş edip mahkûmları Gestapo Karargâhı'nın merdivenlerinden aşağı yuvarlamak onu çok eğlendiriyordu. Barbie, ayrıca, Lyon'a birkaç işkence tekniği de soktu: Elektrik şoku ve kurbanı önce dondurucu suya, sonra kaynar suya daldırmak, sonra tekrar buz gibi suya, tekrar kaynar suya!..

Barbie'nin en iyi bilinen kurbanı, Charles de Gaulle tarafından Fransız Direniş Hareketi'nin başına atanan Jean Maulin' dir. Hapishanedeki tanıkların anlatımına göre, Barbie'nin elindeki bu değerli direnişçi dövülerek ölümün eşiğine getirilmiş ve daha sonra trenle Berlin'e nakledilirken yolda yaşamını yitirmiştir. Maulin'in külleri savaştan sonra Fransa'nın diğer 60 kahramanıyla birlikte toprağa serpilmiştir. Lyon'da dikkati çeken yalnızca Barbie'nin vahşiliği değil aynı zamanda onun inatçılığıydı da. Birçok SS subayı arkadaşı, savaşın kaybedildiğini kavrayarak eylemlerini azaltmaya başladıkları zaman bile, Barbie her zamanki gibi acımasızdı.

1944'ün 7 Nisan gününden sadece iki ay önce Fransa'da, Izieu'nun bir köyünde, Yahudi Yetimler Yurdu'ndaki kırk dört çocuğun toplama kamplarına sürgün edilmesi için toplatılmasını emretti. On dört, on altı yaşlarındaki bu çocuklar, ana ve babaları ölüm kamplarına gönderilen yetimlerdi. Izieu'dan alınıp Auschwitz'de gaz odalarına gönderilen çocukların sonu daha sonra Fransız direnişçilerinin bir mücadele şarkısında halk tarafından öğrenildi.

Mahkemede yargılanmasını göz önüne almazsak, Barbie, savaşta yaptıkları için ceza alacağı yerde ödüllendirilmiştir. 1948 ilkbaharında birkaç yüz hayata mal olan son bir katliamdan yaklaşık dört yıl sonra ABD ordusu tarafından Bavarian'ın Ausburg şehrinde dönemin en temel gereksinimleri olan sigara, barınacak yer ve istediği her türlü yiyeceği bulduğu bir serbestlik tanınmıştı.

1946 yılında Barbie'nin yönetmiş olduğu silahlı mücevher soygunu için Alman polisi, Barbie'yi yakalama girişiminde bulundu. Buna karşın ABD Merkezi Haber Alma Teşkilatı (CIA), Barbie gibi adamların, yeni düşman komünizme karşı en değerli silahlar olacağını düşünerek, Barbie'yi suçlamak yerine, zararı ödediler.

"Klaus Altman" adını alan Barbie'nin yeni pasaportunda doğum yeri "Kronstad" (var olmayan bir kasaba) yazıyordu. Barbie, gerçekte, Bonn yakınında Badgodesberg'de doğmuştu. Barbie'nin anne ve babası onun doğumundan üç ay sonra evlenmişlerdi.

"Altman"lar Cenova'dan, Buenos Aires'e İtalyan büyük yolcu vapuru Corientes ile Mart 1951'de gittiler ve La Paz'a Nisan 23'te ulaştılar. Santa Curuz'un taşrasından geçerken Barbie, ona yeni memleketi hakkında güzel duygular veren, umulmadık bir gösteriyle karşılaştı. Kasaba içinde askeri yürüyüş yapan yerel faşistlerin bandosu —kahverengi gömleklilerdi ve Nazi kol şeritleri takmışlardı— geçit törenindeydi. Barbie, daha sonra "Karar verdim. Fırsatı geldiği zaman, benimle aynı felsefesi olan bir partiye elimden geldiğince yardım edeceğim," diye düşündü.

Barbie, önceleri, şehir dışında bir kereste fabrikasında iş buldu. Sonra kendi ambalaj sandığı fabrikasını, La Paz'da kurdu. Kısa sürede İspanyolcayı öğrenerek, 1964'te, Hava Kuvvetleri Generali Rene Barrientos'un yaptığı askeri darbe sonrası hükümete katıldı.

"38 yıl önce kana buladığı LYON yolunda 'Kasap Barbie' sonunda yaptıklarının hesabını vermek üzere uçuyordu."

Barrientos, Barbie'yi anti-gerilla savaşında uzmanlaşmış ordunun dördüncü kısmına, danışman olarak tayin etti. Aynı zamanda Sivil İstihbarat Servis Merkezi' nde bir masa ve La Paz Havaalanı'nda bir büro verdi. Bu askeri faşist rejim için, Fransız direnişiyle zalimce uğraşmış bir adamdan daha iyi danışman olamazdı. Barbie, askeri ve istihbarat işlerini şefleri gibi nisbi gizlilik içinde sürdürmenin iyi olacağını düşündü, fakat yaşlı Nazi ülkenin, yeni Ulusal Deniz Yolları, Transmaritama Bolivya'nın birinci yöneticisi olduğu zaman, daha da yüksek bir mevkiye yükseldi. Böylece diplomatik pasaportlu Altman serbestçe seyahat edebiliyordu. ABD'yi iki defa ziyaret etti, 1967 yılında New Orleans'ın Altın Anahtar Ödülü'nü aldı.

Barbie, 1971'de Transmaritama'yı kötü idare sonucu iflasa sürükledi. Transmaritama'nın borçları arasında; COMİBOL diye adlandırılan, devlete ait maden şirketinin, Barbie'ye verdiği 10.000 dolar da vardı. Bu borcu ödemediği için ilerde büyük pişmanlık duyacaktı.

1980'de General Luis Garcia Meza'nın kurduğu hükümet döneminde en üst vazifeye atanan Barbie, hükümetin başarıya ulaşmasına yardım etti ve MIR'ın (Devrimci Hareket) sekiz genç liderinin katledilmesi olayında yer aldı. Meza rejimi, kokain ihracatından zenginleşme yoluna girişti ve Barbie kokain şeflerinin en büyüğü olan Roberto Suarez'i korumak için özel bir askeri tim kurdu.

Kaos dolu günlerde Klaus Barbie'nin yaşamının oldukça cazibeli olduğu dikkati çekiyordu. O, kaçınılmaz sonuna kadar, rütbesinde bile ilerlemişti. Alman SS'leri içindeyken yalnızca bir yüzbaşıyken, Bolivya Gizli Servisi'nde 1981'de yarbay oldu. —Bu, Bolivya'da bir yabancının erişebileceği en yüksek rütbeydi.—

Batı Almanya'daki güçler, legal düşünceler temelinde, Barbie'yi düşüşe götürecek çalışmalar içindeydiler. 1971'de IZIEU'lu çocukların yakın akrabalarının açtığı dava sonucunda, 1944 yılındaki 44 çocuğun gaz odalarında öldürülme olayında Barbie'nin suçu kanıtlanamıyordu. Bu nedenle Izieu katliamında suçlanamadı. Böylece Barbie' ye karşı açılan Alman davası düşürüldü.

Kararın kopyası Fransız Avukat Serge Klarsfeld ve karısı Beate'ye ulaşana dek, Barbie'nin suçsuz bulunması genel olarak gözden kaçtı.

Klarsfeld'ler polis gücü, politik etki ve bütçe eksikliğinden ötürü, araştırma ve halk gösterilerine umut bağladılar. Yöntemlerine en iyi örnek: 7 Kasım 1968'de Almanya'nın yüksek rütbeli devlet memuru Kurt Georg Kiesinger'in yüzüne, Batı Berlin Kongre Salonu'nda şamarı patlatmak oldu. Klarsfeld'ler, Kiesinger'in, Hitler'in Dünya Radyo Propaganda Bölümü'nde direktör olduğunu gün ışığına çıkardılar. Şamar: Nazi geçmişi olan bir adamın, Yeni Almanya'da lider olmasına Beate'nin gösterdiği bir reaksiyondu. Kiesinger bir yıl sonra savaş sırasında, sürgün ve anti-Nazi olan Willy Brandt tarafından düşürüldü.

Klarsfeld'ler Barbie davasında Münich Kararı'yla şok oldular, başsavcı yalnızca Barbie'nin gaz odalarından haberi olmadığını değil, daha da rahatsız edici bir şekilde olaylara katılan diğer Nazi'leri de kayıran bir karar verdi. Alınan kararın değiştirilme olasılığı, yalnızca Barbie'nin suçlu olduğunu kanıtlamaya dayanıyordu. Klarsfeld'ler hemen işe koyularak, bir grup Yahudi'ye ateş edilmemesi için, Barbie'ye yalvaran Lyon Yahudi Komitesi'nin hayattaki lideri, Raymond Geissman hakkında bir hikâye duymuşlardı. Bu hikâyede Barbie "Sürülmüş veya ateş edilmiş aynı şey" demişti. Serge şahitliğine dayanmak için Geissman'ı ararken, Beate, üç çocuğunu Barbie'ye kaptıran Fortunee Benguigui adlı kadınla Münih'e gitti. Orada, başsavcı Manfred Ludolph'a Barbie davasını (tahkikatını) yeniden açması için ricada bulundu. Ludolph davaya yeniden dönmek istemiyordu. Ertesi gün iki kadın mahkeme binasının basamaklarında korkusuzca açlık grevine başladılar. Bu protesto sonucu, 1971 Eylül'ünde Beate'i ofisine çağıran Ludolph, Geissman bulunursa, Barbie Davası'nı tekrar açacağına söz verdi. Daha sonra gerçekten de tahkikatı yeniden açtı, hatta La Paz gazetesinden kesilmiş bir fotoğrafta, bir grup yerel işadamı ile birlikte Barbie sanılan bir şahsı işaret ederek "Eğer doğruysa bunu gün ışığına çıkarın," dedi. Beate, fotoğraftaki saçları dökülmüş fakat dinamik adamı

(devamı 114. sayfada)

"Gölge Adam filan anlamam. Odama gireni affetmem."

75 Twin Spark

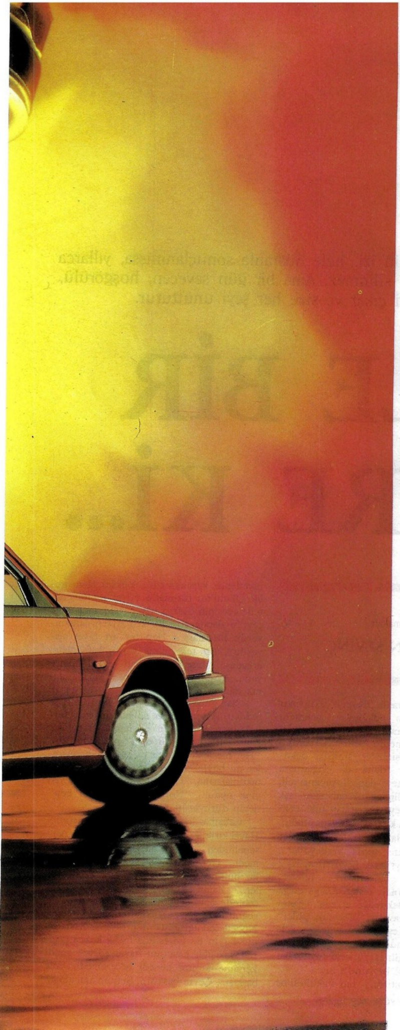

Alfa Romeo 75 Twin Spark

GERÇEK BİR KARAKTER

O TOYOLA çıkmış, oldukça süratli bir şekilde yolunuza devam ederken süratle bir otonun yanınızdan geçtiğini görür gibi oluyorsunuz. Çünkü kaşla göz arasında kaybolup gidiyor. Otomobilin rüzgârı sizi hafifçe sarsarken, siz merakla markasını görmeye çalışıyorsunuz, ama nafile... Uzun bir süre de markasını öğrenemiyorsunuz.

Aslında siz otomobilden çok iyi anlayan, tüm markaları ve onların özelliklerini bilen, yeni çıkan her modeli takip eden bir otomobil hastasısınız. Ama demek ki bu otoyu bir türlü hatırlayamadınız. O zaman size tavsiyemiz en son model otomobillerin sergilendiği bir galeriye gitmeniz. O galeride gezerken özellikle bir araba sizi çekim alanına sokacak ve görünüşüyle sizi etkileyecektir. Biraz daha yaklaşırsanız ona sahip olma arzusu bütün benliğinizi saracaktır. Bu kadar yaklaştıktan sonra markasını da görmemeniz olanaksız olacaktır. Bu otomobil Alfa Romeo'nun 1987'deki en son ürettiği model olan 75 TWIN SPARK'tır.

Alfa 75 Twin Spark'ı gördükten sonra, bundan birkaç ay önce '87'nin en iyi otomobilleri arasına Alfa Romeo'yu aldığımız için ne kadar olumlu bir iş yapmakla kendimizi ve Alfa'yı kutluyoruz. 75 Twin Spark, Alfa'nın en son modeli; yani Alfa bir yıl içerisinde iki yeni model üreterek bu işi ne kadar ciddiye aldığını gösteriyor.

İtalyan otomotiv endüstrisinin en büyük temsilcilerinden biri olan Alfa Romeo'nun bu yeni modelinde İtalyan desinatörlerinin yaratıcılığını görmek mümkün. Gerçekten de Twin Spark'ın kaliteli ve usta işi bir dizaynı var. Kibar, genç ve dinamik. Alfa'nın bu yeni tipi estetik açıdan "tipik önü kesik" özelliği taşıyanlardan. Bu versiyon ayrıca değişik hava alma noktaları olan

(Devamı 104. sayfada)

İlk deneyimin izi, hele hüsranla sonuçlanmışsa, yıllarca belleklerden silinmez. Ama bir gün sevecen, hoşgörülü, anlayışlı biri çıkar ve size her şeyi unutturur.

ÖYLE BİR HEMŞİRE Kİ...

makale

ERKAN SEVİNÇ

ADI Ayten'di... Esmer, uzun boylu, alımlı bir kadındı... Evli, bir çocuk sahibiydi... Kendine iyi bakıyordu... Eşini işine, kızını okuluna yolcu etti... Sabah makyajı için aynanın önüne kuruldu... Gözlerini kalemle boyarken, daldı gitti günlere... Gençlik günlerine... Hemşirelik yaptığı günlere... Problemli günlere...

Tutucu bir ailenin kızıydı Ayten... Babası beş vakit namazında, orucunda, niyazında bir insandı... Üç kez hacı olmuştu... Kızına çocukluğunda da çok düşkün olan baba, serpilip büyüdükçe daha da sıkıya almıştı körpecik varlığı... Eve biraz gecikse zılgıtı yiyiyordu kızcağız... Ne kız arkadaşı vardı doğru dürüst ne de erkek... Lise ikide modern matematikten ikmale kalınca ayrı bir kıyamet koptu evde... Sağa sola haber salındı... Yazın ailesi deniz kenarına çadır kurarlarken, Aytencik 50 yaşlarında bir öğretmenden ders almaya başlamıştı bile... Erkek kardeşi Çetin de yaz fedakârlığı yapmış, ablasıyla birlikte kalmıştı... Bırakılmıştı gözcü olarak...

Bir Cuma günüydü... Çetin'i arkadaşları sokak arasında futbol maçına çağırdılar... "Ablamın dersi bitsin gelirim" dediyse de dinletemedi... Kapıyı çekti, çıktı çaresiz... Sokaktan gol sesleri gelirken, Ayten'de bacaklarında yabancı bir erkek eli hissetti... Öğretmenin elini...Ürperdi... Dudaklarından kosinüsler, sinüsler dökülürken parmaklar daha da yukarılara kaydı... Eliyle itmeyi denedi yabancı eli, yapamadı... Cinselliğine uzanan eller, aşk üçgeninde gezinmeye başlamıştı bile çoktan... Sonra defter, kitaplar bir yana atıldı... Dudaklarla dudaklar, dudaklarla göğüsler buluştu... Bir süre sonra yerdeydiler... Hızla çıkartılan giysiler... Bağırış, çağırış... "Yapma, n'olur" yalvarışları... İnleme, yudum yudum alınan zevk... Dalga dalga gelen orgazm... Bakireliğe elveda... Çetin "Kazandık... Baklavaları kazandık, abla!" derken, ablası "Keşke olmasaydı" ya gelmişti bile beyninde... O güzel rüyadan uyanmıştı artık... Bir saat önceki doyumdan nefrete uzanan yol başlamıştı bile...

Ayten liseyi bitirdi... Tıp Fakültesi'ne niyetlendi, kazanamadı... Yüksek Hemşirelik Okulu'nu tutmuştu puanı... Üniversitede ailesinin baskısı biraz azaldı ama, yine çevresi dapdardı... Bu kez Ayten ısınamıyordu insanlara... Hep bir art niyet arıyordu... Bir tek Selma vardı, kafa dengi arkadaşı... Lisede başından geçeni bilmeyen... Ayten'i hanım hanımcık bir kız olarak tanıyıp seven...

Okul günlerinde eve gelen görücüleri de reddetti Ayten... Gece nöbetlerinde doktorlarla hemşireler yan odalarda kıkır kıkır kıkırdaşırlarken sinir olan yine Ayten'di... "Her meslekte orospu var, sadece hemşireler mi böyle" diyen yine o... "Buzdolabı" takılmalarına, "Orospu mu olayım?" diyen yine oydu... "Normal bir insanım ben" deyip duruyordu Ayten...

Çalışma hayatı da tam bir hüsran... Hayal kırıklığı... Görev yaptığı serviste personelinden doktoruna kimseyle geçinemedi... Genç doktorlar hazır fıstık gibi bir kız bulmuşken, araklama peşine de düştüler... Zaten klinikte kimin eli, kimin cebinde belli değildi... Gördükleri daha da soğuttu kızcağızı erkeklerden, ilişkilerden... Nöbete kaldığı günlerden birinde hastanenin kuytu bir köşesinde trafik kazası geçiren yakışıklı hastasını hayal ederek kendi kendine tatmini denedi beceremedi... Aile baskısı... Çevre baskısı... Şefinin akıl almaz

İLLÜSTRASYON: ALP İŞMEN

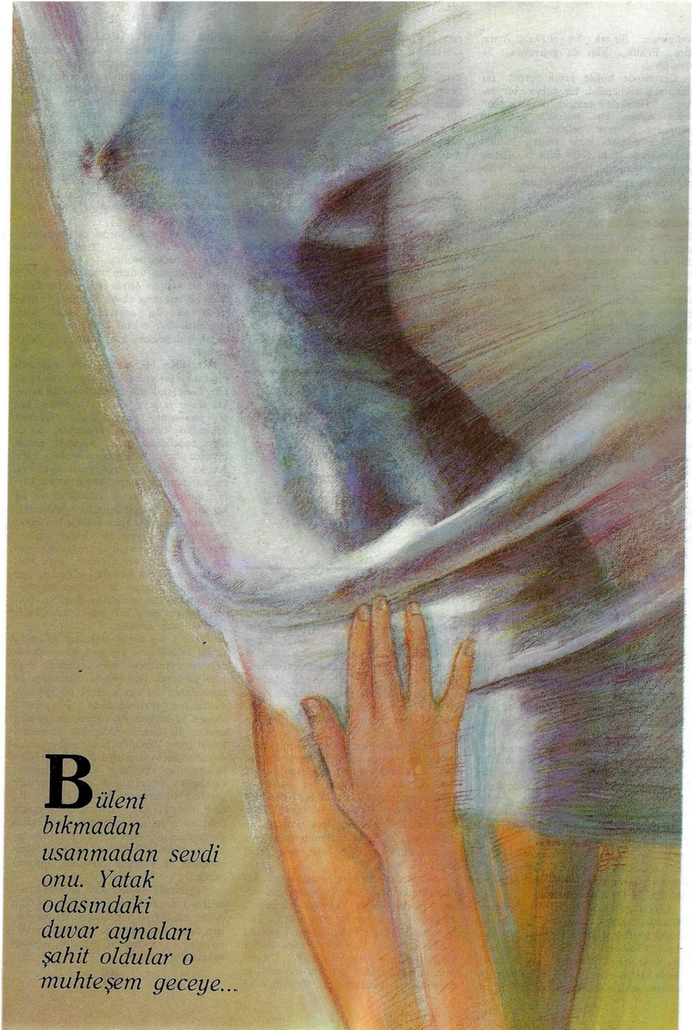

Bülent bıkmadan usanmadan sevdi onu. Yatak odasındaki duvar aynaları şahit oldular o muhteşem geceye...

takılmaları... Bir tek çıkış yolu kaldı Ayten için... Evlilik... Yaşı da geçiyordu... 31 olmuştu...

Çevresinde birkaç erkek vardı... Bir elektronik mühendisi, bir doktor, bir işadamı... "Herkesle evlenirim, doktorla asla" diyen Ayten, Dr. Bülent'le bir gün pastaneye çıkmaya -nefsiyle uzun uzun mücadele ederek- karar verdi... Biraları yudumlarken, elini tuttu Bülent... Hiçbir şey hissetmiyordu... Hele "iyi geceler" öpücüğü de ne gereksizdi Allah aşkına...

Allah'ın izni, Peygamber'in kavliyle nikâh masasına oturduklarının gecesi üstünde sanki bir hayvan vardı Ayten'in... Bastıran, gidip gelen bir hayvan... Günler geçti... Yaşam daha da bir çekilmez oldu... Eşi doktor olmanın da avantajıyla "Bu böyle olmaz... Gel bir arkadaşa göstereyim seni" dedi... Ayten psikiyatrın karşısına oturdu... Anlattı, anlattı... Normal bir insandı, niye zevk alamıyordu eşinden... Psikiyatr anlattı, anlattı... Cinsel soğukluğu, nedenlerini, çarelerini...

Aslında cinsel soğukluk ya da frijidite deyimi bugün için benimsenmiyordu... "Kadında Cinsel İşlev Bozukluğu" deniyordu, Ayten'in durumuna... Öyküye biraz ara verip, Dr. Emre Kapkın'a kulak verelim dilerseniz...

"Bozukluk ya birincildir, yani kadın tüm yaşamı boyunca tek bir uyarılma ya da orgazm yaşamamıştır ya da ikincildir yani yaşamında en az bir kez orgazm olmuştur."

Kadında cinsel uyarılma da erkekte olduğu gibi iki sistemin katılımıyla oluşur. Cinsel organlarda damar çapları değişikliği bir kan göllenmesi yaratır ve bu değişimler uyarılmanın ilk dönemlerinde yer alan belirtilerden sorumludur. Örneğin, vajenin genişleyip balonlaşması, küçük ve büyük dudakların şişip düzgünleşmesi, vajen ağzında penisin girişi kolaylaştıran kaygan bir huninin oluşması ve de vajenin kayganlaşmasını sağlayan salgılanmanın olması gibi.. Bir cinsel yaşantının ilk evresi olan uyanma "Arousal" ve "plato" evreleri bu damarsal değişimlerle gerçekleşir. Olaya katılan ikinci sistem sinir sistemidir. Yani refleks yolları... Klitoristen başlayan refleks halkası omurilikten döner, vajen ve rahimin düz kaslarında sonlanır. Cinsel yaşantının üçüncü evresi olan orgazm, klitoriste yoğunlaşan uyarmalarla refleks olarak vajen içinde ve rahimde oluşan art arda 8-10 kasılma ile birkaç saniyede tamamlanır ve eğer uyarma sonlandırılacak olursa tüm bu değişimlerin 5-10 dakika içinde yittiği, sönme "resolution" evresine geçilir. Uyarma sürdürülürse kadında erkekten farklı olarak herhangi bir bekleme, dinleme gereksinimi olmaksızın ikinci, üçüncü orgazmlar gelişebilir. Orgazm gerçekleşmeden uyarmalar kesilecek olursa cinsel organlar çevresindeki kan göllenmesinin dağılımı 24 saate dek sürebilir.

Cinsel organlardaki bu olayların gerek başlaması, gerek sürmesi için beynin sürekli işbirliğine gerek vardır. Beyin uyarılmanın başlasına izin verilip verilmeyeceğine karar verir... Bu adamla sevişeyim mi? Yer ve zaman uygun mu? Üşüyor muyum? Açlıktan midem kazınıyor mu? vb... Partnere, dış ortama ve bedenin kendisine ilişkin tüm kontroller olumlu puanlar alınca beyin bedene, beş duyuya gelen uyaranları uyarılma doğrultusunda kullanmaya emir verir. Yani yavaş yavaş motora gaz verir. Süreç içinde durmadan puanlamayı sürdürür. Örneğin parfüm uyarılmayı artırır... Sarmısak kokusu azaltır... Olumlu puanlar, olumsuzları aştığı sürece işler yolunda gider...

İşte frijidite denilen işlev bozukluğu bu sürecin herhangi bir noktasında takılıp kalma ve oradan öteye geçememektir. Takılma ne denli başlardaysa bozukluk o denli ağırdır. Bazı kadınlar bir cinsel uyarılmayı düşünemezler bile...

Cinsel işlev bozukluklarının çok büyük bir kısmı organik hastalıklar sonucudur. Ruhsal hastalıklarda da depresyon en ön sırayı alır. Herhangi bir bedensel ya da ruhsal hastalık olmaksızın ortaya çıkan cinsel işlev bozuklukları en sık rastlanan durumdur."

Peki, cinsel ilişkinin kötü bir şey olduğu düşüncesi Ayten'deki gibi mi gelişiyor

"Uyarma sürdürülürse, kadın, erkekten farklı olarak, herhangi bir bekleme, dinlenme olmadan ikinci, üçüncü defa orgazm olabilir."

hep... Erkeklerin kötü, kaba yaratıklar olması... Erkeklerin kendisini kullanacağı kavramını beynine yerleştirmesi... Kızlığının istenmeden bozulması. Kötü deneyimler... Bunlar hep etken... Hele bizim kültürümüzde eğitimsizlik nedeniyle ilk cinsel ilişkilerini pek çok kadın tecavüz biçiminde yaşamakta... Eğitimsizlik dedik... Cumhuriyet tarihinde aşk konusunda kadın erkek ilişkisi konusunda kompozisyon ödevi vermiş edebiyat öğretmeni var mı acaba?

Bir de mastürbasyon ve petting deneyimlerinden sonra cinsel birleşmenin çok daha fazla zevk vereceği düşüncesi, cinsel ilişkinin çok mükemmel bir olay gibi beyinde canlandırılması da işlev bozukluğuna neden... İlişkiyi hayalinde fazlaca abartması ilişki sırasında "başarı kaygısı"na dönüşüyor, bu cinsel dürtünün olağan akışını durduruyor... Alın size yine cinsel soğuk bir kadın...

Neyse yine dönelim hemşiremize...Artık işi bırakmıştı... Evde, ev hanımlığını seçmişti meslek olarak... Yemeğe oturdular... Nefis yemekler yapmıştı yine Ayten... Tatlıya sıra geldiğinde Bülent, Ayten'i yanında buldu birden... Taa iki yıl önce hediye aldığı parfümle âdeta yıkanmıştı... Üzerindeki ev kıyafetinden oracıkta sıyrılmış, iç çamaşırlarıyla kalakalmıştı... Ne yemek, ne günlük muhabbet... Dosdoğru yatağa gitti beraberlik... Tek kelime konuşmaksızın... O gün kendilerine telkin edilen her şeyi uygulamaya, birbirlerinden habersiz, apansızın karar verdiler... Başaracaklardı zevk almayı... Ayten, başarmalıydı da... "Evlilikte her şey seks değil" diyen, frijit lakablı Ayten'in gecesi oldu o gece. Bülent bıkmadan usanmadan sevdi onu... Tepeden tırnağa... Yatak odasındaki duvar aynaları şahit oldu o muhteşem geceye... Defalarca olunan orgazm... Defalarca birlikte boşalım... Bülent'in sesi oda duvarlarında yankılandı, kahkahalarla karışık... "Frijit, şimdi oldun Brijit..."

Neler telkin ediliyor bu tip olgularda... Nasıl bir tedavi yani... Yine Dr. Emre Kapkın'a başvuruyoruz...

"Sağaltımın temeli, bozukluğu kadının tıbbi bir hastalık olarak değil eşlerin ilişkisinde bir bozukluk olarak ele almak ve uyarılma ya da orgazma engel olan olumsuzlukları eşlerin birbirine yardımcı olarak gidermeleri için onları yönlendirmektir.

Öncelikle bir kısır döngü oluşturan yatakta bir şeyleri başarma kavramıyla savaşılır. Cinsel ilişkinin ilk basamağı olan karşılıklı duyu ve sevgi alışverişi dışındaki her şey yasaklanır. Örneğin cinsel organlara dokunmak birleşmeye kalkışmak, boşalmayı hedeflemek gibi... Karşılıklı olarak bedenin her noktasının yumuşak, hafif sevecen okşamalarla uyarılması olabilecek en çok duyumu yaşama antrenmanları verilir. Birbirlerine nazik, rahatlatıcı ve de keyifli, esprili yaklaşımları pekiştirilir. Dokunma, görme, koku yoluyla birbirinin bedeninin daha geniş bir biçimde algılanması ve bu algılamanın yarattığı değişimlerin (hoşnutluk, haz, uyarılma, istek gibi) paylaşılması daha sonraki basamaklar için bir temel oluşturur. Sevişmenin baş düşmanı olan zaman ve sıklık kısıtlamaları ortadan kalkar, eşler her gece uzun süreler yaşanan hazzı tanırlar.

Daha sonra cinsel organlara dokunma yasağı kaldırılır ve her gece tüm bedenin okşanıp uyarılması cinsel organların yine aynı yumuşak okşamalarla uyarılması ile tamamlanır. Bu sırada erkek bir sağaltım yardımcısı durumundadır. Hoşgörülü, sevecen ve kadının yönlendirmesine kendini uyaran bir tarzda yaklaşması düzelmeyi kolaylaştırır. Bazen kadının cinsel organına dokunulmasına duyduğu direncin ortadan kalkması için günlerce elini hiç hareket ettirmeden onun cinsel organı üzerinde gevşekçe tutması söz konusu olabilir. Bu evre kadının elle uyarılmasıyla orgazm olmasına vajen içine kendisinin ya da eşinin parmağının girmesine alışmasıyla tamamlanır ve sonraki evreye, cinsel organları değinmelerine ve birleşme sırasında orgazma geçilir.

Sağaltımda önemli olan kadının kendi bedensel duyumlarını tanıması, bozukluğu eşlerin elbirliğiyle yenebildiklerini yaşamaları, cinsel ilişki sırasında yaşadıklarını birbirleriyle ve hekimle çok rahat bir biçimde konuşmaları gerekir.

"Şömine karşısında yapılırsa bu iş'in günah olmayacağını hangi aziz söylemişti John?"

James Bond sinemada 25. yılını kutluyor. Ve bu 25 yıl içerisinde dünya nüfusunun en az yarısı bu sinema klasiğini gördü. Ayrıca milyonlarca kişi de TV veya tiyatrolarda izleme fırsatını elde etti. Bunların hiçbirini yapamayanlar.

007'NİN KIZLARI

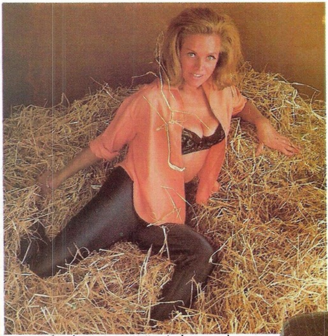

Ünlü, ulaşılmaz Grace Jones'un bir Bond filminde oynaması belki de kaçınılmazdı. Bu iki ünlü "A View to Kill" adlı filmde bir araya geldiler (aşağıda). Grace, PLAYBOY için de iki kez poz verdi.

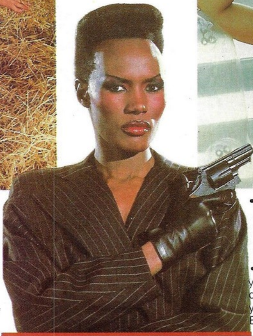

Fleming, yarattığı kahramanlara ilginç isimler vermesiyle de ünlüdür. Ünlü "Goldfingers" filmindeki Pussy Galore rolü, Honor Blackman (yukarıda) tarafından oynanmıştı. "From Russia with Love" adlı Bond filminde ise, James Bond Şark Express'inde, casus Titiana Romanova ile karşı karşıyaydı. Romanova rolünü Daniela Bianchi (aşağıda) oynamıştı.

Lana Wood (yukarıda), PLAYBOY'da boy boy resimleri yayınlanıncaya kadar Natalie Wood'un küçük kız kardeşi olmaktan öteye gidememişti. Nisan 1971'den sonra ise, PLAYBOY'da yayınlanan resimleri ona bir Bond kızı rolü kazandırdı.

ise, bu filmleri anlatan kitapları okudular. Yani kısacası, şu anda gümüş yılını kutlamakta olan James Bond, milyarlarca insana ulaştı ve onlara unutulmaz dakikalar yaşattı.

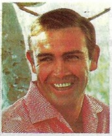

SEAN CONNERY

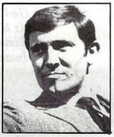

GEORGE LAZENBY

ROGER MOORE

TIMOTHY DALTON

Barbara Carrera (solda), 1972 yılı Şubat PLAYBOY'un kapağında yer almıştı. Daha sonra, "Never Say Never Again"de Sean Connery'nin rol arkadaşı oldu. Tanya Roberts (aşağıda) Barbara gibi PLAYBOY'un popüler fotomodellerinden biriydi. Roger Moore ile "A View To Kill"de oynadı.

Ursula Andress, 1962'lerde çekilen ilk Bond filmi Dr. No'nun yıldızıydı. Aynı zamanda PLAYBOY okuyucularının en beğendiği, PLAYBOY sayfalarında görmekten en çok memnun olduğu güzeldi.

Geride kalan yıllarda James Bond'a dair insanların kafasında silinmeden kalan bazı şeyler vardır. Bunlar şüphesiz ki bu filmlere imzalarını atan unutulmaz yıldızlar; Sean Connery, Roger Moore'dur. Ayrıca en yeni Bond olan Timothy Dalton'un seyircilerin kalplerine taht kuracağına da kesin gözüyle bakılmaktadır.
İnsanların unutmadığı diğer bir konu da James Bond filmlerinde rol alan "kızlardır". Yani "Bond Kızları".

007

PLAYBOY'un özel bir ilişki içinde olduğu iki Bond güzeli. "The Spy Who Loved Me"de ajan Anya Amasova rolündeki Barbara Bach (yukarıda) ve Kim Basinger (sağda) "Never Say Never Again"daki Domino rolünde. Her ikisi de PLAYBOY'da sık sık pozları yer alan en seksi yıldızlardan.

Dördüncü Bond filmi "Thunderball"un yıldızı Claudine Auger. 1965'te çevrilen bu filmde mekân Nassau'nun plajlarıydı ve Claudine filmde, bu pozu vermeye çok uygun seksi mayolarla dolaşıyordu.

Kimler yoktur ki aralarında... 1962 yılında ilk Bond filminde Connery'le birlikte oynayan ve ilk Bond kızı unvanını alan Ursula Andress, 1983'te yine Connery'le birlikte oynayan ve bugünlerin en aranılan yıldızı Kim Basinger, Roger Moore'le birlikte Britt Ekland, Maud Adams, Jane Seymour, Barbara Bach, Tanya Roberts, Grace Jones ve son Bond olan Timothy Dalton'un muhteşem kızı Maryam d'Abo.

007

Geçen yıl, Jane Seymour'un "Enchantress" adlı bir fotoğraflar kompozisyonunu yayınladık. Jane'nin 1973 yılında nasıl olduğunu, aradaki farkı değerlendirebilmek için onun eski fotoğraflarıyla aşağıdaki resmi karşılaştırın. Bu fotoğraf "Live and Let Die" adlı Bond filminden bir sahne. Aşağıda sağda ise seksi Fransız yıldızı Corinne Clery'nin bir pozu var.

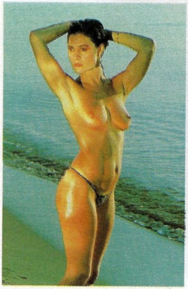

Goldfinger adlı filmde Sean Connery ile birlikte oynayan birçok güzel kadından en çok ilgi çekeni havuz sahnesiyle başları döndüren Margaret Nolan (aşağıda) idi. Bond filmlerinde baş kadın oyuncu rolünü iki kez üstlenen tek yıldız olan Maud Adams (sağda), "The Man with the Golden Gun" filminde ve 1983'te çevrilen "Octupussy" filminde Scaramanga'nın kız arkadaşını oynamıştı. Her iki filmin hikâyeleri de çeşitli zamanlarda PLAYBOY'da dizi halinde yayınlanmıştı.

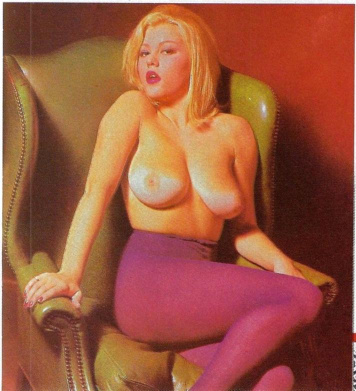

Bond kadınlarının hemen her filmde rol alanı gizli servisin şefi M'in sekreteri rolündeki Lois Maxwell'dir. Filmdeki adıyla Bayan Moneypenny, Broccoli tarafından yönetilen ilk 14 Bond filminde oynadı.

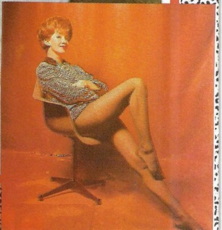

007 D'ABO

İngiltere'nin en zengin, soylu ve ünlü kişileri, bu yılın Cannes Film Festivali'nin balosuna gittiklerinde sarışın güzel Maryam d'Abo'yu İngiltere Prensi Charles ile gecenin seçkin şeref misafiri Sir Alec Guinness arasında gördüklerinde epey şaşırdılar. Neden Maryam? Sadece İngiltere'de doğmuş ve Fransa'da yetişmiş kültürlü bir genç kadın olduğu için değil tabii. D'Abo o gece son Bond filmi *"The Living Daylights"*'ın çekici kızı olarak tanıtıldı, Prens tarafından ve d'Abo film dünyasının bu en ünlü yıldızlarının katıldığı baloda büyük bir sükse yaptı. D'Abo'ya ün ve para kazandıran, onu Prens Charles'ın yanına kadar yaklaştıran "The Living Daylights"'ın büyük bir kısmı İngiltere'de çekildi. Bond'un 25. yılını kutladığı, Bond'u canlandıran geleneksel yıldızları Sean Connery ve Roger Moore yerine yepyeni bir James Bond'un tanıtıldığı film, çok kısa bir süre öncesine kadar d'Abo'nun rüyalarında bile görmeyi hayal edemediği uzak bir şeymiş. Cannes Festivali için Fransa'ya uçmadan önce Londra'da bir restoranda birkaç

007

Daylights'da bir çellisti canlandıran Maryam d'Abo, Bond filmlerinde alışılmamış bir karakteri canlandırıyor.

007

dakika için yakalayabildiğimiz d'Abo, bize buraya nasıl geldiğini şöyle anlattı: "Annem UNICEF kartlarının temsilciliğini yapıyordu ve ben okula Fransa'da gittim. Okuldan sonra birtakım reklam filmlerinde ve afişlerinde göründüm. Danny Kaye ile bir TV canlı yayınında oynadım. Peter Ustinov'un dizlerine oturduğum poster promosyon için kullanıldı." Canlı, yumuşak sesli, hafif aksanlı bir İngilizcesi olan kahverengi gözlü ve makyajı pek sevmeyen d'Abo her şeyden önce kültürlü ve zeki bir genç kadın. "Cyrano's Roxane" filminde oynayan d'Abo kendisini sıradan bir yıldız değil, önemli filmlerin yıldızı olarak görmek istiyor. Bond kızlarından Diana Rigg'in hayranı olan d'Abo, ilerde Rigg'in izinden gidip iyi filmlerin, TV yapımlarının ve kaliteli tiyatro oyunlarının vazgeçilmez yıldızı olmak istiyor.

"007, bugüne kadar filmlerinde birçok kadınla birlikte olmuştur. Fakat 'The Living Daylight's'da sadece D'Abo'yla sevişiyor."

"Benim canlandırdığım kız sadece bir seks objesi değil, ayrıca oldukça güçlü bir kişilik. Gerçek bir insan, bir müzisyen."

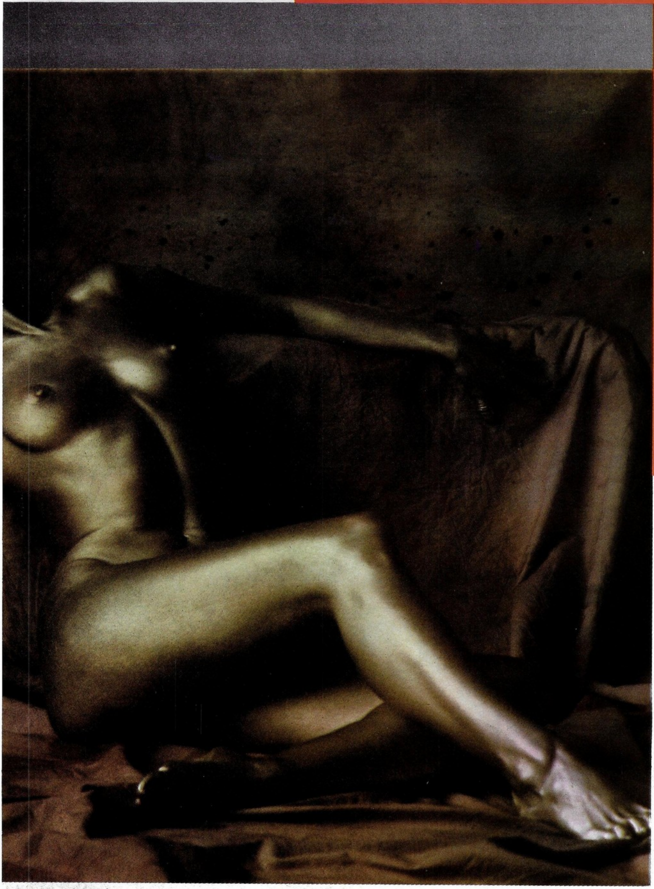

ŞARABIN
KEYFİ

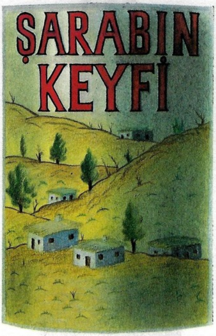

Yazın sıcak günlerine veda ettiğimiz şu günlerde, Boğaz kıyısında mütevazı bir balık lokantasında yemeğinizi yerken yanınızda olmasını en çok istediğiniz şey nedir? Sevgiliniz mi? Peki karlı bir kış gününde evinizde sevgilinizle baş başa vermiş düşen kar tanelerini izleyerek akşam yemeğinizi yerken masada en çok neyin bulunmasını istersiniz? Tabii bir şişe kaliteli şarap.

Türk mutfağına en uygun içecek olarak rakı yeğlense de gerçekten de şarap tüm dünya sofralarında yemekle beraber içilebilen en yaygın içecektir. Yemeğin gerçek tadının alınmasını sağladığı gibi, ona yeni bir tat ve hava da katar. Çünkü ülkemizde en çok yeğlenen içecek olan rakı yemeğe eşlik eden bir içecek değil yemeğin ona katkıda bulunduğu, içilmesini kolaylaştıran yardımcı bir unsur olarak yer aldığı bir içkidir.

Gerçek şarapseverler şarabın yanına hiçbir eş kabul etmeseler de şarap gerçekten de yemek içkisidir. Her yemek için, her tür masa için o ana çok uygun olan bir şarap muhakkak vardır.

Peki o ana uygun şarabı nasıl seçeceğiz? İşte bu oldukça güç bir iş. Çünkü şarabın iyi olup olmadığını anlamak bile başlı başına bir sorundur. Hatta şarap seçimi bir meslek olarak iş hayatında yerini almıştır.

Şarap uzmanları iyi bir şarapta olması gereken nitelikleri şöyle sıralıyorlar: Uzmanlara göre iyi bir şarabı anlamanın ilk kıstası rengi. Çünkü şarabın rengi onun niteliklerini ele veren en önemli unsur. Şarabın rengine bakarak onun kaç yıllık olduğunu anlamanız bile mümkün. Eski bir beyaz şarap altın sarısı renginde olduğu gibi kırmızı şarap da kiremit renginde oluyor. Tabii her şeyden önce şarabın görünümünün berrak ve parlak olması gerekiyor.

Uzmanlar, "Günde bir litreye kadar şarabı rahatlıkla içebilirsiniz hiçbir zararı yoktur, aksine faydası vardır," diyorlar.

İyi bir şarabı anlamada ikinci kıstas kokusu. İyi bir şarabın üzümden ve fermantasyondan gelen kendine has bir kokusu var. Eski bir şarabın kokusunu burunla alabildiğiniz gibi genzinizde de hissedebiliyorsunuz.

Ayırıcı kıstasların en önemlilerinden biri herhalde şarabın tadıdır. Uzmanlar diyor ki, "Tadım sırasında, şarabın uygun bileşimde olup olmadığı, yabancı unsurlar taşıyıp taşımadığı, noksanları ve hataları ortaya çıkar."

"İyi bir şarabın tadının şarap gibi olması gerekir" diyor bazıları. Doğruluk payı taşısa da oldukça lastikli bir yargı. Şarabın tadının, cinsinin ve türünün niteliklerine uygun olması gerekiyor. Dengeli bir yapısı, içindeki tüm unsurların kaynaşmış, tanensiz, dolgun içimli bir terkip taşıması gerekiyor.

Alt alta sıraladığımız tüm bilgilerin ortaya çıkardığı sonuç ise: "İyi bir şarap *eski* şaraptır" yargısı.

Diyelim ki tüm bu kıstasları göz önüne aldık ve bir şarap seçtik. İş bununla da bitmiyor, şarabın içinde bulunduğu şartlar da önemli.

Şarabı masamıza getirirken ona en uygun ısı derecesini de seçmemiz gerek. Çünkü fazla soğutulmuş şaraplar koku ve tatlarını gereği gibi veremiyorlar. Bunun nedeni duyu organlarımızın düşük ısılı ortamlarda koku ve tadı tam olarak algılayamaması. Öte yandan düşük ısı şarabın içindeki alkolün kendini göstermesini de engelliyor. Buna karşın yüksek ısı da şarabın sunulması için uygun değil. Bu sefer de alkolün kendini fazla göstermesi nedeniyle tadı acımsı ve sert olduğu gibi uzmanlara göre kükürt dioksit fazla hissedildiğinden koku keskin, tat yakıcı oluyor.

Şarapların cinsine göre en uygun ısı dereceleri şöyle sıralanıyor: Rose, şampanya ve köpüklü şaraplar için 8-10 C°, beyaz şaraplar için 12-13 C°, kırmızı şaraplar içinse 16-18 C°. Şarapları uygun ısı derecesine getirmek için buzdolabı gibi "buz yapıcılar" yerine doğal, yavaş bir soğutma yeğlenmeli.

Görüldüğü gibi şarabı seçip sofraya getirmek oldukça meşakkatli. Ama keyifli de. Tüm bu engelleri ve sınavları başarıyla geçen şarap yine de masanıza o kadar keyifle kurulamıyor. Çünkü her yemeğe her yiyeceğe

uygun başka bir şarap çeşidi var. Basmakalıp bir bilgi olarak öncelikle, beyaz şarapla beyaz etlerin, kırmızı şarapla dana, koyun gibi koyu renkli etlerin tercih edildiğini söyleyebiliriz. Gelelim ayrıntılara:

Altay Yavuzeser'in Tekel için hazırladığı broşüre göre şöyle bir sıralama yapabiliyoruz: Ordövr ile hafif sek beyaz şaraplar, sek şampanya, sek köpüklü şaraplar, sek porto ve şeri tipi şaraplarla vermutlar... Balık yemekleri ile asitli ve dolgunca beyaz şaraplar.... Balık kızartmaları ile kuvvetli ve dolgun beyaz şaraplar, orta kuvvetli pembe şaraplar veya tanen tadı vermeyen kırmızı şaraplar. Kabuklu deniz hayvanları ile sek beyaz şarap ve sek şampanya... Beyaz etlerle asidi az hissedilen dolgun beyaz şaraplar... Koyu renkli etlerle orta kuvvetli, karakteri belirgin beyaz şaraplar ve olgun kırmızı şaraplar... Tavuklar, ördekler gibi kümes hayvanlarıyla meyve kokulu beyaz ve kırmızı şaraplar... Şarabın en önemli mezesi sayılan peynir ile ise, pembe ve kırmızı şaraplar öneriliyor. Bilinen bir gerçek, şarapla beraber yeğlenecek yemeklerin cinsi ülkeden ülkeye, yöreden yöreye değişiyor.

İsterseniz yine o karlı kış gecesine, sevgilinizle birlikte yediğiniz akşam yemeğine dönelim. Sonunda karar verilmiş, masadaki yemeklere en uygun şarap çeşidi seçilmiş, uygun ısıda masaya getirilmiş olsun... Şarapseverlerin her derde deva olarak önerdikleri şaraptan kaç şişe içmeli? Uzmanlar, günde bir litreye kadar şarabı rahatlıkla içebilirsiniz,

hiçbir zararı yoktur aksine faydası vardır, diyorlarsa da gourmet'lerimiz bir yemekte en fazla üç kadeh şarap içilmesi gerektiğini, sonraki kadehlerde ağız tadının kaçtığı, yemeklerin tadını alamadığınız gibi şarabın tadının da yavaş yavaş kaybolduğunu söylüyorlar.

Her şey bir yana yeteri kadar içildiğinde şarap gerçekten de sağlığa yararlı bir içki. Besleyiciliğine ise diyecek yok. Bir litre şarapta 650 kalori olduğu düşünülürse ne kadar faydalı olduğu kolaylıkla anlaşılabilir.

Bir noktayı belirtmekte yarar var. Bakkallarda ya da lokantalarda direkt gün ışığına maruz kalan, dik olarak saklanan şarap şişeleri yukarıda baştan beri saydığımız nitelikleri

taşımadıkları gibi sağlığa zararlı da. Çünkü şarap saklamak için en uygun yerler serin ve karanlık yerler. Düşünülenin aksine şarabın yatık olarak muhafaza edilmesi gerekiyor.

Ülkemizin meyve üretimi açısından gerçek bir cennet olduğu göz önüne alınırsa niçin bu kadar az şarap içildiği önemli bir soru olarak karşımıza çıkıyor. Hele şarap korumayı ve nasıl içileceğini bilmememiz ise başlı başına bir muammaa...

Oysa ülkemizdeki şarap üretimi ve çeşitleri hiç de öyle azımsanacak kadar değil. Biz burada yüzlerce çeşit şaraptan yaptığımız ufak bir seçmeyi sunmakla yetineceğiz.

Kırmızı şaraplar: Tekel Buzbağ (470 TL), Güzel Marmara (350 TL), Hoşbağ (550 TL), Güneybağ (720 TL), Barok (1.900 TL), Kavaklıdere Dikmen (1.500 TL), Yakut (1.900 TL), Kavaklıdere Özel (2.200 TL), Kavaklıdere 1980 (4.500 TL), Kulüp (1.250 TL), Kulüp Dolçe Vita (1.600), Kulüp Özel Rezerv (3.000 TL), Doluca (1.250 TL), Doluca Antik (3.800 TL), Villa Doluca (1.750 TL).

Rose şaraplar: Güzbağ (420 TL), Doluca (1.250 TL), Kulüp (1.250 TL), Lal (1.900 TL), Özel Kavaklıdere (2.200 TL), Villa Doluca (1.750 TL).

Beyaz şaraplar: Çankaya (1.900 TL), Kavak (1.500 TL), Barok (1.900 TL), Trakya (420 TL), Barbaros (420 TL), Narbağ (420 TL), Ürgüp (420 TL), Özel Kavaklıdere (2.200 TL), Kavaklıdere 1980 (4.500 TL), Doluca (1.250 TL), Doluca Demisec (2.000 TL), Doluca Antik (3.800 TL), Villa Doluca (1.750 TL), Moskado (2.200 TL).

Şampanyalar ve köpüren şaraplar: Kulüp (3.000 TL), Baküs (2.500 TL), Dona (2.000 TL), Altın Köpük (5.000 TL), İnci Damlası (3.000 TL), Pembe Köpük (3.000 TL), Tekel Köpüren (780 TL).

Bundan sonraki işiniz bir şarküteriye ya da markete uğramak ve damak zevkinize göre bir şarap seçmek. Afiyet olsun...

Cocktail'de herşey "Dünya"yı güzelleştirmek için...

Bir sevgi türküsünde
bir geceyi yaşamak,
ve karşılamak
günün ilk ışıklarını güzel Dünya'nın...
Özgün müziğin
büyülü melodilerinde
mutluluğu bulmak...
Dünya mutfağının
mükellef sofralarında
damak zevkine varabilmek...
Yorgun bir günü
"güzel" bir gece ile terkedip,
güzelliğin rehavetiyle
"Dünya"ya dönmek.
Cocktail'de herşey;
"Dünya'nızı güzelleştirmek için...

Cocktail
RESTAURANT & BAR
147 90 71 · 141 06 11
Osmanbey Site Sineması Üstü

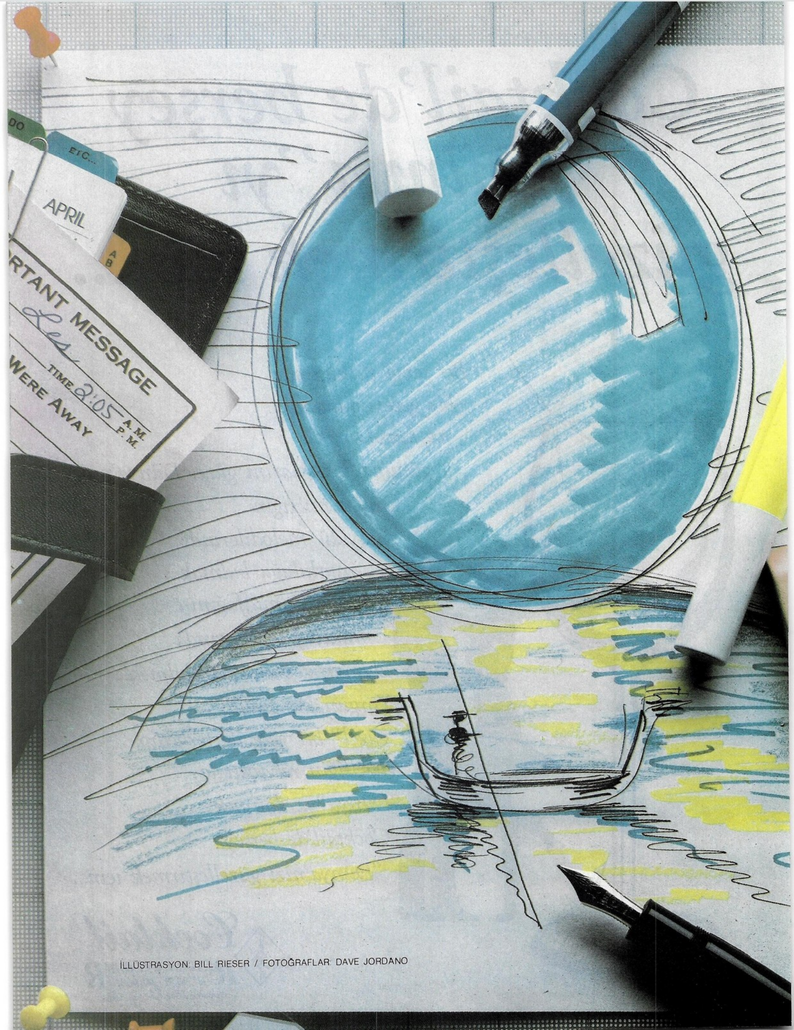

İLLÜSTRASYON: BILL RIESER / FOTOĞRAFLAR: DAVE JORDANO

KÜÇÜK MAVİ HAPLAR

Bir macera seçin. Hapınızı yutun, gözünüzü yumun. Hazır olun keyifli sürprizlere...

hikâye: MICHAEL LUBOW

İKİ ASİSTANIMLA birlikte 3 saatlik öğle yemeğinden sonra ofise döndüğümüzde, ajansımızın en büyük müşterisi, hatta Amerika'nın en büyük reklam bütçesini yöneten ünlü Dr. D.L. Henry bizi bekliyordu. Hepimiz toplantı masasının etrafına oturduktan sonra, doktor konuşmaya başladı.

"Elimde tuttuğum şey anıların kaynağıdır." Gülümseyerek avucunu açtı. Elinde, pürüzsüz yüzeyinde bir rakam görülen küçücük bir mavi hap duruyordu. "Çok ciddiyim" dedi.

Doktor, bana doğru eğilerek tuhaf bir soru sordu. "Les, şampiyonluk maçında, galibiyetinizi sağlayan sayıları attığında milyonlarca taraftarın seni alkışladıklarını hatırlıyor musun? Tabii ki hayır, çünkü sen ömründe profesyonel basketbol oynamadın. O sayılar atılırken insanın kendini nasıl hissettiğini, bu duyguyu bütünüyle hatırlayabilseydin..." O anda susup, doktor hapı ağızına attı.

"Kısacası, bu hap başkasının yaşadığı anıyı-parayla satın almak istediğiniz bir anıyı-alana yaşatıyor: Egzotik şehirler, dağlar, vahşi ormanlar, uzay yolculukları. Aşk anılarımız var. Her spor dalından da anılar var. Ürün dört dörtlük. Siz üçünüz bu ajansın en iyi yaratıcılarısınız. Bunu satmanın en güzel yolunu bulun." Cebinden bir hap daha çıkararak, masanın üzerine fırlattı. Masanın cilalı mermer yüzeyinde görülen hapın refleksiyonundan gözlerimizi alamıyorduk.

Ertesi sabah üçümüz toplanıp birer anı seçtik. Richard bir Fransız film yıldızıyla aşk macerası, Barbara da bir basketbolcunun anılarını seçtiler. Ben ise Venedik'te 4 günlük tatili tercih ettim.

Kendi masamda tek başıma otururken, tatil düşüncesi beni son seyahat ettiğim yere sürükledi, götürdü. Ne de mükemmel bir yerdi orası. Arka sokaklarda Marco Polo'nun evini arayıp sonunda bulduğumu, sonra da kaybolduğumu, tek bildiğim yeri, Rialto Köprüsü'nü aradığımı birer birer hatırladım. Bunları yeniden yaşamak beni korkuttu. Ama, böyle bir yere ömrümde gitmediğim aklıma gelince daha da ürktüm.

Tabii; hapın etkisindendi bunlar. Kapı aniden açılıp, Barbara neşeli ve heyecanlı bir tavırla içeri girdiğinde kendime geldim. Barbara yer yüzünde en güzel kadındı. Sarışın, yeşil gözlü Barbara.

Son derece kıskanç ve en az o kadar da huysuz bir kadınla evli olmam, ayrıca, Mafia'yla ilgileri olan babası ve dev gibi iki ağabeyi neyi değiştirirdi? Hiç beni ilgilendirmez... Tabii ki ilgilendirir!

Dikkatli olup, Barbara'yla olan ilişkimizi sadece bir iş ilişkisi düzeyinde yürütmem gerekiyordu. Ama o tebessümü, aldırış etmemek o kadar zordu ki...

Gözlerimin içine bakarak, "Takım arkadaşlarımla yıkandığımı hatırladım. Harikaydı" dedi Barbara.

"Barbara, kız olmaktan hoşlanmıyor musun?"

"Erkek olmak isteyen kim ki? Yalnızca onlarla yıkanmak hoşuma gitti. Anlarsın ya!" diyerek odamdan kayboldu. Karım intikam almaktan o kadar zevk almasaydı...

Öğleden sonra reklam kampanyası üzerinde çalışmak için üçümüz bir araya geldik. İsim önerileriyle başlayıp, bir müddet bununla oyalandık. Barbara'ya göre "anı" demek yeterliydi. Üstelik, ambalajda da iyi görünebilir. Hem bir resim çizip bize gösterdi. Bence bir şeyler hâlâ eksikti.

Doktor'la görüştüğümüz gün ve toplantı masasının parlak yüzeyindeki hapın yansıması aklıma geldi. Sanki iki hap varmış gibi görünüyordu. 'Yansıma' bir yerde anı demek değil miydi? Ve böylece 50.000.000 dolarlık reklam kampanyası başlatılmıştı.

Masanın üstünde yansıyan hapın imajını çizip, içine Venedik'ten birkaç görüntü yerleştirerek arkadaşlarıma gösterdim. Hafif bir tebessümle ikisi de sırtlarını koltuklarına dayadılar. "İsim de 'Güzel Yansıma' olmalı" dedim.

Birkaç saat sonra masamda viski içip keyif yapıyordum. Barbara aniden telaşlı bir şekilde odama girdi. Titrek bir sesle, "Les, benim sorunum var. Asansöre binemiyorum" diyerek, dehşet dolu bir ifadeyle bana doğru yaklaştı.

Onu teselli etmeye çalıştım. "Ne demek, sen hep asansörü kullanırsın."

"Ben hiçbir zaman asansörü kullanmadım, Les-asla."

"Ama 47. kattayız." Hatta bu sabah beraber çıkmıştık. Kendi oturduğu dairesi de bir gökdelenin 28. katındaydı. Yine ürperdim.

Hazırladığım viskiden bir yudum alıp neden korktuğunu anlatmaya başladı. Çocukken, New York'ta oturdukları kırık dökük binanın asansörü birden bire 2 kat arasında durmuş, Barbara da yalnız başına içindeymiş. Duman kokusu duyunca, paniğe kapılıp nefes alamamaya başlamış. Aradan ne kadar zaman geçti hatırlayamıyor, ama asansör yeniden hareket etmiş. "O günden beri herhangi bir asansöre adımımı bile atmadım" diyerek hikâyesini bitirdi.

Hepsi bana çok anlamsız geldi çünkü Barbara, California'da büyümüştü. Birden uyandım. "Bunlar bir basketbolcunun anıları, Barb."

Aklına yatmıştı "Demek ki maç anıların yanı sıra hapın yan tesiri, yan anıları da var. Ama ben hâlâ asansöre binemiyorum."

Viskisini tazeledikten sonra, Barbara'yı orada bırakıp Richard'ı aramaya gittim. Ofisine girdiğimde Richard'ın eve gittiğini anladım. Telefonu çevirdim ve iki kez çaldıktan sonra, Richard'ın sesini aldım; "Bon soir."

"Richard, bir sorun var. Hey dur bir dakika. Sen ne zamandan beri Fransızca biliyorsun"

"Öğleden beri, ne garip, değil mi? Aynı zamanda korku verici. Doktorun hapı olsa gerek. Herhalde Tasha'yla sevişen adam Fransız'dı ve diğer anılarla birlikte bu da bana geçti. Les, neden aradın? Ne var?"

"Barbara" deyip olanları anlatmaya başladım. Bitirdiğimde, Richard hapın tesiri geçinceye kadar kızın yanında kalabileceğini söyledi. Tam gerek olmadığını söyleyecektim ki aklıma geldi, "Etkisi geçinceye kadar dedin?"

"Evet, doktoru aradığımda söyledi. Hap 24 saat sonra etkisini kaybediyor. Tek hatırladığın, bir şeyi hatırladığın oluyor. Böylece, aynı haplar defalarca alınabilir. Barbara'ya kurtulacağını söyle. Yarın görüşürüz. Bon Nuit."

Barbara'ya döndüğümde, kendisini daha iyi hissediyordu. Yanına yaklaşınca onun parfüm kokusunu aldım, sıcaklığını hissettim. Yalnızdık. Etraf karanlıktı. Ona sarılmamak için kendimi tuttum.

Richard'ın söylediklerini anlattım. Sabaha kadar birlikte burada bekleyebileceğimizi, belki kampanya üzerinde çalışabileceğimizi demeye fırsat kalmadan, Barbara'yı öpmeye başladım. O da beni öpüyordu.

Kendimi liseli yıllarıma sürüklendiğimi hissettim. Yeni bir vücudun verdiği o heyecanı tekrar yaşıyordum -o heyecanı ve- o korkuyu!

Korku! Neler yapıyordum ben. Bu, lisedeki korkudan daha da büyüktü. "Barbara, dur."

"Ne var. Benimle ne zamandır yalnız kalmak istediğini bilmiyor muyum sanıyorsun." Sesini burada bilerek yumuşatıp devam etti. "Bugün başımızdan çok büyük olaylar geçti. Bunları unutmama yardımcı ol."

Kalbim süratle atıyordu. Daha ileriye gidersek... Yine karım ve ailesi geldi aklıma. Her şeyi seziyorlar. Üstelik, hiç de iyi bir yalancı değilim. Bu aile boşanma kelimesini de tanımaz., çok basit bir çözümdür. Hayır, beni silerler. "Merdivenlerden aşağı ineriz Barbara."

Kız bana hayretle bakıp, öfkeyle arkasını döndü. Ne aşağılık herifim ben. İlk gördüğüm günden beri bu kadınla sevişmek istiyorum. Nihayet, o da beni istiyor ve ben onu uzaklaştırmak için resmen çaba sarfediyordum. Ben gerçekten deli olmalıyım. "Açıklamam için bana fırsat tanı. Karım son derece kıskanç bir yaratık. Bir kere bile olsa anlar. Babası ve ağabeyleri de beni harcar. Koyu İtalyan onlar. Başkalarına yaptıkları..." Başımı eğerek sustum.

"Gelsene buraya" dedi ve yüzümü tutarak kuvvetlice beni dudaklarımdan öptü. "Hâlâ anlayamadın mı, Les? Sen evli değilsin ki. İtalyan karın ve Mafia'yla ilişkileri olan kayınpeder ve kayınbiraderlerin de yok. Sana da oldu. Senin anın sana Venedik İtalya'yı yaşattı. Şimdi anladın mı?"

"Ne kadar gerçekti."

"Asıl neyin gerçek olduğunu biliyor musun?" Elimi göğüsüne götürerek "Gerçek olan benim. Kalbimi hissedebiliyor musun?" dedi.

Birbirimize sarılırken cama yansıyan görüntümüzü yakaladım. İşte o güzel bir yansımaydı.

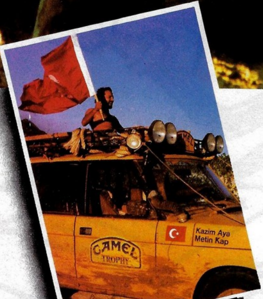

Gücünüzü Gösterin!

Endonezya'nın Sulawesi adası!.. Yanardağ, uçurum ve geçit vermeyen tropikal ormanlarla dolu bir cangıl!

Eksiksiz donanımlı bir Land Rover ile Sulawesi'de 1000 mil yapabilecek güçteyseniz, Camel Trophy 88 serüvenine siz de katılın. Türkiye'yi temsil edin.

Hayatınızın en büyük serüvenini yaşayın.

CAMEL TROPHY'88 Katılma Formu

En Büyük Serüven'e katılmak istiyorum.

Adı, Soyadı ______________________

Adresi ______________________

Telefon No ______________________

Yaşı ______________________

Mesleği ______________________

Ehliyet No ______________________

Katılın, Türkiye'yi temsil edin.

Son başvuru tarihi: 20 Ekim 1987 Seçmelere katılın.

Doldurduğunuz kuponu CAMEL TROPHY PK 115 Teşvikiye, İstanbul adresine gönderin.

20 SORUDA

MUHLİS BEY

Türkiye'nin en çok satan, dünyanın üçüncü büyük gülmece dergisi GIRGIR, yarattığı tiplerle herkesin ilgisini üstüne çeker. İşte Muhlis Bey de böyle sevilen bir tiptir. Muhlis Bey, zaman içinde ülkemizin en önemli gazetecisi olmuş, sayfası da Gırgır'ın en büyük rakibi... Muhlis Bey'le yaratıcıları Latif Demirci ve Behiç Pek'in de katıldığı bir söyleşi yaptık. Tabii, Muhlis Bey'den onlara konuşmak için pek sıra kalmadı.

1.

PLAYBOY: Muhlis Bey, gazeteciliğe nasıl başladığınızı bize anlatır mısınız?
MUHLİS BEY: Bem gasteci olmayı pek düşünmüyoldum. Biras yeteneğimin aşığrı delecede çok fazla oluşu ve gerekse de çok kağbiliyetli oluşum ve iyi yası yasmam, güzel okumak ve düskün konuşmak... Fakak taha çok arkataşlarımın teşfiki oldu.

2.

PLAYBOY: Arkadaşlarınızın sizi nasıl teşvik ettiğini biraz daha açar mısınız?
MUHLİS BEY: Arkataşlarım beni zolladılar. Yakışıklı olduyumu göldükleri için sanıyolum. Bem de onnarı kırmamak için bil yarışmaya gildim. Bilçok yakışıklı erkek arasımdan bilinci seçildim. Jürüde yerli yabamcı pek çok ünlü gasteci valdı. Bil Daili Mirol, bil Raymond Lemondey, bil Vaşinktom Postmen. Mistir Şipigel'in de çok yardımını göldüm dovrusu. Çok imsan canlısı bir beğfendi.

Basın dünyasının en yetenekli gazetecisi anlaşılamamaktan şikâyetçi

3.

PLAYBOY: Bu kadar başarılı olmanıza karşın neden Gırgır'ı tercih ettiniz?
MUHLİS BEY: Gırgır'ı okumuşumdur geçmiş tarihlerde. İsim velmek istemiyolum, yönetmenini pek tutmamısımdı!.. Demişimdil kemdi kemdime, sen geç bunun başısına. Fakak kovmamışımdıl eski başmakinistini. Te be, sen çaycısı ol buranın demişimdir. Bakın istersem arnoğut takliti yapabiliyolum.

4.

PLAYBOY: Peki neden mizahı seçtiniz?
MUHLİS BEY: Nasıl? Ne?.. O?.. Ha?..

5.

PLAYBOY: Neden bir mizah dergisinin başyazarı olmayı seçtiniz?

MUHLİS BEY: Bem ilk okuduğumuda Gılgıl mecmahasını Taym kibi, Lo Ekispires kibi çok çitti ve muhafazakal bil mecmoa sandımıdı. Zağten işe de bunum için gildim. Miğzah mecmoası olduğunu çok somra söllediler. Fakak bunum falkında olan okuyucu da sanırımsa pek ağzdır. Neden çok ağzdır? Çümkü komük olmuyol.

6.

PLAYBOY: İsterseniz gazeteciliği bir yana bırakıp, özel yaşamınıza geçelim. Yeliz Hanım ile aranızda nasıl bir ilişki var?

MUHLİS BEY: Yelis Hanım benim çok değel veldiğim çok değelli, çok hanımafendi, kibal bil arkataşımdır. Sağdece arkataşızdır ve çok değelli çırakım Mithat Beyin annesisidir. Teklallıyayım, sağdece arkataşızdıl.

7.

PLAYBOY: Yeliz Hanım ile evlenmeye niyetiniz yok mu?
MUHLİS BEY: Sağdece arkataş olduyumusu yukaldaki paraglafta da belirttim. Bu sorunus bölle bil durumda biras densizlik olmuyol mu haa? İnsamların özel hayağtı o insamlarımdır. O insamların özel hayağtlarına karışmayı bölle sise yakıştırtamadım. Ama... Ne sölliyim isterim yağni evlemmek.

8.

PLAYBOY: Çırağınız Mithat'ın istikbali sizinki gibi olursa üzülür müsünüz?
MUHLİS BEY: Bem hem bağzı şeylerim, hem de bütüm şeylerim falkımdayım. Şu anda benim istikbağlimin üzücü olduğunu mu iğma ediyolsunuz? Beni aptal sanıyolsunuz, eylenilecek bir kişilik olarak gölüyolsunus. Bem hel şeylerim falkındayım. Keske sis de benim kibi olobilsenis. Sise acıyolum dostum.

9.

PLAYBOY: Benim sorduğum bir anlamda da Mithat'ın gelecekte sizin kadar başarılı bir gazeteci olup olmayacağıydı. Sanırım soru yanlış anlaşıldı.

MUHLİS BEY: Haa... Ölle solsaydın bölle cevak velildim. Tabiğ ki Yavlum Mithak gelecek zamamlarda benimki kibi yakışımklı ve de başarılalla dolu bir yağşam sürecek. Bem de bunun bölle olması içim ellerimden ve ayaklalımdan geleni alkama atmığyacağım.

10.

PLAYBOY: Fenerbahçe'nin bu yıl içinde durumu ne olur?

MUHLİS BEY: Arslam Fenelbahçemlilel büğük bil cağmiyadıl dostum. GESE ve BJKA da büğük başka başka cağmiyalaldandıl. Samsum, Trapzom, Sakalya da keza. Boluyla yeşil Bulsa, Malatyayman Altay da ölle. Somra İzmil'in güzüde muhiti Kalşıyaka, İstambul boğazısından Salıyel, Ankalagüçü ve diğelleri de büğük cağmiyadıl. Somra ikimci ve üçümcü liklerde de nicce büğük cağmiyalal valdıl. Amma top yuvallak olduvu içim arslam Fenerbağçe şampiyom olmak dulumundadıl.

11.

PLAYBOY: Futbol dışında başka spor

dallarıyla da ilgileniyor musunuz?

MUHLİS BEY: Hemen hemen hepisi beni sevel ve sayallar. Büğük gasteci ve de gasetesinin başyazalı Muhlis Beyğ deller de başka bil şey demesler. Ben de hepisinin adlarısını ezbele bilirim. Meğsela güleş, su sipolları havusu, yükseklelden atlama, elle ovnanan hentbol kibi yüzlelce siporu bil anda sayabiliris.

12.

PLAYBOY: Bu kadar bilgilisiniz. Kendinizi iyi bir yazar olarak da tanıtabilir misiniz?

MUHLİS BEY: Büğük bir ümlü atasözümüslerden birisisini sölleyen büğük bil yazarımıs şu sösü ne kadal doğlu söllemiş dostum. Adam 'Bılak' demiş 'seni beyenenler söllesin. Sen kendimi çok çok beyendiyini fazla belli etme' mi demiş ne dimiş. Bem kemdimi ne kadal övmesem de övsem de helkes benim biliyol. Çok büğük bir yazal olduyumu neğden övüne övüne sölliyeyim. Beni okurcularım övsün.

13.

PLAYBOY: Artık daktilo gibi araçlardan yavaş yavaş vazgeçiliyor. Sizin bilgisayarla aranız nasıl?

MUHLİS BEY: Sevmediyim filan sölleniyolsa yanılıyolsunuz dostum. Birgisayalı da severim, ötüküsünü de. Zamağnı geldimiydi evde keti de bestlemişimdil, tovuk da yetiştirtmişimdil. Yemek bilem yaparım. Fakak birgisayarın düzenimi bosmasına aslam izim velemem. Benim evimde veyağ işyelimde bağzı perensiblerim valdır. Birgisayala da saygım valdır. Fakak dediğim kibi bil yele kadar. Yokusam dulup dululken bil birgisayalın veyağhut legonun oyumcağı olmamamıs iğcap ve şart edel.

14.

PLAYBOY: Size birisi durup dururken Kangal köpeği armağan etse?

MUHLİS BEY: Ömce kaç kamgal olduğusuna bakalım. Notusunu da öğle velilim. Fakak bem, kemdim ölle sanıyolum ki bu sorunusun altında veyağhutta başka bir yerisinde bir pokluk yatırıyol. Gelçi o pokluğun ayakta dolanıp dulduğu kibi bir başka hissim de val. Sis, şiğmdi köpeklelden kolktuğumu iğma filan mı ediyolsunuz? Mağalesef espiri düzeyinis bütüm yurd sathısında bölle düşük iştte.

15.

PLAYBOY: Benim gibi bir gazetecinin patronu olmak ister miydiniz?

MUHLİS BEY: Melsi almayayım. Israllı bile olsanıs almak istemem. Çümkü gasteci dediyiniz güsel sorulal sorar. Dalga geçmes.

16.

PLAYBOY: Peki hangi gazetecilerin patronu olmak isterdiniz ya da hangi gazetecilerle çalışmayı arzulardınız?

MUHLİS BEY: Şimdi, bu söllediğinis şu şekil cevağba mühtaç. Beyendiyim gaseteciler yok diğil. Beyenmediğim gaseteciler de yok diğil. İkiğsinden de val.

"İlk okuduğumda Gırgıl mecmahasını Taym kibi, Lo Ekispires gibi çok çitti ve muhafazakal bil mecmoa sandımdı."

Yağni öllesi de val, böllesi de. Bem isteğrim ki, gağliba biras isim velmek kibi olucak şimdi, bil Maruk Beyğ, bir Orkun Beyğ ve adlarısını sağyamadığım arkataşları emrimde olsum isteldim. Sıltım yele gelmesdi omlar sağyasında. Sırtımda çıban çıktı laf aramısda, çok acıyol çok.

17.

PLAYBOY: Söz yeniden gazetecilikten açılmışken bizim dergimizi de nasıl bulduğunuzu sormak isterim.

MUHLİS BEY: Hay gözünden bal damladı, bem de yakaladım. Val tabiğ ki olmas mı? Delginiz biras açık saçık olmuyol mu? Çoluğu val, çocuku val. Sisler düşümceler yapmaktan ne kadal usaksınız, hem de yoksulsunuz... Şulda konuşulken kendimi zol tutuyolum. Her talafı kol, bacak ve bil sürüğ başkaca yel içinde. Bumları bir çocuk veyağhutta birden çok çocuk gölse. 'Sende bundan val mı?', 'Sende şundan val mı?' şeklimde bir diyeloga girmesler mi? Haa?.. Ellerinize taha falklı fotuğraflar geçmiyol mu? Videyo filimleri bulunmuyol mu? Sisce bölle delgilerin başyazalı olmak taha mı karlı? Neyse, son sorgularımısı yapmamış olalum.

18.

PLAYBOY: Peki. Son sorduğunuz soruları yok kabul ediyorum. Ama sormak istediğim bir şey var. Sizinle söyleşi yapmaya gelen gazetecilerin sayısı çok mu?

MUHLİS BEY: Olmas mı dostum. Taha düm Pes vallahi delgisinden, üç beş güm önce de Helal olsun gastesinden onlarca kenç gaseteciler geldi. Tabiğ ki onnara da yardım ettimdi. Çok yaptım bem bölle röpoltajları çok...

19.

PLAYBOY: Bütün meşhurlara sorarlar ya, en çok sevdiğiniz yemek diye?

MUHLİS BEY: Bem bütün yemekleri yemeyi, somra da tabakını sıyırmayı sevelim. Amma em çok sevdiyim yemek türü arasımda bil Çim yemeyi gelir. Bu yemekin esas malzemesisi de köpek ciğerinin ezilmesiyle oluşan çok öğzel bir besimdir. Helkes bu yemeki yelse inanınıs bana dümyada köpek sorusu kalmas. Hem de helkesler rahat rahat beslenirler.

20.

PLAYBOY: Evinizde en çok sevdiğiniz eşyalarınız hangileridir?

MUHLİS BEY: Evimde renkli bir televizyonum val. Sonla televisyonun ele gelen küçük bil de birgisayalı val. Onları kullanmayı ve uzaktan televisyon programlarısı yapmayı çok seviyolum.

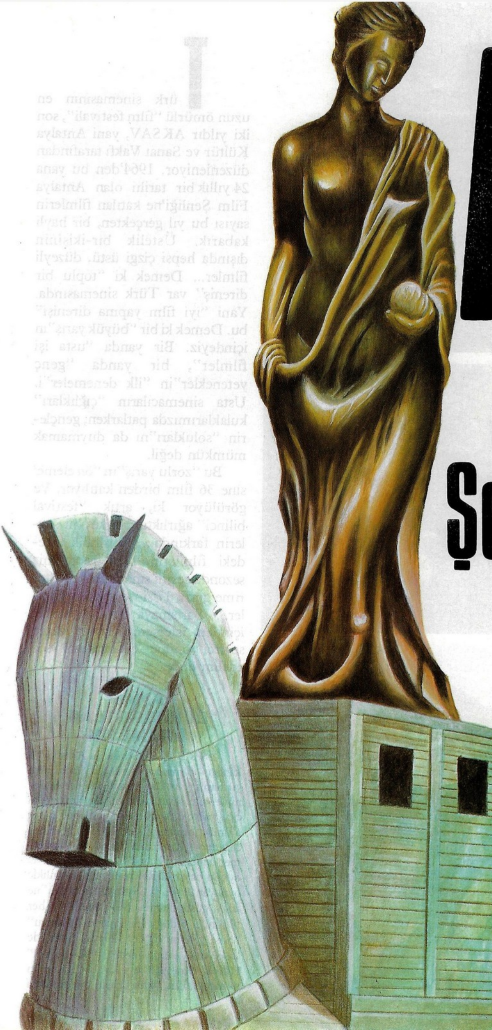

Antalya Film Şenliği'nin Truva Atları

makale

Agâh Özgüç

..."Toplu bir direniş" var Türk sinemasında. "İyi film yapma direnişi" bu...

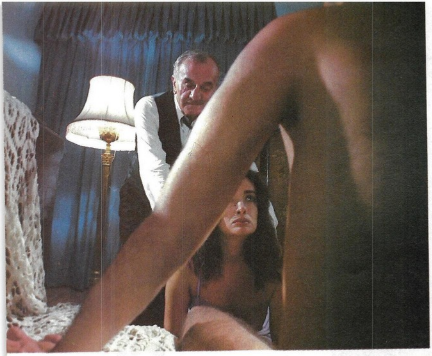

"Asılacak Kadın", yılın olay filmlerindendi, gerek konusu gerekse mahkeme kapılarına ulaşan öyküsüyle ilgi çekti.

Türkân Şoray, "Gramofon Avrat"ta ilginç bir tipleme çizdi. Yine çalışkan sanatçılardan Kadir İnanır "Katırcılar"la iddialı.

Türk sinemasının en uzun ömürlü "film festivali", son iki yıldır AKSAV, yani Antalya Kültür ve Sanat Vakfı tarafından düzenleniyor. 1964'den bu yana 24 yıllık bir tarihi olan Antalya Film Şenliği'ne katılan filmlerin sayısı bu yıl gerçekten, bir hayli kabarık. Üstelik bir-ikisinin dışında hepsi çizgi üstü, düzeyli filmler... Demek ki "toplu bir direniş" var Türk sinemasında. Yani "iyi film yapma direnişi" bu. Demek ki bir "büyük yarış"ın içindeyiz. Bir yanda "usta işi filmler", bir yanda "genç yetenekler"in "ilk denemeler"i. Usta sinemacıların "çığlıkları" kulaklarımızda patlarken, gençlerin "solukları"nı da duymamak mümkün değil.

Bu "zorlu yarış"ın "ön eleme' sine 36 film birden katılıyor. Ve görülüyor ki, artık "festival bilinci" ağırlıkta. Herkes bir şeylerin farkında... 36 filmlik listedeki filmlerin 17'si geçtiğimiz sezonda çeşitli sinemalarda gösterime girdi, 17'si ise yepyeni filmler... Yarışmaya katılan filmler içinden, isterseniz vizyon yapıp seyirci önüne çıkanlardan söz edelim önce.

AMAN BÜROKRATLAR ÜRKMESİN

"Ses", **Zeki Ökten**'in Antalya'ya katılan 4 filminden biri sadece. Film, yedi yıl hapis yattıktan sonra, işkence nedeniyle kolu sakat kalan bir devrimci gencin, psikolojik dünyasını, mapus damı altında bıraktığı gençliğinin acılarını anlatıyor. Kuşkusuz "Ses" bir "yönetmen sineması" ama **Tarık Akan**'ın da oyunu başarılı. Rol kesmeden, içtenlikle oynayan aktör, "en iyi oyuncu ödülü"ne aday gösterilebilir. **Nur Sürer** de her filminde olduğu gibi gene "oyuncu" "Ses" gibi bir diğer "12 Eylül filmi" de **Zeki Alasya**'nın yönettiği "Dikenli Yol" **Hülya Koçyiğit**'le **Kadir İnanır**'ın oynadığı film, yazık ki aşırı duygusallığı

nedeniyle yer yer zedeleniyor. Böylece bir "12 Eylül filmi"ne arabesk gözyaşı karışıyor...

Dikkatli bir "oyuncu politikası" izleyen **Şener Şen**'in iki filmi var yarışmada. Biri "Değirmen", diğeri de "Muhsin Bey". Özellikle de **Atıf Yılmaz** ustanın önemli bir "çağ filmi" olan "Değirmen"inde ilginç ve ekonomik bir oyun sergiliyor. Ama, bu tür yarışmalarda güldürü oyuncuları ciddiye alınmıyor mu nedir, bir türlü onlara şans tanınmıyor... Bu yarışta durum gene de belli olmaz, bakarsınız şeytanın bacağı kırılabilir. **Şener Şen** ve güldürü oyuncuları deyince, **Kemal Sunal**'dan da ister istemez söz edeceğiz. Çünkü, bu ünlü komedyenin de fimleri var. "Davacı" ve "Yoksul". Her iki filmin

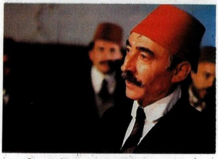

Şener Şen, "Değirmen"le komedi sanatçılarının şanssızlığını yenmeyi deneyecek.

yönetmeni de **Zeki Ökten**. Oyuncu ne olursa olsun "yönetmen"e dayalı sinema, kuşkusuz büyük farklılıklar taşır.

Başar Sabuncu'nun "Asılacak Kadın"ı "olaylı" bir film, biliyorsunuz... Ayrıca festivalin de en önemli filmlerinden biri. Ne var ki **Pınar Kür**'ün "yasaklı kitap"ından başarıyla sinemaya uyarlanan "Asılacak Kadın"ın "müthiş tokat"ı, Antalya bürokratlarını ürkütebilir. Sansür Kurulu'nu da ürkütmemiş miydi? Kimine göre "ahlaksız" kimine göre "ahlakçı" bir film olan "Asılacak Kadın"da **Müjde Ar**'ın oyunu da kolay kolay yabana atılabilir mi? "En başarılı yardımcı oyuncu" olarak bir de **İsmet Ay**'ın... **Atıf Yılmaz**'ın "Asiye Nasıl Kurtulur?"unda da değişik bir tip çiziyor **Müjde Ar.** "Asiye" müzikli, danslı bir film. Değişik bir yorumla sinemaya uyarlanan bu filmde **Hümeyra** da "yardımcı kadın oyuncu" olarak şanslı... **Halit Refiğ**'in yönettiği "Teyzem"deki **Müjde Ar**'a ne demeli? Şizofrenik bir kadın tipini başarıyla sergilemiyor mu? Ama sanatçı, geçen yıl "En başarılı kadın oyuncu ödülü" aldığı için, bu kez dışlanabilir. Yarışmalarda çoğu kez böyle bir yaklaşım egemen olabiliyor.

GEÇ KALMIŞ BİR HÜLYA AVŞAR EROTİZMİ

Tarık Akan'ın oynadığı "Beyoğlu'nun Arka Yakası", bir **Şerif Gören** filmi. Ama, **Gören**'in daha önemli filmleri var yarışmada. **Sami Güçlü** imzasını taşıyan **Pınar Kür** uyarlaması "Yarın Yarın"da **Hülya Avşar**'la **Selçuk Özer**'i izliyoruz. Ne var ki **Avşar**, bu filminde biraz **Müjde Ar** olmaya çalışmış. Özellikle de **Selçuk Özer**'le olan sevişme sahnelerinde... Biz buna "Geç kalmış bir Hülya Avşar erotizmi" de diyebiliriz... **Selçuk Özer** de herhalde "ırz düşmanı devrimci tipi"yle "en başarılı erkek oyuncu ödülü"ne aday gösterilecek değil. Neyse, biz gene **Süreyya Duru**'nun "Uzun Bir Gece"sindeki **Hülya Avşar**'ı atlamayalım, Çünkü, **Avşar**, bu filmde en iyi oyununu oynuyor. Demek ki rolünü anlamış, aferin... **Bilge Olgaç**'ın "Üç Halka 25" adlı filminde gene **Hülya Avşar** çıkıyor jüri karşısına.

... Bir yanda 'usta işi filmler' bir yanda 'genç yetenekler' in 'ilk denemeler' i.

Bu "iddialı filmler"in yanında "iddiasız filmler" de katılıyor festivale. Örneğin **Yavuz Yalınkılıç**'ın "Sultan"ı bunlardan biri. Başrolünü türkücü **Belkıs Akkale** oynuyor. **Aykut Düz**'ün "Değişim" adını taşıyan filminde ise **Serpil Çakmaklı** var. Bakalım bu iki film, ön elemeyi aşabilecek mi? Kim bilir?

SÜRPRİZLER VE YENİ FİLMLER

Sıra geldi, halka açık sinemalarda gösterime girmeyen yeni filmlere... Elbette halk önüne çıkmadığı için izleme olanağını bulamadığımız bu gruptaki filmler hakkında kesin bir yorum yapmak, şimdilik mümkün

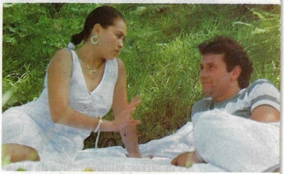

Hülya Avşar "Bir Kırık Bebek"le ödül peşinde.

değil... Ancak, filmlerin yönetmenlerine göre bir değerlendirme yaparsak, gene de çizmeyi aşar mıyız? İlk filmlerini gerçekleştiren yönetmenler için bu belki geçerli olabilir. Ama, sinemada ustalıklarını sürekli kanıtlayanlar konusunda belli bir fikir yürütebilmek "ukalalık" olmaz sanırız.

İşte usta sinemacı **Atıf Yılmaz**'ın **Türkân Şoray**'lı "Aşkım, Hayallerim

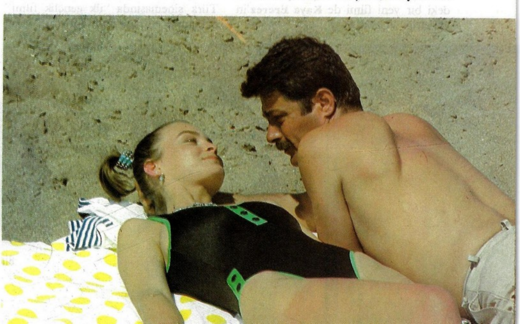

Kadir İnanır, "Sen de Yüreğinde Sevgiye Yer Aç"ta Sibel Turnagöl'le beraber.

ve Sen"i 24. Antalya Film Şenliği'nin "yaman" bir "sürpriz"i olabilir. Bu film, tekrar sinemaya dönen **Türkân Şoray** için de önemli. Düşsel içeriği nedeniyle "toplumsal fantastik film" türünün en yeni örneklerinden biri olan "Aşkım, Hayallerim ve Sen", **Türkân Şoray**'a beklediği ödülü kazandırabilecek mi? Bu şenlikte **Müjde Ar**'ın "zorlu rakibesi" olan **Şoray**'ın, "oyuncu" olarak yarıştığı bir film de "Gramofon Avrat". **Yusuf Kurçenli**'nin bu filmi hangi dereceye girecek? Ya da hiç giremeyecek...

Bir filmi öncelikle yönetmen açısından düşünürsek, **Erden Kıral**'ın **Ömer Polat** uyarlaması "Dilan"ın da altını çizebiliriz. Bu arada Hakan Balamir'in oyunu da beklemeye değer. Şenliğin en ağırlıklı "Erkek oyuncu"su olarak "Katırcılar"la, "Sen de Yüreğinde Sevgiye Yer Aç"la ve "72 Koğuş"la **Kadir İnanır** şanslı görünüyor. İlk iki film **Şerif Gören**'in. **Orhan Kemal**'den uyarlanan "72 Koğuş" ise **Erdoğan Tokatlı**'nın.

BU DÜŞMANLIK NE ZAMAN BİTECEK?

Son birkaç yıldır Antalya'da birbirine rakip iki oyuncu görürüz. **Kadir İnanır**'la **Tarık Akan**... Her yıl oynadıkları filmler yarışır. Yazık ki bu ünlü iki aktör, ne açılış, ne de kapanış törenlerinde kesinlikle yan yana gelmezler. Birbirlerinin ellerini de dostça sıkmak hiç âdetleri değildir. Hep sırt - sırta, düşmanca bir yaşam sürerler. Bu "sonu gelmeyen inatlaşma"nın sürdüğünü korkarız ki gene göreceğiz... Çünkü **İnanır**'a karşı **Tarık Akan, Ali Özgentürk**'ün Japon sermayesiyle gerçekleştirdiği "Su da Yanar"la yarışacak. **Akan**'ın festivaldeki bir yeni filmi de **Kaya Ererez**'in yönettiği "Çark".

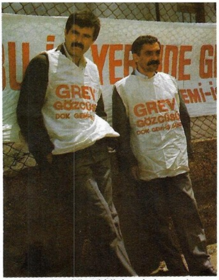

Festivalin diğer iddialı erkek sanatçısı Tarık Akan "Çark"ta.

"Antalya Film Şenliği'nin Truva Atları" bu "büyük yarışı" nasıl bitirecek?

SİNAN ÇETİN'İN MÜTHİŞ YANLIŞI

Bu arada **Aytaç Arman**'ı da unutmayalım. Son yıllarda giderek sinemasal kişiliğini bulan **Arman**'ın yerine oturduğunu görüyoruz. Genç sanatçının festivaldeki iki filminden biri **Tunç Başaran** imzasını taşıyor. Yıllar sonra tekrar sinemaya birikimli bir dönüş yapan **Başaran**'ın **Aytaç Arman**'lı filmi "Biri ve Diğerleri", bizce şimdilik bir "sürpriz". **Bilge Olgaç**'ın **Berhan Şimşek** ve **Perihan Savaş**'lı filmi "İpekçe", **Sinan Çetin**'in Türk sinemasında "ilk gençlik filmi" olduğunu iddia ettiği "Gökyüzü" nasıl bir soluk getirecek? Göreceğiz...

Bu arada yeri gelmişken **Sinan Çetin** kardeşimize küçük bir hatırlatma yapalım. Şöyle ki genç yönetmenin iddia ettiği gibi "Gökyüzü", Türk sinemasının "ilk gençlik filmi" değildir. Bravo dergisinin Mart 1987 tarihli sayısında yayınlanan "Türk Sinemasında Gençlik Filmleri ve Erotizm" başlıklı araştırmaya şöyle bir göz ucuyla bakarsa, yanıldığını anlar. Bizden söylemesi...

Bu yıl şenlikte ayrıca 4 genç sinemacı yer alıyor. "Bir Kırık Bebek", **Nisan Akman**'ın ikinci filmi. Kadın oyuncusu **Hülya Avşar**. Fotoğraf sanatçısı **Şahin Kaygun** da "ilk film denemesi" olan "Afife Jale" ile bir "sınav" veriyor. **Müjde Ar**'ın çok değişik bir tiple kamera karşısına çıktığı "Afife Jale" merakla beklenen bir "çağ filmi". **Talat Bulut**'un oynadığı "Herşeye Rağmen" kameraman **Orhan Oğuz**'un, "Son Urfalı" **Ömer Uğur**'un "ilk film" denemeleri. Tüm bu "ilk filmler"in kusurları ve erdemleri ne olacak? Ya da hangisi daha ağır basacak?

Ödüllü yönetmen **Yılmaz Duru** da yıllar sonra Antalya Film Şenliği'nde boy gösteriyor. Bu tür şenliklerin bir dönemlerde "gedikli"si olan **Duru**'nun yeni atının adı "Kuşatma". **Bulut Aras**'la çocuk oyuncu **Umut Ulaş**'ın başrollerini paylaştığı bu film Antalya'ya kadar gidebilecek mi? Dileriz **Yılmaz Duru**'nun bu atı yarı yolda tökezlenmez... "Teyzem"in yanı sıra "Yarın Ağlayacağım" adlı filmle bir "şans" daha deniyor **Halit Refiğ**. **Kadir İnanır**'ın ise festivaldeki beşinci filmi bu. Ha gayret...

Sinema yazarı ve çevirmen **Engin Ayça**'nın "ilk filmi" olan "Bez Bebek", yarışmanın merakla beklenenlerinden biri. Başrollerini **Hülya Koçyiğit**'le **Hakan Balamir** oynuyor. Cinsellik teması üzerine kurulan filmin şansı ne

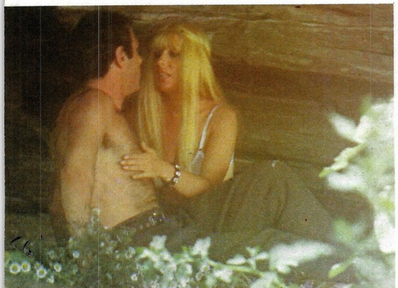

Bilge Olgaç, yine Perihan Savaş'la başarılı bir çalışma yaptı: "İpekçe".

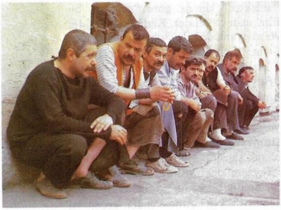

Bir, Orhan Kemal uyarlaması, "72. Koğuş".

olacak? Festivalin beş genç yönetmeninden biri de **Mehmet Aydın**. Senaryo yazarı **Aydın**, ilk kez kamera arkasına "Yasak Cennet" adlı filmiyle geçiyor. Filmin konusu gerçek yaşamdan alınmış. **Tarık Tarcan**'la **Selin Dilmen** filmin genç oyuncuları. "Genç" ya da "gençler" deyince aklımıza bir soru takılıyor. Bu kadar "eski kurt" sinemacının yanında gençler ayrı tutulamaz mı? Yani değerlendirme konusunda ayrı bir dal oluşturulup "genç sinema" için bir "özendirme ödülü" verilemez mi? Geçen yıl böyle bir ödüle, bilindiği gibi **Nisan Akman** layık görülmüştü. Bakalım bu kez "genç sinema" hatırlanacak mı? Tabii bu, yönetmen **Feyzi Tuna**, sinema yazarı **Sungu Çapan** ve

---

Son birkaç yıldır Antalya'da birbirine "rakip" iki oyuncu görürüz. Kadir İnanır'la Tarık Akan...

Alev Demirbilek'ten oluşan üç kişilik "ön seçici kurul"un işi değil. Antalya'daki 9 kişilik "büyük jüri"nin işi... Ancak, gençlerden hangileri Antalya sınırları içine girebilecek? İşte asıl önemli olan da bu.

Son anda listeye katılan "Anayurt Oteli"nin daha önceki yarışmalarda aldığı iki ödülü var biliyorsunuz. " '87 Uluslararası İstanbul Sinema Günleri"nde "en iyi film" seçilmişti. İkinci ödülü de Venedik Film Şenliği'nde sinema yazarlarından aldı. **Ömer Kavur**'un bu "korkulu film"i festivalin kaderini değiştirebilecek mi? Veya oyuncu **Macit Koper**'e de "şans" tanıyacak mı?

Bu yanıtları almak için elbette beklemek gerek. Çünkü, önce "büyük jüri" önüne çıkacak "10 film", 28 Eylül gecesi belirlenecek. Ancak düzeyli film çoğunluğu, geçen şenlikte olduğu gibi "10 film sınırı" ister istemez aşılabilir. Bu "ilk eleme"lerden sonra da 7 milyonluk "birinci film" ve diğer değerlendirme sonuçları 9 Ekim'de, yani festivalin "kapanış gecesi" açıklanmış olacak. Bakalım "Antalya Film Şenliği"nin Truva Atları" bu "büyük yarış"ı nasıl bitirecekler?

Hep birlikte 9 Ekim'i bekleyelim...

Festivalin en iddialı filmleri, bol ödüllü "Anayurt Oteli" ve Şahin Kaygun'un ilk sinema denemesi "Afife Jale"de Müjde Ar.

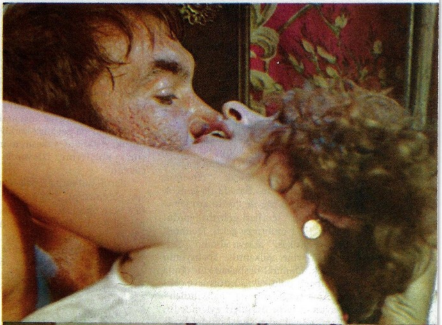

Milletvekili adaylarımızdan Hülya Koçyiğit, Engin Ayça'nın ilk filmi "Bez Bebek"te bir milletvekili için gerçekten ilginç bir rolde.

LİBERALİZM (sayfa 31'den devam)

"Özal liberalleşme yolunda önemli adımlar attı."

hürriyetlerden" söz eden DP hareketi "tuttu".

DP dönemi (1950-1960) bir kalkınma dönemidir. Yollar, barajlar yapılmış, Türkiye'nin modernleşmesi yolunda önemli adımlar atılmıştır. Bu dönemde bürokrasinin hâkimiyeti giderek azalmaktadır. Çarıklı ile bürokrat sürtüşmektedir. İl başkanı, ilçe başkanı, ocak bucak başkanı valinin, kaymakamın kapısını tekmeleyip içeriye girmektedir. Emre Kongar'ın dediği gibi bir "devlet halk sürtüşmesi" vardır. Saflar giderek ayrılacak, CHP ile ordu arasında yakınlaşma olacak ve 27 Mayıs 1960 İhtilali gelecektir. Böylelikle DP olayı ve Menderes'in liberal hareketi de sona erecektir.

İhtilalden sonra "CHP artı ordu eşittir iktidar" formülü ortaya çıktı. Bürokrasi kaybettiği yetkilere kavuştu ve hatta özerk kurumlar haline geldi. Anayasa Mahkemesi gibi, Danıştay gibi. Parlamento'nun gücü azaldı. Siyasi otorite de güç kaybından nasibini aldı.

Ve sonra yeni bir liberal hareket görüyoruz. Adalet Partisi. Çalkantılı bir dönemde Süleyman Demirel "Menderes'in yarım bıraktıklarını" tamamlama yoluna girdi. 1965-1971 dönemi enflasyonun aşağı çekildiği, yüzde 7 kalkınma hızının gerçekleştiği, büyük projelerin konuşulduğu ve yapımına başlandığı, özel sektörün güçlendiği bir dönemdir. Ancak "dönemin çalkantıları" sürüyordu. Batı'da da gençlik hareketleri vardı. Bizde ise "ordu artı gençlik eşittir devrim" teorileri geliştiriliyordu. Ve 12 Mart 1971 muhtırası geldi. Demirel' in "liberal politikası" askıya alındı.

Ardından yine çalkantılı, koalisyonlu yıllar gelecek, Demirel başbakan koltuğuna oturacak, liberal politikayı sürdürmeye çalışacaktır. Ama sokaklarda da "halk ihtilali" fikrini savunan terör örgütleri eylemdedir. Liberalizmi temsil eden siyasi iktidar bu iç çekişmeler sebebiyle zaafa uğrayacak ve 12 Eylül 1980'de ordu ülke yönetimine el koyacaktır.

1980-1983 arası kapalı bir dönem. 1983' ün sonbaharından itibaren ise "Özal'lı yıllar" başlıyordu. Özal, siyasi alanda olmasa bile ekonomik alanda liberalleşme yolunda önemli adımlar attı. Köhnemiş mevzuatı değiştirdi, Batı'ya açılma politikasını ön plana aldı. Özal'ın izlediği yol, Menderes'in ve Demirel'in çizdiği çizginin devamıdır...

Günümüzdeki ve önümüzdeki en önemli sorun ise bitmek bilmeyen siyasi istikrarsızlık. Eğer ekonomik liberalleşme politikası, siyasi liberalleşme ile de bütünleşirse Türkiye istikrar sorununa uzun vadeli bir çözüm getirebilir.

küba libra (Sayfa 40'tan devam)

"Önce küçük el şakaları, gıdıklamalar, gülüşler, derken sarılıp sarılıp öpüşmeye başlamıştık. Az sonra doğru dürüst kurulanmadan yataktaydık yine..."

Aktör de güldü.

Terasta parmaklığa bitişik bir masaya oturdum. Tepede kalan otelden, altındaki dik yokuşu aşarak kıyıya uzatılmış gibi kalırdı teras. Ne zaman otursam kendimi büyük bir transatlantiğin güvertesinde sanırdım. Sağda limanı, Sarayburnu'nu aşar Marmara açıklarında gözün erişemediği yerde gökle karışırdı deniz. Solda Kandilli'ye doğru uzanır, Boğaz'ın iki yakası birleşiyor görünümü verirdi.

Haziran ışığı sarmış sarmalamıştı yeri göğü. Deniz uçucu bir mavilikle gümüşleniyordu. Denize bakarken, saçları açık sarı, açık maviler giymiş güzel bir kadın geçiyormuş, herkesle birlikte ben de ardından bakıyormuşum gibime geldi bir ara.

Garson bir şey isteyip istemediğimi sordu. Düşünmeden saatime baktım bir daha:

"Beşte bir arkadaşım gelecek, o gelince söylerim," dedim.

İncelikle:

"Daha doğru olur," diyerek çekildi.

Bir haziran günü akşamın güzel saatleri yaklaşırken, az bulunur güzellikte bir yerde, sevebileceğime inandığım çok güzel bir kadını beklerken mutlu duyuyordum kendimi. Geleceğine inanarak, yine de bir aksilik olur da gelemez korkusuyla yüreğim buruk, İstanbul yakasının ince minarelerini, kulelerini izleyerek oyalanmaya çalıştım.

Barın bulunduğu salondan terasa girişini göremedim. Yanı başımda belirdiğinde saat beşe on vardı. Filiz yeşili ipek şömiziye bir elbise vardı üzerinde. Az önce soluk mavi denize bakarken görür gibi olduğum kadının o olduğunu anladım Sarı saçlarını omuzlarına dökmüş, bahçe yönünden yeşillere bürünmüş olarak görünmüştü bu kez. Yine arkasından çekiyordu üstüne takılan bakışları.

Otururken:

"Bir şey içmedin mi?" dedi

"Seni bekledim."

Oturdu. El çantasını masanın üstüne bıraktı.

"İyi etmişsin, birlikte söyleriz şimdi."

Garson terasın giriş kapısı önündeydi. Bize doğru yöneldi.

"Küba Libra içtin mi hiç?"

"Hayır. Adını ilk kez duyuyorum."

"Tadarsın öyleyse. Bu saatte içilecek en güzel içki."

Garson yanımızda durunca:

"İki Küba Libra," dedi.

"Yanında bir şey ister miydiniz?"

"Onu sonra söyleriz."

Garson az önceki incelikle:

"Ne zaman emrederseniz," diyerek ayrıldı.

Sandalyesini yaklaştırdı biraz daha masaya doğru:

"Çok oldu mu sen geleli?"

"On dakika kadar..."

"Bilsem on dakika önce gelirdim!"

Çantası açtı, karıştırdı:

"Sigaran var mı?"

"Bıraktım, içmiyorum."

"Yanıma almayı unutmuşum. Garson gelince bir paket Samsun iste bana..."

"Kolay," dedim.

Yüzümü inceliyordu:

"Numaracı değilsin!"

Anlayamadım sözü nereye getireceğini, tamamlamasını bekledim.

"Buluşmamızı ben istedim. Numaracı olsan geç gelirdin, saat beş buçukta da gelsen bekler bulurdun beni bugün. Ama sonunda ödetirdim sana o numaranı..."

Bu sözlerdeki yürek yaralarını sezmem güç değildi.

"Sevmem o türlü oyunları," dedim.

"Ben de sevmem, ama sevenler var!"

Biliyorum her buluşmamızda anlatacaktı bana düş kırıklıklarıyla sonuçlanan aşklarını. Hemen bu konuya geçmesini istemediğim için ilgilendim.

"Neyse..." dedi, sözü değiştirdi: "Küba Libra ne biliyor musun?"

"Hayır."

"Haklısın, söylemiştin bilmediğini. Bilememen olağan. Yeni bir karışım. Küba devriminden sonra kondu adı. Votka, buz, limon ile Coca-Cola..."

1959 Haziran'ındaydık. Küba devrimi üstünden bir yıldan bir ay daha uzun bir süre geçmişti.

Garson bir tepsi içinde, buz parçalarıyla karışık iki kadeh votka, küçük bir tabak içinde limon dilimleri, bir şişe Coca-Cola ile geldi:

"Coca-Cola'nızı karıştırmadım, ölçüsünü siz ayarlarsınız diye..."

Elâ gülümsedi:

"Çok iyi etmişsiniz, hepsini olduğu gibi bırakın."

Garson tepsidekileri masanın üstüne aktardı. Teşekkür ettikten sonra:

"Bir paket Samsun getirebilir misiniz?" diye ekledim.

"Hemen şimdi."

Nasıl da ince bir garsondu. Mutlu etmek için çalışıyordu sanki baktığı masalarda oturanları.

Elâ önce limon dilimlerini attı, Coca-Cola ile tamamladı bardakları. Küçük limon çatalıyla limon dilimlerini ezdi. Küçük bir yudum tattı:

"Oldu!"

Kadehi benim önüme uzattı:

"Bu senin..."

Kendi kadehini de hazırladı:

"Şimdi içebiliriz..."

Kadehlerimizi kaldırdık.

"Nasıl?"

"Bayıldım!"

Siné

"Neden Küba Libra dediklerini anladın mı?"

"Galiba..."

"Anlaması zor değil, diye gülümsedi, votka ile buz Sovyet Rusya'nın, Cola-Cola ile limon Küba'nın simgesi. Küba Devrimi'ni iyi anlatmıyor mu?"

Samsun'u geldi. Küçük bir tabak içinde masaya bıraktığı paketi Elâ'nın aldığını gören garson benim sigara içmediğimi anlamıştı. Ayrılmadan önce sordu:

"Kibrit bırakmamı ister misiniz?"

Elâ çantasını açmış karıştırıyordu:

"Teşekkür ederim, çakmağım var."

Sözünü tamamladığı sırada da çakmağını buldu. Garson uzaklaşmıştı. Çakmağını elinden aldım, sigarasını yaktım.

Uzun bir iki soluk çekti:

"Ne zaman döndün Paris'ten?"

"Bir hafta önce..."

"Öyleyse bu kez karşılaşmakta gecikmedik!"

Ardı arkası kesilmeyecek konuşmalarımız başladı bu sözlerle. Çok iyi biliyordum ki ikimiz de sevmiş sevilmiş, sonunu getiremediğimiz aşkların acıların yaşamıştık. Birbirimizi avutmak için acı tatlı bütün anılarımızı dökecek, boşaltacaktık birbirimizin önüne. Günün birinde yine de iyileşemediğimizi görünceye kadar uzayıp gidecekti dertleşmelerimiz. Sonunda yüreklerimize bir kez daha çöken hüzünle ilk karşılaştığımız günlerdeki yalnızlığımıza dönecektik.

Paris'ten, tiyatrodan, boşanmasından, mutsuz evliliğinden derken, Küba Libra'larımızı ikiledik, kalktık.

Otelden çıkınca sordu:

"Eşyaları görecek misin?"

"Gitmesem de olur!"

Güldü:

"Ben de o kanıdayım..."

Taksim'e doğru yürüdük.

"Ne yapalım şimdi?"

Saate baktım, yediye geliyordu.

"Acıktın mı?"

"Yemek için daha erken..."

"Başka bir yere gidip birer Küba Libra daha içsek?"

Güldü:

"Küba Libra saati geçti! Boğaz'a ne dersin?"

"Gidelim," dedim.

Taksim'den dolmuşla Tarabya'ya gittik. Koydaki lokantalardan birinde yemek yedik. Küçük bir şişe de rakı içtik.

Lokantadan kalkınca kıyıda dolaşmamızı istedi. Emirgân yönüne doğru yürüdük. Aysız bir geceydi. Deniz, gök lacivert ışıltılar içindeydi. Işıkların azaldığı bir yerde, kıyıda kızağa alınmış iki balıkçı kayığı arasında durduk. Arkasını kayıklardan birine vererek bana döndü:

"Hâlâ öpmek istiyor musun beni?"

"Hem de nasıl!"

"Öp öyleyse!"

Uzun uzun öpüştük. Ayrıldığımızda:

"Burada bu kadar," dedi, "Yürüyelim..."

Yola dönerken sordum:

"İlk karşılaştığımız günü hatırlıyor musun?"

"Hatırlamaz olur muyum? Göğüslerimden ayırmıyordun gözlerini! Elinden gelse bluzumun düğmelerini çözecek beni çıplak bırakacaktın!"

"Şimdi de elimden gelse çözer çıplak bırakırım!"

Durdu gözlerime baktı:

"Sevecek misin beni?"

Sözlerine oyun havası vererek gülümsemeye çalışıyordu ama gözlerinin derinlerinde saklayamadığı bir hüzün vardı.

"Seviyorum bile!"

Dudaklarındaki gülümseme silindi:

"Henüz sevmiyorsun ama sevebilirsin!.."

Birkaç adım yürüdük. Daha da ciddileşti sesi: "Galiba da seveceksin!"

Bir iki adım sonra yine gülümsedi:

"Sevdiğine inanırsam istediğin olur..."

Sarılır gibi koluma girdi:

"Ne olur acele etme, uzatalım bu geceyi..."

Şişli'de bir apartmanın çatı katında bir gece kulübüne gittik. Dans ettikçe yanak yanağa, masamıza döndükçe el ele kaldık.

"O küçük koyağın sonuna gelince, uzanıp üçüncü düğmeyi çözmek isteğiyle kanımın ısındığını, soluk alışlarımın değiştiğini duyuyordum."

Asansörde inerken saat ikiyi geçiyordu. Başı omuzumdaydı. Kolumu beline dolamıştım. Caddeye öyle çıktık. Bana çok yakın gelen bir sesle sordu:

"Nereye gidiyoruz, sana mı bana mı?"

Saçlarından öperek kulağının dibinde fısıldadım:

"Sen nereye istersen..."

"Bana gidelim! Senin evin uzak..."

Teşvikiye'de oturuyordu. Taksi çağırmak istedim:

"Hayır, yürüyelim," dedi, "Yürüyelim daha iyi..."

Caddede karşıya geçtik. Kolum belinde, başı omuzumda Osmanbey'e doğru yürüdük. Bol yıldızlı Haziran gecesinin tadı doyulur gibi değildi. Arada bir duruyor derin soluklarla içine çekiyordu havayı. Şair Nigâr Sokağı'na saptık. Sokakta ilk apartmanlardan birinin kapı boşluğuna kaçtı elimi bırakmadan. Sırtını yan duvara dayadı. Gözlerini kapayarak dudaklarını uzattı:

"Öp beni..."

Öpüşürken hiç beklemediğim bir anda boynuma doladığı kollarını çözdü, dudaklarını çekti, hafifçe geriye itti beni.

"Off! Sarhoşum galiba..."

Kapı boşluğundan çıktık. Derin bir soluk aldı yine:

"Ne hava! Şampanya gibi! İçime çektikçe ayılacağıma daha sarhoş oluyorum..."

"Ben de..." dedim yavaşça.

Hafif bir yumruk indirdi omuzuma .

"Hayır sen sarhoş değilsin, sen ayıksın!"

Karşılık vermedim. Kendi haline bıraktım yürürken.

"Ne olur acele etmeyelim!" dedi.

"Acele ettiğimi nereden çıkarıyorsun?"

"Ediyorsun!"

Üstüne varmadan:

"Yanılıyorsun!" dedim.

Yine hafif bir yumruk indirdi omuzuma:

"Ettiğini biliyorum!.."

Sustum.

"Acele etmeyelim ne olur, ne bu gece, ne başka gece! Acele edince, her şey berbat oluyor..."

Elini elime aldım:

"Bu kadar mı çok kırdılar seni?"

Duruldu:

"Çoook! Parça parça yapıştırılmış gibi geliyor her yanım birbirine..."

Bir iki adım sustu. Hüzünlenmişti:

"Neden sordun bu soruyu?"

"Yeri değil miydi?"

"Sormamalıydın! Bir yığın kötü şey hatırlattın... Hiç açmayalım bu konuyu daha iyi... Gel!"

Yine elimden çekti, önünden geçtiğimiz apartmanın kapı boşluğuna aldı beni. Sırtını kapı duvarına verdi:

"Öpüşmek istiyorum!"

Öpüşmemizin en tatlı yerinde bir kez daha kaçtı kollarımdan. Kaldırıma indi:

"Yürüyelim!"

Elini elime aldım. Birkaç adım sonra elimi silkti, bıraktı:

"Kurtsun sen!"

"Ben mi?"

"Evet sen! Kurtsun! Kırmızı Şapkalı Kız masalındaki kurt!"

"O da neden?"

"Biliyorsun nedenini! Kurt gibi davranıyorsun bana!.."

"Çocuk olma!"

"Böyle yumuşak davrandıkça elimi kolumu bağlıyorsun! Biraz dişlerini gösterecek olsan bilirdim ben sana yapacağımı!.."

Vali Konağı Caddesi'ne çıktık. Karşı kaldırıma geçtik. Susuyordum. Yumuşadı, başını omuzuma koydu:

"Oh, çok affedersin! Hep kırıcı sözler söylüyorum sana..."

Kalıpçı Sokak'ta küçük bir dairede oturuyordu. Daireye girince holün, salonun ışıklarını yaktı. Kapıyı kapatmamı söyledi. Salonun ortalarına kadar yürüdü, bana döndü. Öpüşeceğimizi sandım, kucaklamak için kollarımı kaldırınca bir adım geri çekildi:

"Çok sıcak değil mi bu ev?"

"Biraz..."

"Hayır çok sıcak! Öfff dayanamıyorum!"

Düğmelerini çözdü. Omuzlarından aşağıya sıyırarak çıkardığı entarisini en yakın koltuğun üstüne attı. Sutyeni ve küçük külotu ile kalmıştı. Önce yüksek topuklu ayakkabılarından kurtuldu. Sutyenini çözdü, entarisinin üstüne attı. Ardından külotunu da...

"Şimdi rahatladım işte! Evin içinde yalnızken hep böyle çıplak dolaşırım..."

"Vücudun çok güzel!"

"Biliyorum."

Yan odaya, mutfağa, banyoya gidip geliyordu. Olduğum yerde kalmıştım. Dolgun dik göğüsleri, incelen beli, kalçalarının taşan kabarık çizgileri karşısında bütün isteklerimi bastırarak ilk taşkınlıklarının yatışmasını bekliyordum.

Yatak odasına geçti:

"Gel!"

Arkasından yürüdüm.

"Sen burada yatarsın!"

"Sen?"

"Ben dışarda salonda yatacağım!.."

Karyolasında üst üste iki yatak vardı. Üstteki yatağı pikesi yastığı ile birlikte katladı kucakladı, yardım etmek istememi önleyerek odadan çıktı. Yatağı salonun ortasında yere serdi. Döndü, yeni bir çarşaf serdi karyoladaki yatağın üstüne, bir de yastıkla pike verdi bana,

"Ben yatıp uyumak istiyorum."

"Uyuyabilecek misin?"

"Rahat bırakırsan evet!"

"Ben herhalde uyumayacağım!.."

Omuz silkti:

"Görüyorsun, odada bir yığın kitap var, beğendiğini al oku..."

Zaman kazanmak istedim:

"Yatmadan önce bir duş yapabilir miyim?"

"Ne yazık ki sular kesik; saat altıda su verirler! İyi geceler!"

Mırıldandım:

"Sana da!"

Oda kapısını açık bırakarak gitti. Olduğum yerde dikildim kaldım, bir süre salonda ışığın sönmesini bekledim. Işık sönmedi. Kitaplarını karıştırmaya başladım. Her kitabı elime almamla bırakmam bir oluyordu. Kiminin adını bile okumuyordum. Aklım ondaydı. Ne yapacağımı kestiremiyordum. Dikine gidersem huysuzluk etmeye hazır olduğunu seziyordum. En iyisi yine ondan gelecek küçük bir işareti beklemekti, o işaret de gelmiyordu.

Yavaş yavaş soyundum. Onun gibi çıplak kaldım. Işığımı söndürüp yatağa uzandım. Hiç uykum yoktu. Yağmur yağmadan önce duyduğum gerginlik sarmıştı bütün gövdemi. Dakikalar geçtikçe daha da geriliyordu sinirlerim. Gözlerim, oda kapısından görünen, salondan vuran ışığın aydınlattığı koridorda, yattığım yerde uzanmış kaldım. Yılın en kısa geceleriydi. Sokağa bakan pencerede gökyüzü solumaya başlarken kalktım, sessiz adımlarla salona geçtim. Yatağının yanında durdum bir süre. Üstüne aldığı pike kaymıştı. Arkası üstü yatmış, uyur görünüyordu. Yastığına dağılan güzel saçları sarıyordu, hafifçe aralık dudaklarıyla çocuksu bir anlam alan yüzünü.

Salonun lambasını söndürdüm. Döndüm, usulca yanına uzandım. Omuzlarından başlayarak hafif hafif okşayarak kalçalarına kadar indim. Bana uzun gelen bir süre hep uyur göründü. Bacakları arasındaydı elim. Parmak uçlarımla gittikçe derinlerine giderek orası ile oynuyordum. Birden bacakları arasında kıstırdı elimi, sıktı, bana dönerek sokuldu, uykulu bir sesle mırıldandı.

"Sen misin?"

Kulağının dibinden öptüm. Sordu:

"Uyuyamadın değil mi?"

"Uyuyamadım!"

"Ben de..."

Sarıldık. Sevişmemiz gün ağarana kadar sürdü. Borularda su sesi duyuluyordu gövdelerimiz ayrıldığında.

"Yıkanmak istiyordun," dedi, "Sular geldi..."

Kalktık, birlikte banyoya geçtik. Şofbeni yaktı. Havlu getirmeye gitti. Döndüğünde yıkanmaya başlamıştım. "Ben de yıkanacağım" dedi. Banyoya girdi. Böyle, bir duşun altında, sevdiği kadınla elleri kolları bacakları birbirine karışarak ne kadar sürer genç bir erkeğin yıkanması? Önce küçük el şakaları, gıdıklanmalar, gülüşler, derken sarılıp sarılıp öpüşmeye başladık. Az sonra doğru dürüst kurulanamadan yataktaydık yine.

Kolum belinde uyandığımda on bire geliyordu saat. Başı omuzumda, yüz çizgileri dinlenmiş rahatlamış uyuyordu. Yüzüne baktıkça aşkla dönüyordu başım. Eğildim, öptüm öptüm, bir kez daha sevişmek için uyandırdım...

Aşkla yaşadık o yazı. İstanbul'un denizi, tepeleri, gökleriyle Ekvator kuşları gibi sıcak renklerle donandığı yaz akşamları, buluştuğumuz her yerde Küba Libra içerek uğurladık vaadlerle dolu yaz günlerini.

Yaz boyu ya bir ya iki şişe Coca-Cola içerdim o yaza kadar. Hiç içmediğim yazlar da olurdu. Hiçbir gün doğru dürüst dolu olmayan buzdolabımda ne zaman açsam dört beş şişe Coca-Cola vardı o yaz. Eksik olmayan öbür iki şey ise vokta ile limondu. Evime uğrayan bir arkadaşım olursa "Bir Küba Libra içer misin?" diye soruyordum. Çoğu "Nedir o?" diyordu. "Bu saatte içilebilecek en güzel içki!" diyordum. Evet demelerini beklemeden hazırlıyordum Küba Libra'ları. İçkisini verirken soruyordum arkadaşıma "Neden Küba Libra dediklerini anladın mı?" Kulağımda Elâ'nın sesi yineleniyordu: Votka ile buz... Pek bir şey anlamadan içmeleri tuhafıma gidiyordu arkadaşlarımın. Bazen aralarında "Rakı yok mu?" diyenler çıkıyordu. "Yok!" diyordum, "Haziran'dan beri yalnız Küba Libra içiyorum! Bayılıyorum Küba Libra'ya!.."

Evde yalnızsam, akşama doğru Küba Libra hazırlıyordum kendime. Elâ gelince Küba Libra kadehi elimde buluyordu beni. Ona gidersem, ne içeceğimi sorunca şarkı söyler gibi coşkuyla Küba Libra diyordum. Akşamüstleri uğradığım içkili yerlerde barmene "Bir Küba Libra," diyordum, "Lütfen!" Küba Libra'nın ne olduğunu, bilmeyenlerine tarifini veriyor, ekliyordum: "Yaz akşamları içilebilecek en güzel içki!" Elâ ile sözleşmişsek, geliyor, tezgâhın üstünde duran Küba Libra'mı görünce gülümsüyor, "Bir Küba Libra da bana!" diyordu.

Çoğu geceler birlikteydik. Dışarda işimiz yoksa, bütün bir günü, sonra da geceyi, sokağa çıkmayı unutarak geçiriyorduk ya onun ya da benim evimde. Dizi dizi sıralanan boş Coca-Cola şişeleriyle doluyordu mutfaklarımız.

Ağustos çıkarken Elâ bir haftalığına İskenderun'a gitti. Yardımcı kadın oyuncu olarak çekimi vardı bir filmde. Her gün telefonlaşıyorduk. Yokluğunun dördüncü günüydü. Bir arkadaşımla buluştuk Kalamış'ta. İçeceklerimizi söylerken

(devamı 112. sayfada)

"Vallahi, senin iç çamaşırlarını seyretmek hoşuma gidiyor. Sen de neden benimkileri seyretmeyi denemiyorsun?"

PLAYBOY MARKET

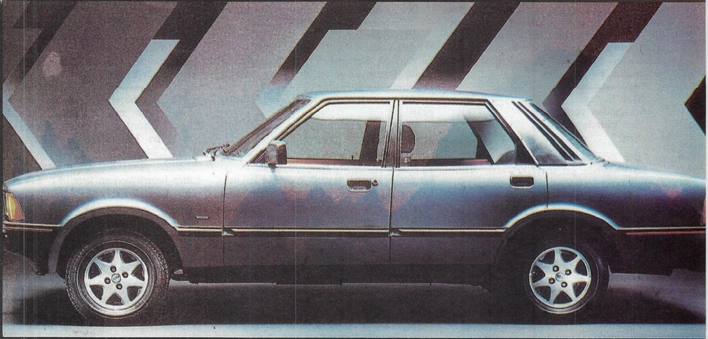

Ford Taunus 2.0 GLS'nin reklam sloganı "Sol şeridi boşaltın"dı. Ford'un yeni modeli gerçekten de hızlı bir otomobil, saatte 169 km'ye bir hamlede ulaşabiliyor. Bu yeni modelin 5 vitesli ve otomatik vitesli olmak üzere iki tipi var. 5 viteslinin fiyatı 9.576.000 TL, otomatik viteslinin ise 10.374.000 TL.

Sigara dumanından rahatsız oluyorsunuz ve sigara içmeden duramıyorsunuz. İşte sizlere pratik bir çözüm. Cidar Dış Ticaret'in ithal ettiği küllükler sigara dumanını içine çekerek dumandan rahatsız olmanızı önlüyor. Fiyatı: 7.500 TL.

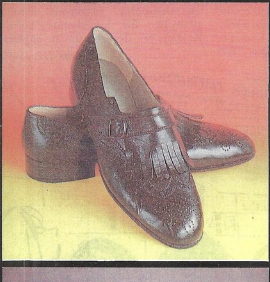

"Deride sanat olayı" yaratan Nappa birbirinden seçkin kreasyonlarından sonra şimdi de ayakkabı ve çanta alanında iddialı. Sayfalarımızda Nappa'nın yeni mamullerini görüyorsunuz. Ayakkabılar 75.000 TL, kemerler30.000 TL.

Özellikle gece yolculuğu yapan şoförlerin en büyük sorunu aniden bastıran uykudur. Birden başınız öne düşer ve ondan sonra akla gelmedik kazalar... Cidar Dış Ticaret bu soruna kesin bir çözüm bulmuş. Kulağınızın arkasına yerleştirdiğiniz kulaklık hemen sizi uyandırıyor [illegible] kaza yapmaktan kurtuluyorsunuz. Bu uyarıcı kulaklığın fiyatı sadece 5.000 TL.

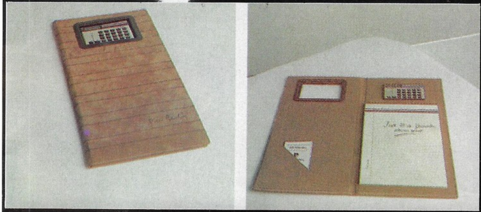

Çağdaş işadamları için gerçekten çağdaş bir bloknot hem de Pierre Cardin imzasıyla, el altında bulunan hesap makinesi büyük bir kolaylık da sağlıyor. Fiyatı: 25.000 TL.

Anılarımızı tazelemede en büyük yardımcı fotoğraflarımızdır. Jolly Albümleri işte bu sorunumuzu çözüyor. Tek kapaklı albüm 6.000, çift kapaklı albüm 6.500 TL ve el işi kösele albüm 25.000 TL.

Compact Disc Player'lar gerek ses kaliteleri, gerekse kolay kolay yıpranmamalarıyla müzikseverlerin gönlünü fethetti. Uzmanlara göre Mission firmasının ürettiği Compact Disc Player'lar bu konuda rakipsiz. Mission PCM 7000'in Türkiye satış fiyatı. 1.232.000 TL. Tabii bu CD Player'la birlikte Cyrus Two ve Cyrus PSX de almanız öneriliyor. Bunların her ikisinin fiyatı 1.024.000 TL. Mission'un Türkiye temsilciliğini Akhan Elektronik yapıyor.

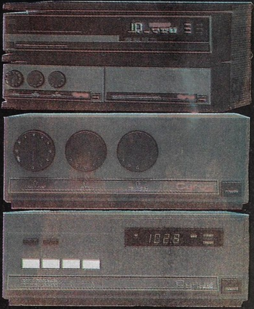

Saç bakımı erkekler için nedense pek düşünülmez. Oysa çağdaş erkeğin vazgeçilmez özelliklerinden biri de dış görünümü ve doğallıkla saçlarıdır. Ali Karagül A.Ş. bunu düşünerek hem kurutma hem de fön yapmak için komple bir set oluşturdu. Bu setin taksitle satış fiyatı 65.000 TL.

Gerçek müziğin keyfini almak isteyenler için bu ay mükemmel hoparlörler var market sayfalarımızda. HI-FI meraklılarının çok yakından tanıdıkları Linn firmasının üç hoparlörünü tanıtmak istiyoruz. Farklı ses güçlerindeki hoparlörlerin satış fiyatları şöyle (sağdan sola): Linn Kan 600.000 TL, Linn Index 480.000 TL, Linn Isobaric DMS 3.280.000 TL.

Eczacıbaşı

Sevdiğiniz bütün renkler Vitra'da.

Bir Vitra satıcısına uğrayın, Vitra'nın renklerini görün. Vitra'yla yaratacağınız güzelliğin doruklarını görün.

Kararınız ya pembe bir Vitra olacaktır, ya yeşil bir Vitra...

Ya da Vitra'nın 33 renginden biri! ***Vitra ya da Vitra***

Genel Dağıtım:
dasa Dağıtım ve Satış A.Ş.

VitrA

Renginiz Vitra'da

küba

(sayfa 107'den devam)

"Küba Libra!" dedim yine. Arkadaşım "Bırak şu Küba Libra'yı da birlikte doğru dürüst bir rakı içelim" dedi. Direnemedim.

Telefonla son konuşmamızda Elâ geleceği gün saat beşte Park Otel'in terasında buluşmamızı istedi. Saat beşe on kala, otelin barından terasa geçince iki aydır tanıştığımız garsonla karşılaştım. Elâ ile ortak sırdaşımız olmuştu neredeyse. El sıkıştık, Elâ ile ilk buluştuğumuz masaya aldı beni. Yerime otururken, görevini yerine getirmek için olduğu belli bir ağızla:

"Bir şey içecek misiniz?" dedi.

Düşünmeden:

"Bir duble rakı lütfen," dedim.

Duraladı:

"Yalnız mı oturacaksınız?"

"Hayır, birazdan Elâ Hanım gelecek..."

Soran bakışlarla süzdü beni. Konuşacak olsa "Elâ Hanımı beklemeyecek misiniz?" diyeceğini gözlerinde okudum.

Az sonra rakımı getirdi. Henüz ilk yudumu almıştım ki Elâ göründü yanıbaşımda. Her zamanki gibi nereden çıktığını görmeme sıra kalmadan beliriverrmişti. Ayağa kalktım, karşıladım. Kadehime bakıyordu otururken:

"Rakı mı içiyorsun?"

"Yaz geçiyor," dedim.

Garson yaklaştı. "Hoş geldiniz," dedi, hatırını sordu Elâ'nın. Ne içeceğini söylemesini bekledi. Elâ sigara paketini çıkardı çantasından. Çantasını yerine bırakırken kadehime baktı bir kez daha. Garson sigarasını yaktıktan sonra bir kez daha baktı kadehime, sonra bana. Sigarasının dumanını yere doğru saldı, garsona:

"Ben de bir cin tonik içeyim" dedi.

Garson uzaklaşınca kırık dökük bir gidiş aldı konuşmalarımız. Düşen, devrilen bir şeyler vardı aramızda. Her düşen yuvarlanıp bir boşluğa gidiyor kayboluyordu. Ne yapsam düzen veremiyordum buluşmamıza. Kadehi bitince:

"Bir cin tonik daha" dedim.

Sigara paketini, çakmağını çantasına yerleştiriyordu:

"Gideceğim," dedi.

"Neden?"

"Çok yorgunum, dinlenmek istiyorum."

"Yemek yemeyecek miyiz?"

"Hayır!"

"Yarın akşam?"

"Henüz bilmiyorum. İşlerimi yoluna koyunca yarın seni telefonla ararım..."

Kanım çekilir gibi oluyordu. Yine de üstelemenin boşuna olduğunu biliyordum.

Telefon etmedi. Gidebileceği dört bir yanda aradım o akşam. Yoktu. Evine gittim, eve de gelmemişti.

Ertesi gün akşamüstü yine Park Otel'in terasındaydım. Gelmeyeceğini çok iyi biliyordum, yine de belki gelir diye gitmiştim. Garson ne içeceğimi sorduğunda yine düşünmeden rakı deyince, artık Elâ'yı beklememin boşuna olduğunu anladım...

19 Ağustos 1987, Etiler

sürücünün

(sayfa 50'den devam

PLAYBOY: Normal trafikte nasıl otomobil kullanıyorsunuz?

RAHAL: Şu sıralarda, eskisinin tersine epey geleneksel bir sürücüyüm. Okul yıllarında delice otomobil kullanma şeklini düşündükçe şimdiki halime mucize gözüyle bakıyorum.

COGAN: Saatte 55 mil sınırını hiçbir zaman sevmedim. Bazı yollarda buna hiç gerek de yok zaten. Zaman zaman sınırın yükseltildiği yerlerde, örneğin limit 65 mil olduğunda biraz daha rahatlıyorum.

BONDURANT: 55 mil hızla gittiğimde, etraftaki evleri, manzarayı görebiliyorum, yani pistteyken kafamı çevirmediğim halde yoldayken etrafı izliyorum, bu bana garip geliyor. Beynimi konsantre etmekte zorluk çekiyorum, otobanda bir konvoyun peşine takılıp giderken, monotonluk ister istemez yerleşiyor. Bu bence herkese olabilir, yoldayken otomobil kullanmak dışında başka bir yığın şey düşünülebilir. Bu da çok kötü, kazaları önlemek çok zorlaşır. Acil bir durumda, düşüncelerinden uyanan kişi frene çok fazla basar. Gereksiz ani hareketler yapar. Fren yapmanın çok önemli olduğunu ve iyi öğrenmek gerektiğini söylememe gerek yok. Frenleri iyi kullanarak birçok kazayı önlemek mümkün aslında.

GENERAL ELECTRIC
BOSCH
PHILIPS
Miele

Buzdolabı, deep-freezler, Çamaşır, Kurutma, Bulaşık makineleri, Klimalar ve tüm ithal çeşitlerimizle emrinizdeyiz.

CAZİP FİYAT ve UYGUN ÖDEME KOŞULLARI

ÜNAL ACARSOY Ltd. Şti

Valikonağı Cad. 68 Nişantaşı - İST. 146 69 02 - 133 06 96
Çırağan Cad. 35 beşiktaş - İST. 160 01 06 - 160 46 00

"İyi banka ve siz iki ortak gibisiniz..."

İyi karar: iyi faiz

PAMUKBANK
"iyi faiz" HESABI

İyi faiz Pamukbank'tan sorulur.

İyi banka, verimli bankadır. İyi faiz hesabı açtıranlar, bu verimliliğe ortak olur. **Pamukbank**'a gelin, danışın. İyi bankanın iyi faizlerinden yararlanın.

YARATIM/FCB

Genç
PAMUKBANK
iyi bankadır

GERÇEK BİR

(sayfa 71'den devam)

ve spoilerleşen arka bagaj kapağının oluşturulması, kapı kenarlarındaki etekleri ve dış aynanın henüz görülmemiş bir model olması onu farklılaştıran özellikleri arasında.

Otomobilin iç aksamı da dışı gibi özenle düşünülmüş ve hazırlanmış. Direksiyon dizayn ve grafiği daha önceki modellere göre değişik olup, gösterge tablosu oldukça dekoratif ve kolay ulaşılabilir bir konumdadır. Tablonun sağ ve sol kenarlarında ise fonksiyonel tuşlar bulunur. Kadife kaplı koltuklarıyla salonu oldukça geniş ve rahattır. Yazın havalandırma, kışın ısıtma sistemleri bulunup sizlere rahat bir yolculuk sağlar, Alfa Twin Spark. Ön ve arka koltuklarda başlıklar bulunup, emniyet kemerleri de mevcuttur.

Teknik özelliklerine gelince: TWIN SPARK çift güç kullanır. Ve iki ateşleme sayesinde 2000 cc sınıfını aşar.

Yazımızın başında Alfa Romeo'nun rüzgâr gibi geçip gittiğini yazmıştık. Gerçekten de rüzgâr gibidir çünkü, saatte 205 km hızla gider. Böyle olmakla beraber, oldukça ekonomik bir otomobildir. Saatte 90 km hızla gittiği takdirde, 100 km'de 6 litre, şehir içindeki trafikte ise 100 km'de benzin sarfiyatı 9,9 litredir. Eh bir otomobilden daha ne beklenebilir ki? Hızlı, dinamik ve atak; kibar, gösterişli ve sportif; rahat, ekonomik ve dekoratif. Yani, gerçek bir karakter.

Twin Spark, hafif maden alaşımından meydana gelmiş, arka arkaya dört silindirli olup, çift egzantirik milli ve durum değiştirmeyi üstlenen Bosch marka elektronik merkez sistemiyle donatılmıştır. Bu özellik Alfa'nın son başarısıdır. Silindir kapak eğilimlerinin değişik olması ve her silindir için iki ateşleme bujisi olması, küçük, ama çok önemli yeniliklerdir. Çift patlama sistemi de benzin sarfiyatını en aza indirmiştir. Alfa Romeo Twin Spark'a "bir özellikler otomobili" demek sanırım yanlış olmaz. Merkeze kilitleme sistemi, dijital saat, elektronik güneşlik, far silecekleri ve daha nice yenilikler.

amansız takip

(sayfa 68'den devam)

"Alman SS'leri içinde sadece bir yüzbaşıyken Bolivya Gizli Servisi'nde, bir yabancının erişebileceği en yüksek rütbeye yükselerek, 1981'de yarbay oldu."

görünce şaşırdı. Bu noktaya kadar yasal yollarla mücadele eden Klarsfeld'ler, Barbie ile mücadelelerinin yeni bir safhasına başladılar.

Beate, Lima'ya 1972 Ocak'ında geldiğinde, bu kararlı kadın hakkında yayınlanan basın raporlarını okuyan Barbie, La Paz'a geri kaçmıştı. Beate, Barbie ve ailesinin doğum yerleriyle, günlerinin, "ALTMAN" Ailesi'ninkiyle garip benzerliğini kanıtlayan, doğum belgelerinin kopyalarını götürerek takibi sürdürdü, fakat La Paz, Barbie'nin şehriydi. Orada, kendisini tamamen yansız buldu. O zamanlar çift vatandaşlık hakkına sahip olduğu halde, Fransız Büyükelçisi görüşmeyi reddetti. Yerel Yahudi Cemiyeti tarafından, resmi destek görmedi. Bolivya Gizli Servis ajanlarının sorgulamasından üç gün sonra Fransa'ya geri dönmek zorunda kaldı. Böylece ilk görevini tamamlamış, Bolivya'daki gazetelerde Klaus Altman'ın, Klaus Barbie olduğunu anlatan yazıların yayınlanmasını sağlamıştı.

Beate, ikinci raund için on gün sonra tekrar La Paz'a geldi. Bu kez yanında, kocası 1943'te Barbie tarafından götürülen, 68 yaşındaki Bayan Itta Hlaunbrenner de vardı, kocasının cesedini daha sonra, on yedi kurşun yarasıyla delik deşik olarak bulmuştu, Barbie bununla da yetinmeyip kadının üç çocuğunu da Polonya Toplama Kampları'nda öldürtmüştü.

Barbie'nin Transmaritama Karargâhı'nın önünde, kendilerini bir banka zincirleyen iki kadını Bolivya polisi, pankartlarını yırtarak eylemi engellemeye çalıştı. Ancak onlara sempati duyan izleyiciler, pankartların yenilerini yaptılar ve kadınlar yedi saat zincirli kaldı. Bayan Hlaunbrenner, kendisini hasta hissetmeye başladığı zaman zincirlerini çözdüler ve ertesi gün eve dönmek için uçağa bindiler. Beate'nin kampanyası, oldukça etkiliydi. Fransa hükümeti, bu olaydan son derece rahatsız olmuştu. Başbakan Georges Pompidou, Bolivya'ya Barbie'nin Fransa'ya iade edilmesi konusunda resmi ricada bulundu. Diktatör Albay Hugo Bonzer'e yazdığı kişisel mektupta "Zaman birçok şeyi siliyor ama her şeyi asla" diyordu. Fransa'ya, itimadın açık gösterimi olarak, Bolivya Yüksek Mahkemesi, iade talebini düşünüp taşınırken, 1973 Nisan'ında Barbie hapsedildi. —Ancak, ailesi ile serbest görüş ve tercih ettiği yemek listesi ile.— Bu, hoş bir hapislikti. Hâkimlerin önüne çıkmadan önce hâlâ gerçek isminin Altman olduğunda ısrar ediyordu. Ve benzerliğin "sadece garip bir rastlantı" olduğunu savunuyordu.

Bolivya Yüksek Mahkemesi, yedi ay süren tartışmalardan sonra, ayrıntılar için Barbie'yi serbest bıraktı ve bir yıl sonra da iki ülke arasında savaş suçlularının iade antlaşması olmadığını ileri sürerek, Fransa'nın talebini reddetti.

Klarsfeld'ler kararı merakla beklediler ve sonuçla birlikte yasal çözümlemelerden umudu keserek Barbie'yi kaçırmak üzere bir plan kurdular. Plana göre Gestapo önce And Dağları'ndan Şili'ye götürülecek ve daha sonra uyuşturucu verilerek, bir şileple Fransa'ya gönderilecekti.

Bu sıralarda Şili'de Marxist Salvador Allende iktidarda ve de güçlüydü. Şayet Şili'ye varırlarsa farklı bir yardım bulabileceklerini umuyorlardı. Fakat ilk önce, kaçırma işini kim gerçekleştirecekti? Eylem için kendi güçleri yetersizdi. Başarıya ulaşabilmek için Serge'in eski bir arkadaşı olan REGIS DEBRAY'a danışmak için geri döndüler. Genç bir Marxist olan Regis Debray, onlarla aynı duyguları paylaştı.

Barbie'ye karşı yapılacak operasyon için Debray'ın önerisi: Gustavo Sanchez adlı bir Bolivyalıydı.

20 Ekim 1972'de Sanchez Klarsfeld'lerin davetlisi olarak Paris'e gitti. Eylemin yalnızca, davanın gizli destekçileri olan La Paz'daki anahtar ordu subaylarının yardımıyla başarılı olacağında ısrar etti.

Serge, 1972 Aralık'ında Debray'la buluşmak üzere Santiago'ya gittiğinde ufak bir uçak kiralayıp, kuzeye Sanchez'in beklediği Arica'ya uçtular. Serge And Dağları'ndan gizlice Bolivya'ya giren Sanchez'e harcamaları için, içi para dolu bir bavul verdi. Sanchez'in tüm dikkatine rağmen, süreç içinde her şey birbirine karıştı: Kaçırma eylemi için alınan taksi bir kazada harap oldu. Daha sonra Bolivya Ordu Merkezi'nin kilit noktasında bulunan sempatizan bir subay Banzer rejimine karşı birtakım girişimlerde bulunmaktan tutuklandı. Son olarak da 1973 Eylül'ünde, Allende

"Telefonda, 'beni havalara uçuracak bir kız arıyorum' deyince, patron beni gönderdi."

SEVGİLİ PLAYBOY GÜZELLERİ

MERİH ÖZDEN
TEMMUZ 1987

ZAMANIM HEP sınırlıydı. Erkek kardeşim vardı ve ailem de bana karşı oldukça sertti. Beni hep dizginlemek isterlerdi. Ben de sürekli isyan eder, baş kaldırırdım. Sonradan da üzülürdüm. Fakat okul sıralarında, kendimi iyice kaybettim. Okuldan kaçıyor, sigara içiyor, çılgınca şeyler yapıyordum. Erkeklerin merak edip de yapamadığı birçok şeyi deneme olanağı buldum. Ama bunların hepsi geride kaldı. O günlerde ailemin bana yeterli özeni göstermediği kanısındayım.

CARMEN BERG
AĞUSTOS 1987

ENERJİ DOLUYDUM. Sürekli sokaklardaydım ve bir erkek gibiydim. Erkek sporları çok ilgimi çekerdi. Oldukça da 'külhanbeyi'ydim. Oldukça gürültücü bir grubumuz vardı ama içlerinde en akıllılarındandım. Başımı hiç derde sokmazdım. Ailem çok yaramaz olduğumu ve istediğim şeyleri yaptığımı bilirdi. PLAYBOY bunun en iyi örneğidir. Bu konuda onlara hiçbir şey söylememiştim. Bir gün eve gittim ve "Anne, baba sizlere bir şey söyleyeceğim" dedim. Söyledim ve onlar da gerçeği kabul ettiler. Bana "bundan sonraki sürprizimin ne olacağını" sordular.

KYMBERLY PAIGE
MAYIS 1987

EVET ÇOK VAHŞİ ve yaramazdım. Bir gün okuldan kaçıp bütün gece boyunca dışarıda kalmıştım. Oldukça isyankâr sayılırdım. Annemin elbiselerini giyerdim. Babam benimle nasıl başa çıkacağını bilemezdi. Benim çok kötü bir çocuk olduğumu düşünürlerdi. Ergenlik çağımda her şeyi denediğimi söyleyebilirim. Arkadaşlarımın evinde kaldığım geceler beni kontrol ettirmek için birilerini gönderirdi. Ailem benim için hep farklı şeyler düşünürdü. Mesela annem benim profesyonel bir tenisçi olmamı isterdi. Aslında ben de sporda başarılıydım. Ama dizimi sakatlayınca bir daha sporla ilgilenmedim. Şu anda çok sakinim ve sporla hiç mi hiç ilgim yok.

Her insanın okul yılları anılarla doludur. O günler unutulmaz... Her dost toplantısında yeniden yeniden anlatılır. O yıllar özlemle hatırlanır. PLAYBOY güzellerine sorulan bu ayki soru da okul yıllarıyla ilgiliydi.

OKUL YILLARINDA YARAMAZLIK YAPTINIZ MI?

LYNNE AUSTIN
TEMMUZ 1986

HAYIR. Oldukça usluydum. Bir kasabada büyüdüm ve yaşamımdaki en büyük olay "amigoluk" yapmaktı. Ailem sürekli başımdaydı. Nasıl mı? "Eğer iyi bir şey yaparsam beni ödüllendirirlerdi. Bu yüzden çok memnundum. Hiç uyuşturucu kullanmadım, sigara içmedim ve bina arkalarında erkeklerle kırıştırmadım. Örnek bir kızdım çevremde. Peki bunların sonucunu alabildim mi? Hayır. Okula gider ve eve dönerdim. Atları seyreder, bahçeyi temizlerdim.

Dergimizde yayınlanan yerli ve yabancı güzellere sormak istediğiniz tüm soruları "Sevgili Playboy Güzelleri, Basın Sarayı, 34410, Cağaloğlu-İstanbul" adresine gönderin. Sorularınız Playboy güzellerince cevaplanacaktır.

SİBEL GÖKÇE
MART 1987

GENÇ KIZLIĞIM Almanya'da geçti. Çok canlı saçlarım vardı ve 13'ünde onları boyadım. Saç rengimi değiştirinceye kadar okula gelmememi söylediler. Kimseye benzemezdim ve pek bir şey de yapmazdım geçliğimde. İnsanın gençliğinde yaptığı aptallıklar aslında çok akıllıca şeyler, tabii o yaşlarda o zamanlar çılgınca hareketler çok hoşuma gidiyordu, fakat sonradan bana hiçbir yararı olmadığını anladım. Daha sonra kendimi derslerime verdim ve sınıfımı geçtim. Ailem kendi yolumu kendimin çizmemi istiyordu ve haylazlıkların yalnızca kendime zarar vereceğini düşünüyorlardı. Onlar 13 yaşında kaçırılan olanakların bir daha ele geçmeyeceğini biliyorlardı çünkü.

DONNA EDMONDSON
KASIM 1986

ÇILGINDIM AMA her zaman değil. Ayrıca çok tutucuydum. Çocukluğum Kuzey Kaliforniya'da geçti. Çok yaramaz çocuklar vardı ama ben onlardan biri değildim. Çoğu zaman ders çalışırdım ailem de bundan çok memnun olurdu. Hiç bağırıp çağırmazdım. Sigara ve içki kullanmaz, dışarıya da pek çıkmazdım. Aileme hiç sorun çıkarmadım. Niçin? En iyisinin bu olduğunu düşündüm. Hayattan ne beklediğimi biliyordum. O günlerin yaşamımda önemli bir yeri vardır. Bir daha okula gidemeyeceğimi bildiğim için o günleri çok iyi değerlendirdim. Bu kötü bir şey mi?

katledildi. Sınırın her iki yakasındaki bir dizi olumsuzluklar sonucu eylem iptal edildi.

Bu sırada Transmaritama iflas etmişti. Fakat Barbie diğer planlarında açıkça başarılı olmaya devam ediyordu. Yeni ortaya çıkan dokümanlar Barbie'nin, karısı Regina adına İsviçre Bankaları'nda hesap açtığını gösteriyordu. Eski Gestapo Cafe La Paz'daki masasına kendi ülkesinde de aranan neo-nazi ve neo-faşistleri topluyor ve birtakım planlar yapıyordu. Bunların arasında 1980 yılında Bologna İstasyonu bombalanmasında 85 kişinin ölümü ve 200 kişinin yaralandığı olaydan aranan, İtalyan faşistleri, Pierluigi Pagliani ve Stefano delle Chiaie de vardı. Klarsfeld'ler Barbie'yi mahkemeye çıkarma umutlarını yitirmişlerdi. Ve böylece onu öldürtmek amacıyla '82 yazında Juan Carlos'la anlaştılar, zamanlama ve metot ona bırakıldı. Yalnızca cesedin tanınması amacıyla Izieu'da katledilen 44 çocuğun isim listesi cesede iğnelenmiş olacaktı. Bir ay içinde Klarsfeld'ler hiçbir haber alamadılar. Sonra, eylül ayında, Juan Carlos, La Paz'dan, sosyalist Hernan Siles Zuazo'nun başkan olduğunu belirten bir telefon ediyordu. Sosyalist Başkan Zuazo, sürgündeki Gustavo Sanches'i sürgünden, yeni hükümette kilit bir rolle geri getirecekti. 10 Ekim 1982'de Başkan Zuazo,İtalya'ya Bologna katliamı ile suçlanan faşistleri yakalaması için özel bir komando timi göndermelerine yetki verdi. Harekât pek başarılı olamadı. Pagliani ağır yaralandı, Delle Chiaie kaçtı. Fakat mesaj gayet açıktı. Yabancı kanun kaçakları artık Bolivya'da iyi karşılanmıyordu.

Uzun zamandan beri gerçek bir Bolivya vatandaşı olan Barbie'nin konumu, iki İtalyandan daha farklıydı. Onun iadesini engelleyen 1973 Bolivya Yüksek Mahkeme kararlarıyla daha iyi korunuyor olmasıydı.

27 Ekim'de Zuazo'nun iktidara gelişinden 2 hafta sonra Klarsfeld, Fransa Devlet Başkanı François Mitterrand'ın müşaviri olan Debray'ı ziyaret etti. Klarsfeld, Barbie'yi yakalamanın zamanının ya şimdi, ya da hiçbir zaman olamayacağını açıkladı. Çünkü sosyalist iktidarlar La Paz ve Paris'te, henüz yeni olsalar da Mitterrand'ın, Helmuth Kohl ve Zuazo üzerinde olumlu bir etkisi vardı. Ayrıca Bolivya'da en etkili kişi Debray'ın ta kendisiydi.

1982 yılı sonlarına doğru, Banzer Rejimi'nden kalan hâkimlerle dolu Bolivya Yüksek Mahkemesi'nin, Fransa'nın, daha önce reddettiği ilk başvuru dilekçesiyle birlikte yeni başvuruları da kabul etmeyeceği açık hale gelmişti. Zuazo hükümeti, Barbie'yi iade etme yerine kestirmeden kovmak için, neden bulmaya karar verdi. Mahkeme, kovma nedeni olarak COMIBOL'a olan 10.000 dolar borcu gösterdi.

Ne Banzer Rejimi, ne de gelen diğer diktatörler, bu 10 yıllık borcun ödenmesini istememişlerdi. Fakat Aralık 1982'de Başkan Zuazo, Barbie'nin borcunu ödemesini ya da tutuklanmasını emretti. Ayrıca Barbie'nin 1955'teki vatandaşlık başvurusu yeniden gözden geçirildi, çünkü sahte bir isim altında vatandaşlığa kabul edilmişti.

1983 başında La Paz'da herhangi bir zaman diliminde ülkeden taşınacağı söylentileri yayıldı. Barbie'nin avukatı Costantino Carrion ile dostu ve koruyucusu Alvaro de Castro, ondan saklanmasını istiyorlardı. Fakat 26 Ocak'ta La Paz'daki şehir merkezinde bulunan Controlia adlı resmi bankada, Barbie özellikle görülmeye karar verdi.

Barbie karakteristik olarak da utanmaz bir adamdı. Örneğin, ödemesi gereken 10.000 dolar borcunu, dolar olarak değil de karaborsa pezolarla ödemekte direniyordu. Büyük tartışmalar sonucu Bolivya polisi Barbie'yi San Pedro Hapishanesi'ne kapattı. Bir hafta sonra hapisteki Barbie, avukatına, on bin dolar borcunu hükümetin istediği şekilde ödemesini söyledi. Fakat Barbie yine de serbest bırakılmadı. Mahkeme on bin dolar üzerine eklenen faiz miktarlarını ödemeden serbest bırakılmamasını bildirdi.

Başkan Zuazo Alman Büyükelçisi'ni çağırarak, Barbie'nin ilk uçakla ülkeden ayrılmasını istedi. Fakat büyükelçi bir ayrıntı üzerine takıldı. Alman hükümeti Barbie'nin kovulmasını değil, iadesini istiyordu. Oysa Zuazo, Barbie'yi kovuyordu.

Gerçekte, Almanya'da iki ay sonra yapılacak seçimlerde Helmut Kohl, Barbie'nin Almanya'daki varlığını istemiyordu. Bu beklenmedik red cevabı Zuazo'yu rahatsız etti. Çünkü, Barbie herhangi bir anda borcunu ödeyip dışarı çıkabilirdi. Ülkeyi Barbie belasından kurtarma çabaları tehlikedeydi. Bu nedenle Zuazo Barbie'nin Bolivya'dan en çok çıkarılmasını isteyen Gustavo Sanchez'e gitti. Bu noktada Gustavo Sanchez bulunduğu mevki itibariyle, gerekli yetkiye sahip değildi. Bu yüzden 1983'ün 3 Şubat gecesi, kabine, Sanchez'i daha da yetkili kıldı.

Sanchez, hiç zaman kaybetmeyip Debray'a telefonla şu görüşünü iletti: Fransızlar, Almanlar'ı Barbie'yi geri alma konusunda, ikna edemezlerse Barbie'yi bu noktada kendileri en kısa yoldan götüreceklerdi. Şayet Mitterrand razı olmazsa, Sanchez, Barbie yüzünden çok acı çeken Fransa'nın Barbie'yi istemediğini duyuran bir basın toplantısı yapmakla tehdit edecekti. Sanchez'le telefon konuşmasından hemen sonra Debray, Başkan Mitterrand'ın özel uçağının, Fransız Guyan'ının başkenti Cayenne'e gönderilerek özel yolcusunu almak için bekletildiğinin muştusunu veriyordu. Bu arada Barbie'nin sadık dostu De Castro 4 Şubat günü biriken faiz borçlarını COMIBOL'a ödemek için La Paz'ın altını üstüne getiriyordu. Bilemeyeceği tek konu Barbie'nin faiz borcu için, koşturan, yalnızca kendisi değildi! Sanchez, ondan daha çabuk davranarak Barbie'nin faiz borcunu ödemiş ve gazetecileri de atlatarak San Pedro Hapishanesi'nden Barbie'yi çıkarmayı başarmıştı.

> *"Eski Gestapo Cafe La Paz'daki masasına kendi ülkesinde aranan neo-nazi ve neo-faşistleri topluyor ve birtakım planları yapıyordu."*

Kendilerini, Fransız uçağının beklediği başkent Cayenne'e götürecek uçağa giderken, Barbie, yanında ilk defa gördüğü ve bu kadar ustaca kendisini ele geçirmeyi başaran Sanchez'e, nereye götürüldüğünü sordu. Kesin ve net bir şekilde "Lyon'a" dedi Sanchez. Barbie korkudan kekeleyerek "Gerçekten nereye?" diye yineledi sorusunu. "Lyon'a" diye tekrarladı Sanchez.

Havaalanında onları karşılayan Sanchez'in şefi Maria Rueda soğuk bir Almancayla Barbie'yi selamladı. Barbie, belki de korku ve endişelerini bastırmak için, yarı endişeli, yarı horgören bir tavırla, çantadaki önemli evraklara karşılık para istedi. Sanchez, bir tomar para uzattığında; Barbie pezoları iterek "Bunlar pislik değerinde bile değil" dedi.

Sanchez, ülkesinin parasının değersizliğinin bilinciyle ve hiddetle "Eğer o, pislik ise, onu bu hale getirenlere sen yardım ettin" diyerek Barbie'nin sorumluluğunu vurguluyordu. Barbie, korkusu artarak, "Ben ne yapmışım?" diye sordu.

"Sen bir katilsin" diye yanıtladı Sanchez.

Barbie titreyerek, "Dinle, ben hiç kimseyi öldürmedim. Ölüm ciddi ve insafsız bir iştir. Ben bunu oğlum öldüğünde yaşadım." (Barbie'nin oğlu 4 yıl önce Cochabamba'da henüz 34 yaşındayken planör kazasında ölmüştü.) "O zaman bir çocuk kaybetmenin acısını ve insanı ne kadar yaraladığını biliyorsun ve sen bütün o Yahudi çocuklarını gaz odalarına gönderdin" diye hiddetle bağıran Sanchez'e Barbie'nin verebilecek yanıtı yoktu. Birkaç dakika sonra, onları Cayenne'e götürecek nakliye uçağındaydılar.

38 yıl önce kana buladığı LYON yolunda KASAP BARBIE sonunda yaptıklarının hesabını vermek üzere uçuyordu.

11 Mayıs 1987 günü başlayan duruşmada, Barbie hâlâ Altman olduğunu iddia ediyordu. Oysa salonda yüzlerce direniş savaşçısı onunla yüzleşmek için hazır bulunuyordu. Barbie'nin savunmasını Avukat Vergès üstlenmiş ve Barbie'nin Fransa'ya yasal olmayan yollarla getirildiğini belirterek savunmasının mihenk taşını Fransa'nın Cezayir Ulusal Kurtuluş Savaşı sırasındaki uygulamalarına oturtuyordu.

7 hafta süren yargılama boyunca, insanlığa karşı işlenen suçlar için 17 suçtan yargılanan ve mahkemedeki yüzleştirme ve tanıkların dinlenmesinden sonra, 17'sinden de suçlu bulunan ve ömür boyu mahkûmiyet kararına, belki de en çok şaşıran tek insan Klaus Barbie idi.

4 Temmuz sabahı Fransız jürisinin aldığı karar, Barbie ve tezini paylaşanlara şu Kazak atasözünü bir kez daha hatırlatıyordu. "Kuyu suyuna tükürme, gün gelir içersin."

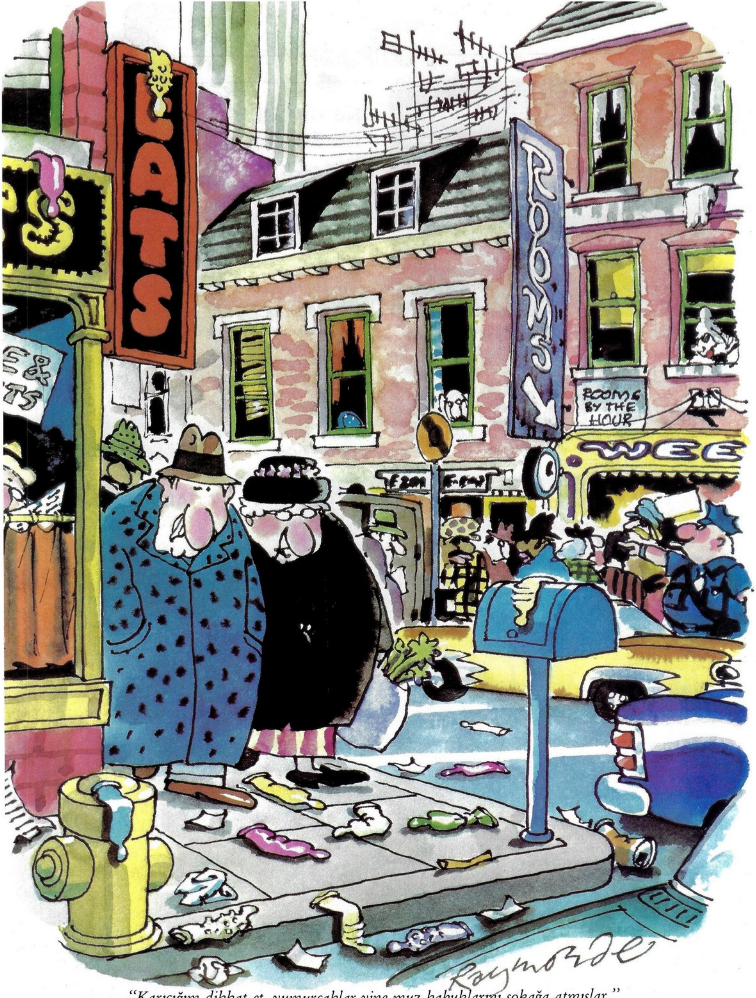

"Karıcığım dikkat et, yumurcaklar yine muz kabuklarını sokağa atmışlar."

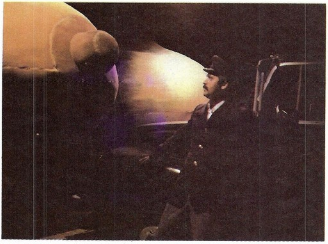

BEN ONLARSIZ YAŞAYAMAM

Amerika ve Sovyetler'in orta menzilli nükleer silahların indirimine yeşil ışık yakmaları, dünyanın büyük bir çoğunluğu tarafından sevinçle karşılandı. Bu karardan memnun olmayanlar da var elbette. İngiltere Başbakanı Mrs. Thatcher'ın başını çektiği bu grup içerisinde, bizden de bir isim yer alıyor. İlk kez Orhan Oğuz' un "Herşeye Rağmen" adlı filminde nükleer enerji ile tanışıp çok seven Talat Bulut, bu füzelerin kaldırılmasına şiddetle karşı çıkıp "Ben onlarsız yaşayamam," diyor. Fotoğrafta da Talat Bulut'u "füzelerle" mutlu günlerinde görüyorsunuz.

NE UMDULAR NE BULDULAR...

Yaz aylarında birbirinden güzel yabancı mankenleri ve iç yakan mayolarıyla ortalığı birbirine katan Zeki Triko kış günlerini de renklendirmek niyetinde. Bu amaçla yine bir yabancı manken getirmişler. Havaalanına indiğinde yüzlerce gazeteciyle karşılaşan mankenimiz bu ilgiye hayretini belirtirken esas şaşıran gazetecilerdi. İç yakan güzeller beklerken yakışıklı bir mankenle karşılaşmışlardı.

AYLA, TAVŞAN KIZ OLDU

PLAYBOY'un güzellerinden Ayla Tuncer tavşan oldu. Ayla'yı tavşan kıyafetini giyerken gören arkadaşları Tanem ve Emel "Bizim neyimiz eksik!" diyerek tavşanlığa soyundular. Ayla, Tanem ve Emel'i tavşan kıyafetiyle gören Baltalimanı Grand garsonları havuç ikram ederken bir gazeteci arkadaşımız da marul ikram ediyordu. Güzeller hiçbir ikramı geri çevirmediler ve marulları afiyetle yediler.

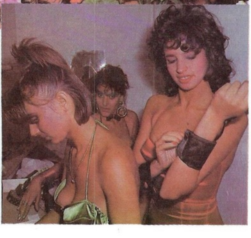

ADAM OLACAK ÇOCUK...

Hani "büyümüş de küçülmüş" derler ya, şimdiki çocuklar da tam bu tarife uyuyor. Beş yaşında keman çalmaya başlayanlardan tutun da, daha alfabeyi sökmeden bilgisayarlarla haşır neşir olanlar, yürümeyi öğrenmeden havuzlarda kulaç atanlar, daha neler neler... Artık bunlara bir de, ileride "çapkın bir erkek olup yürek yakmak" için şimdiden hazırlık yapanlar eklendi. Kadın Dergisi Art Direktörü Serap Sarıuçak'ın oğlu Umut da bu yolu seçenlerden.

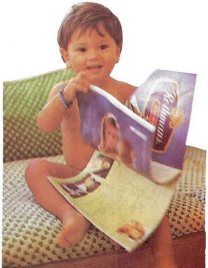

HER SEVGİLİYE BİR KALP

Doktor Barnard yıllar önce ilk kalp nakli ameliyatını gerçekleştirdiğinde yer yerinden oynamıştı. Aradan yıllar geçti ve kalp nakli sıradan bir operasyon haline geldi. Dolayısıyla Barnard "doktor" olarak manşetlerden indi ama bu sefer de "çapkın" olarak tekrar manşetlere döndü. Geçenlerde beşinci sevgilisiyle ülkemize gelen Barnard doktor olarak değil ama çapkın olarak performansından hiçbir şey yitirmediğini kanıtladı. Söylentiler ise "doktorun her sevgiliyle birlikte kendine yeni bir kalp nakli yaptırdığı" yolundaydı.

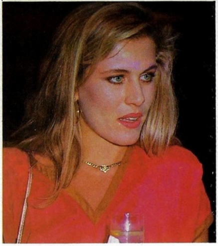

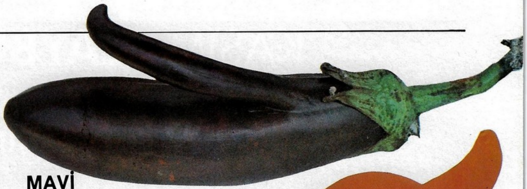

MAVİ HÜVİYETLİ SEBZELER

İnsanın erkek ve dişiyi birbirinden ayıran belirgin özellikler vardır. En temel farklılık da, bazı malum organlarda ortaya çıkar. Bitkilerde ise böyle bir ayrımın olup olmadığını bilemiyoruz. Son yıllarda verimi artırmak için kullanılan suni gübreler, sebzelerin ilginç görüntüler almalarına yol açtı. Yukarıda suni döllenme pardon suni gübrelenmeden dolayı cinsi kimlik edinmeye başlayan domates ve patlıcanlar görülüyor.

AYŞE ŞÖHRET OLMAK İSTİYOR

PLAYBOY *muhabiri referandum sırasında İçel'de kampanya çalışmalarını yürüten bir siyasiyi izliyordu. Arkadaşımızın otomobilinin yolu güzelce bir köylü kızı tarafından kesildi. Köylü kızı: "Abey sen gazeteci misin?" diye sordu. "Evet" dedi arkadaşımız. "Abey, ben şöhret olmak istiyom. İstanbul'a gitmek istiyom" dedi kız. "Adın ne senin?" diye sordu arkadaşımız. "Ayşe" dedi. "Peki Ayşe" dedi PLAYBOY muhabiri, "Nasıl şöhret olacağını biliyor musun?" "Çok iyi biliyom abey" dedi Ayşe kız ve soyundu (!)*

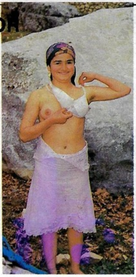

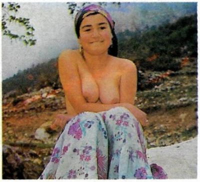

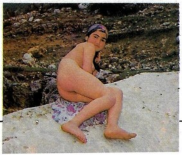

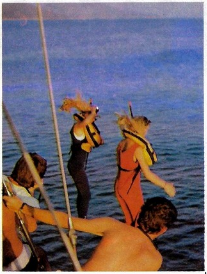

ÖNCE KUZEYİN SOĞUĞUNDAN — SONRA AŞIRI İLGİDEN

İskandinav ülkeleri güzellik kraliçesi seçimi, Bodrum'da yapıldı. Sarışın balık etli İskandinav güzelleri aşırı ilgiden bunalınca bir çözüm yolu aramaya başladılar, sonunda dayanamayıp can yeleklerini giydiler ve...

KASIM **PLAYBOY**

BÖYLESİNİ NE GÖRDÜNÜZ NE DE GÖRECEKSİNİZ...

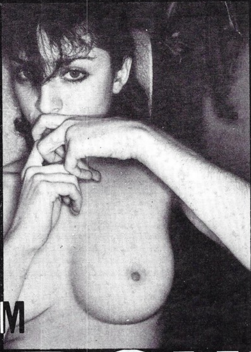

İnanılmaz
doyulmaz
sarsıcı
fotoğraflarla

MUHTEŞEM

MADONNA

Kasım PLAYBOY'da sarışın bir "oyun arkadaşınız" olacak: GWEN HAJEK Sarılmak, okşamak isteyeceksiniz. Kulağınıza aşk sözcükleri fısıldayacak. GWEN'i beklediğinize değecek!

Türk üniversitelerinin patronu kimdir? Cevabı çok kolay bir soru değil mi: Tabii İHSAN DOĞRAMACI. Peki, Doğramacı'yı tanıyor musunuz? Bilmediğiniz o kadar çok yönü var ki...

Pilot olmak ister misiniz? Uçmak sizin için bir tutkuysa cevabınız "Evet" olmalı. Kendi uçağınızı, kendiniz kullanmak istiyorsanız Kasım PLAYBOY'u bekleyin.

PHILIPS FSQ VISION

DÜZ VE KARE EKRAN
HER YÖNDEN İZLENEBİLEN GENİŞ GÖRÜNTÜ ALANI

Düz kare ekran,
köşelerdeki resim kaybını önler;
her açıdan aynı rahatlıkla izleyebileceğiniz net ve eksiksiz bir görüntü sağlar.
Pencere ve lambaların neden olduğu yansımalardan etkilenmez; ekrandaki yazılar ve sayılar, köşelerde bile, kolaylıkla okunabilir.
Değişik ekran ebatlarından oluşan Philips Düz Kare serisi, modern ve özgün tasarımı ile evinizde şık, zarif bir görünüm yaratır...

PHILIPS FSQ VISION

70 cm | 63 cm | 55cm | 55cm

Philips Düz Kare serisi

PHILIPS

1979 YILI İCRA PL. 467 TEDBİR UYARINCA SİGARA SAĞLIĞA ZARARLIDIR